

Vlaams
Parlement

vergadering **30**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 26 maart 2014

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	9
VERONTSCHULDIGINGEN	9
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Bart Tommelein, de dames Elisabeth Meuleman, Vera Van der Borgh en Mieke Vogels en de heer Peter Gysbrechts betreffende het uitstellen van de inwerkingtreding van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters – 2512 (2013-2014) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	9
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	9
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de beleidsconclusies uit vier pilootprojecten met betrekking tot geestelijke gezondheid en armoede	9
ACTUELE VRAAG van de heer Steve D'Hulster tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de nood aan meer cijfergegevens om een vraaggericht fietsbeleid te kunnen voeren	13
ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de plannen van sommige universiteiten voor een strengere aanpak van ondermaats presterende eerstejaarsstudenten	
ACTUELE VRAAG van de heer Kris Van Dijck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over maatregelen voor betere slaagkansen in het hoger onderwijs	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het voorstel tot verplichte verandering van studierichting voor niet-geslaagde eerstejaarsstudenten	15
ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de toenemende onduidelijkheid en onzekerheid met betrekking tot de nakende overdracht van arbeidsmarktbevoegdheden aan Vlaanderen in het kader van de zesde staatshervorming	21
ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbreiding van de activering van werklozen tot de leeftijd van 60 jaar door de VDAB	25
ACTUELE VRAAG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de groeiende ongerustheid bij land- en tuinbouwers betreffende de stijgende prijzendruk op voedingsproducten door de komst van een Nederlandse supermarktketen naar België	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de groeiende ongerustheid bij land- en tuinbouwers betreffende de stijgende prijzendruk op voedingsproducten door de komst van een Nederlandse supermarktketen naar België	29

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het doorschuiven naar de volgende legislatuur van de zwaarste inspanningen voor het behalen van de 1%-norm voor onderzoek en ontwikkeling tegen 2020	32
ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een mogelijke doorbraak in het dossier Electrawinds en het vrijwaren van de belangen van de Vlaamse overheid en belastingbetaler in dit dossier	35
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de eis van de topman van Pairs Daiza om de Vlaamse subsidies aan de zoo van Antwerpen en dierenpark Planckendael stop te zetten en de dreiging met gerechtelijke stappen indien dit niet gebeurt	38
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de golf aan benoemingen van (adjunct-) kabinetschefs bij de Vlaamse administratie	41
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	45
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Aanvullend Protocol van Nagoya-Kuala Lumpur inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid, gedaan te Nagoya op 15 oktober 2010 – 2350 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	45
Artikelsgewijze bespreking	45
ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges – 2383 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 5	
Algemene bespreking	46
Artikelsgewijze bespreking	51
ONTWERP VAN DECREET houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest – 2405 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	52
Artikelsgewijze bespreking	53
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school – 2421 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 7	
Algemene bespreking	53
Artikelsgewijze bespreking	60

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing op het grondgebied van de drie gewesten en tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven Interregionaal Samenwerkingsverband Viapass onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen – 2428 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	61
Artikelsgewijze bespreking	62
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Mongolië, anderzijds, ondertekend in Ulaanbaatar op 30 april 2013 – 2455 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	62
Artikelsgewijze bespreking	62
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 27 februari 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de oprichting van een vergunningscoördinerend en -faciliterend comité voor trans-Europese energie-infrastructuurprojecten, ter uitvoering van verordening (EU) nr. 347/2013 – 2482 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	63
Artikelsgewijze bespreking	63
VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Els Kindt, de heer Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Caroline Bastiaens, de heer Steve D’Hulster en de dames Annick De Ridder en Karin Brouwers houdende wijziging van artikel 42, §1, van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg – 2401 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	63
Artikelsgewijze bespreking	64
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	64
VOORSTEL VAN DECREET van de heren Sas Van Rouveroij, Eric Van Rompuy, Bart Van Malderen, Matthias Diependaele, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van artikel 3.19.0.0.2 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, teneinde de informatiedeling over fiscale gegevens aan lokale besturen te optimaliseren – 2439 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	64
Artikelsgewijze bespreking	65
VOORSTEL VAN DECREET van de dames Katrien Schryvers en Michèle Hostekint, de heer Marc Hendrickx, mevrouw Griet Coppé, de heer Bart Martens, mevrouw Liesbeth Homans en de heer Dirk de Kort houdende aanpassing van het decreet van 1 juni 2012 houdende de beveiliging van woningen door optische rookmelders – 2477 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	66
Artikelsgewijze bespreking	68

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Kris Van Dijck en Boudewijn Bouckaert en de dames Elisabeth Meuleman en Marleen Vanderpoorten houdende wijziging van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, wat betreft de schoolraad – 2481 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	68
Artikelsgewijze bespreking	69
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jos De Meyer, Bart Van Malderen, Marius Meremans en Marc Van de Vijver betreffende de mobiliteit over de weg in het Waasland – 2344 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	69
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Bart Van Malderen, de dames Vera Jans en Helga Stevens, de heer Jan Roegiers en de dames Karin Brouwers, Lies Jans en Katrien Schryvers betreffende een toegankelijke mobiliteit voor blinden en slechtzienden – 2456 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3	
Bespreking	69
AANWIJZING van leden van het College van Deskundigen, bedoeld in de wet van 7 februari 2014 tot organisatie van de elektronische stemming met papieren bewijsstuk	71
WIJZIGING VAN HET REGLEMENT VAN DE VZW PENSIOENEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS BETREFFENDE HET OVERLEVINGSPENSIOEN	
Bespreking en stemming	71
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Bart Tommelein, de dames Elisabeth Meuleman, Vera Van der Borgh en Mieke Vogels en de heer Peter Gysbrechts betreffende het uitstellen van de inwerkingtreding van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters – 2512 (2013-2014) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	72
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Aanvullend Protocol van Nagoya-Kuala Lumpur inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid, gedaan te Nagoya op 15 oktober 2010 – 2350 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	73
ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges – 2383 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 5	
Hoofdelijke stemming	74
ONTWERP VAN DECREET houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest – 2405 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	74

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school – 2421 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 7	
Aangehouden stemmingen	75
Hoofdelijke stemming	80
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing op het grondgebied van de drie gewesten en tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven Interregionaal Samenwerkingsverband Viapass onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen – 2428 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	80
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Mongolië, anderzijds, ondertekend in Ulaanbaatar op 30 april 2013 – 2455 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	81
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 27 februari 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de oprichting van een vergunningscoördinerend en -faciliterend comité voor trans-Europese energie-infrastructuurprojecten, ter uitvoering van verordening (EU) nr. 347/2013 – 2482 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	81
VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Els Kindt, de heer Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Caroline Bastiaens, de heer Steve D’Hulster en de dames Annick De Ridder en Karin Brouwers houdende wijziging van artikel 42, §1, van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg – 2401 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	82
VOORSTEL VAN DECREET van de heren Sas Van Rouveroij, Eric Van Rompuy, Bart Van Malderen, Matthias Diependaele, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van artikel 3.19.0.0.2 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, teneinde de informatiedeling over fiscale gegevens aan lokale besturen te optimaliseren – 2439 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	82
VOORSTEL VAN DECREET van de dames Katrien Schryvers en Michèle Hostekint, de heer Marc Hendrickx, mevrouw Griet Coppé, de heer Bart Martens, mevrouw Liesbeth Homans en de heer Dirk de Kort houdende aanpassing van het decreet van 1 juni 2012 houdende de beveiliging van woningen door optische rookmelders – 2477 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3	
Aangehouden stemmingen	82
Hoofdelijke stemming	83

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Kris Van Dijck en Boudewijn Bouckaert en de dames Elisabeth Meuleman en Marleen Vanderpoorten houdende wijziging van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, wat betreft de schoolraad – 2481 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	83
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jos De Meyer, Bart Van Malderen, Marius Meremans en Marc Van de Vijver betreffende de mobiliteit over de weg in het Waasland – 2344 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	84
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Bart Van Malderen, de dames Vera Jans en Helga Stevens, de heer Jan Roegiers en de dames Karin Brouwers, Lies Jans en Katrien Schryvers betreffende een toegankelijke mobiliteit voor blinden en slechtzienden – 2456 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	84
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	84
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	86
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	86

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.06 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Frank Creyelman, Jo De Ro, Mia De Vits, Filip Dewinter, Yamila Idrissi, Johan Sauwens, Erik Tack, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete: ambtsverplichtingen;

Vera Celis, Wim Wienen: familieverplichtingen;

Felix Strackx: gezondheidsredenen.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Bart Tommelein, de dames Elisabeth Meuleman, Vera Van der Borgh en Mieke Vogels en de heer Peter Gysbrechts betreffende het uitstellen van de inwerkingtreding van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters

– 2512 (2013-2014) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Bart Tommelein bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, ik zou de spoedbehandeling willen vragen van een voorstel van resolutie van de heer Tommelein, de dames Meuleman, Van der Borgh en Vogels en de heer Gysbrechts betreffende het uitstellen van de inwerkingtreding van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons straks uitspreken over dit voorstel tot spoedbehandeling.

Het incident is gesloten.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 60/23)

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de beleidsconclusies uit vier pilootprojecten met betrekking tot geestelijke gezondheid en armoede

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Minister, collega's, we hebben het – zeker in de plenaire vergadering – niet vaak over de geestelijke gezondheidszorg (ggz). Dat is ten onrechte. Heel wat mensen kampen met – soms zeer zware – psychische problemen. Een op zeven Vlamingen krijgt te maken met een depressie, en een op vier met ernstige gezondheidsproblemen op geestelijk vlak. We hebben een van de hoogste suïdecijfers van Europa.

Er is dus alles aan gelegen om daar een zo sterk mogelijk apparaat tegenover te zetten om ervoor te zorgen dat mensen zo snel mogelijk, het liefst nog vóór er zich ernstige problemen ontwikkelen, behandeld kunnen worden, om er echt voor te gaan dat zo veel mogelijk mensen niet die fatale stap zetten, en om ervoor te zorgen – dat kan een gevolg zijn van een psychische aandoening – dat mensen niet in armoede verzeild geraken.

Proportioneel gezien hebben veel meer mensen die in armoede leven, ook te maken met geestelijke gezondheidsproblemen. Intuïtief kunnen we dat verklaren. Denk maar aan de stress die gepaard gaat met elke maand moeten krabben om rond te komen, stress die gepaard gaat met een slechte woonsituatie enzovoort. Heel vaak ook is het oplossen van psychische problemen een noodzakelijke hefboom om iets te doen aan de armoede.

De bestaande hulpverlening geraakt vaak niet tot bij deze doelgroep. Gelukkig waren er vier pilootprojecten – die zijn nu afgerond – onder de noemer 'Oog voor elkaar, ook met elkaar'. Morgen is daarover een studiedag in het Vlaams Parlement. Uit de projecten blijkt dat als we 'outreaching' gaan werken, als we op de nulde en eerste lijn gaan zitten als hulpverlener, dat we deze mensen dan ook bereiken.

Minister, mijn eenvoudige en relevante vraag luidt: hoe gaat u om met de inzichten die uit de pilootprojecten komen? Gaan we ervoor zorgen dat we in de toekomst veel meer vraagestuurd en in de eerste en nulde lijn gaan werken?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega, er is morgen inderdaad een studiedag over de vier projecten. We hebben de projecten gedeeltelijk gefinancierd. Samen met Cera, de centra algemeen welzijnswerk (CAW's), de centra voor geestelijke gezondheidszorg (cgg's) en de verenigingen waar armen het woord nemen, werden ze uitgevoerd.

We leren uit de projecten dat de toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg voor mensen in kansarmoede absoluut niet evident is. Er kleeft een stigma aan de geestelijke gezondheidszorg. Er is de onbekendheid en het gebrek aan inzicht bij zorgverstrekkers in de leefwereld van mensen die leven in armoede. Op die manier zijn de vier projecten zeer nuttig geweest. Ze hebben ons geleerd dat we moeten investeren in een betere bekendheid van en vertrouwdheid met de wereld van mensen in armoede bij degenen die in de geestelijke gezondheidszorg professioneel actief zijn. De brugfiguur die de twee werelden met elkaar in contact kan brengen, is van groot belang.

Ondertussen is er al een en ander gebeurd. We hebben de eerstelijns psychologische functie geïntroduceerd. We weten gewoon dat als we de geestelijke gezondheidszorg in de eerste lijn meer bij de betrokkene kunnen brengen, dat dan de toegankelijkheid groter wordt en het stigma kan verdwijnen. In die zin zijn dat heel goede ervaringen geweest.

Over de 107-projecten, met de psychiatrische zorg die buiten de muren is getreden, hoor ik ook zeggen dat, als men in de huiskamer van de mensen komt, men eigenlijk veel meer leert over de wereld van de patiënt, over zijn dagelijks leven. Ook dat lijkt me een belangrijk leermoment. De centra voor geestelijke gezondheidszorg hebben nu ook uniforme tarieven gekregen. Ook daar zijn er specifieke tarieven gemaakt, zijn er mogelijkheden gecreëerd om echt toegankelijk te zijn.

Er is dus al wat gebeurd, maar het is mijn overtuiging dat we nu met de partners die aan die vier projecten hebben meegewerkt, moeten bekijken hoe we daar een vervolg aan kunnen

breien. Dat zal toch voornamelijk moeten gaan over de vraag hoe de inzichten in de wereld van mensen in armoede kunnen worden vergroot bij de professionals, bij de zorgverstrekkers, die dan ook het best in de settings komen waar die mensen kunnen worden benaderd, bijvoorbeeld als groep. Het gaat ook over het investeren in brugfiguren, die het stigma kunnen helpen afbouwen dat nog altijd op de geestelijke gezondheidszorg rust. Met de betrokken organisaties zal ik in het licht van het voorgaande bekijken hoe we dat kunnen vervolgen. Het zal niet hetzelfde zijn, maar we zullen bekijken hoe we de geleerde lessen kunnen omzetten in andere initiatieven.

De heer Bart Van Malderen: Minister, u hebt het over een vervolg. Gezien de inzichten en ook gezien de problematiek zou ik willen pleiten voor uitrol. Als de psycholoog een bekend gezicht wordt bij de sociale kruidenier, bij het sociaal restaurant, dan kan dat de drempel wederzijds ook kleiner maken. U hebt dit terecht beschreven als twee werelden die vandaag al te ver van elkaar staan. Dan kunnen die twee werelden bij elkaar komen. De analyse die we hier maken van de geestelijke gezondheidszorg, is enigszins het beeld van wat we in de welzijnssector op zich moeten doen. Vandaag is die misschien wat gesloten voor sommigen, is die verkokerd en aanbodgestuurd. Laten we er maar voor zorgen dat die meer vindplaatsgericht, meer multidisciplinair, flexibel en outreachend naar mensen gaat.

Mijn bijkomende vraag heeft betrekking op iets dat u zelf hebt vermeld, namelijk het systeem van de uniforme bijdragen. Sinds 2012 hebben we eigenlijk een getrapt systeem van 0 euro, 4 euro en 11 euro. We hebben er alles aan gedaan, ook bij diverse besprekingen, om ervoor te zorgen dat dit absoluut geen drempelverhogend effect zou hebben. De bedoeling is dat na twee jaar te evalueren. Ik weet dat het vroeg is, maar ik wil vragen dat erover wordt gewaakt dat de bijdrage absoluut geen bijkomende drempel vormt.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, de heer Van Malderen kaart deze problematiek terecht aan, maar die is niet nieuw. De relatie tussen de geestelijke gezondheid en mensen die in armoede leven, is absoluut geen evidentie. Dat was in het verleden nooit zo, en dat is ook vandaag niet zo.

Minister, dit is geen nieuwe kwestie. Bij het begin van de legislatuur was ook die problematiek heel bekend. U weet dat ik zo eerlijk ben om niet te zeggen dat er deze legislatuur niets is gedaan. Er zijn bepaalde maatregelen genomen, maar die zijn absoluut onvoldoende. Het lijkt me heel belangrijk dat er meer wordt ingezet op deze problematiek. Er is geen antwoord gekomen op de vraag van de heer Van Malderen wat u nu nog bij hoogdringendheid zult doen, in de tijd die u nog rest.

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Voorzitter, minister, geachte leden, we kunnen ons daarbij aansluiten. De gedane vaststelling is ook logisch. Voor de mensen die bezig zijn met het armoedebeleid, is dat een vanzelfsprekendheid. Het gaat heel vaak, en hoe langer hoe meer, over het feit dat de toegankelijkheid voor mensen in armoede steeds een probleem is, in diverse domeinen van het welzijnsbeleid. Ik verwijs maar naar onze opmerking over de Huizen van het Kind. Die hadden ook een doel met betrekking tot armoede. Wij hebben gezegd dat dit moeilijk bereikbaar is, want dat zijn de laatsten zijn die daarheen gaan.

Minister, we moeten dus inderdaad veel meer inzetten en concrete zaken doen. We horen ook heel veel de roep om ervaringsdeskundigen in te zetten. Steunt u ook die oproep? Ik meen immers dat slechts via ervaringsdeskundigen meer mensen in armoede kunnen worden gemotiveerd om stappen te zetten. Dat lijkt me cruciaal voor de komende periode.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Voorzitter, minister, collega's, de thematiek die is aangehaald, illustreert mooi wat als we als partij altijd hebben gezegd. Als we naar armoede kijken,

moeten we proberen om een beleid uit te voeren dat minder projectmatig, maar meer structureel middelen en inzichten inzet. Zo kunnen we voorkomen dat men naast elkaar op eilandjes gaat werken, maar kunnen we kennis en expertise samenbrengen.

Collega's, in dat opzicht wil ik me aansluiten bij de vraag van de heer Gysbrechts. Als ik de minister hoor zeggen dat hij wil inzetten op het verhogen van kennis van mensen die binnen het welzijnspakket met mensen in armoede omgaan over specifieke elementen van armoede, dan kunnen ervaringsdeskundigen een oplossing zijn. De minister houdt al lang een pleidooi om ketenzorg zo nauw mogelijk te laten aansluiten. Ziet hij nog andere mogelijkheden dan de ervaringsdeskundigen, die al gesuggereerd werden?

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, dames en heren, u weet uiteraard ook dat de grote ontwikkelingen in de geestelijke gezondheidszorg zich niet zullen voltrekken op het Vlaams niveau, maar zich moeten situeren binnen het RIZIV. De erkenning van de psycholoog zal daar een belangrijk element van zijn. De omzetting van middelen van binnen de psychiatrische ziekenhuizen naar de ambulante en 'outreaching' geestelijke gezondheidszorg is een andere belangrijke evolutie die we zeker moeten ondersteunen. Het maken van een nieuw zorgcircuitnetwerk voor kinderen en jongeren is een ander element. Dit zijn allemaal zaken op het federale niveau waarover ik graag nog eens bevestig dat we ter zake intensief samenwerken met de federale overheid.

Een deel is natuurlijk de ervaringsdeskundigheid. Het is een beproefde methodiek die waarde heeft. Het gaat om de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat bij degenen die zorg verstrekken inzicht bestaat over de leefwereld van de patiënt of de potentiële patiënt die zich aandient. In die zin is het zeker relevant.

U vraagt naar andere mogelijkheden zoals de vermaatschappelijking van de zorg: de algemene beweging om de zorg in de vertrouwde leefwereld van de mensen te brengen. In die beweging zouden ook de projecten 107 van de federale collega's zich situeren, want dat is natuurlijk een andere belangrijke methode. Uit de vier projecten blijkt ook het belang van brugpersonen. Dat zijn mensen die in de zorg zitten, maar die zich bekwamen in het verwerven van het inzicht in die leefwereld en die dat inzicht met directies en collega's willen delen en er ook vorming over willen opzetten.

Mijnheer Van Malderen, u vroeg naar de evaluatie van de tariefpolitiek. Het is daarvoor, eerlijk gezegd, nog te vroeg. We zijn nog maar zes à zeven maanden bezig, dat is niet lang genoeg om al een evaluatie te maken. Het signaal dat u geeft, is terecht. We moeten die evaluatie zeker ernstig nemen om te zien of er op dat vlak nog dingen moeten worden bijgestuurd.

Wat staat er nog te gebeuren in deze legislatuur? We zullen natuurlijk geen grote en nieuwe budgettaire manoeuvres kunnen organiseren. Naar aanleiding van de studiedag morgen moet worden bekeken wat ontwikkeld is aan ervaring. We moeten bekijken wat we van de projecten die we mee hebben gefinancierd en ondersteund, kunnen omzetten in een verankerd gegeven binnen de ontwikkeling van de geestelijke gezondheidszorg. We zullen hier naar aanleiding van de studiedag uiteraard het gesprek over voeren met de CAW's, de cgg's en de verenigingen waar armen het woord nemen.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, ik dank u voor het antwoord en ook voor het engagement. Het is een boutade om te zeggen dat arm zijn al te vaak ziek maakt en dat ziek zijn al te veel mensen arm maakt. Het antwoord is inderdaad samenwerking, ontkokeren en drempels verlagen. We stellen vast dat uit de vier proefprojecten een aantal heel interessante inzichten zijn ontstaan. Ik kan bij dezen van deze tribune gebruikmaken om mijn pleidooi te herhalen om die inzichten zo snel en zo breed mogelijk ingang te laten vinden in de sector en om vooral te blijven bewaken wat op zich goed is: een uniform bijdragesysteem en geen bijkomende financiële drempels voor mensen die het al te vaak ook al te moeilijk hebben.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Steve D’Hulster tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de nood aan meer cijfergegevens om een vraaggericht fietsbeleid te kunnen voeren

De voorzitter: De heer D’Hulster heeft het woord.

De heer Steve D’Hulster: Voorzitter, minister, collega’s, u hoeft zich geen zorgen te maken, ik zal geen vraag stellen over 30 kilometer per uur op fietsroutes of over andere snelheidsbegrenzings voor fietsers. Die hebben de afgelopen dagen de aandacht een beetje weggekaapt van het Fietscongres, en dat wil ik bij dezen een beetje goedmaken.

Het Vlaams Fietscongres dat afgelopen maandag werd georganiseerd in Brugge, bulkte van de interessante presentaties en mensen uit binnen- en buitenland die vooruitblikten op wat het fietsbeleid zou kunnen zijn. Als er een rode lijn te trekken is doorheen al die presentaties, dan is het wel dat we op het vlak van fietsen heel wat cijfergegevens missen. Dat zorgt er ook voor dat we een minder vraaggericht beleid kunnen voeren en dat we dat beleid niet echt onderbouwd kunnen uitvoeren.

Minister, via audience based informatie en tellingen kan men heel wat te weten komen over wie er op welke fietspaden rijdt, waar er missing links zijn en waar er potentie ligt. Wat doet de Vlaamse overheid nu al om al die gegevens bij elkaar te brengen en wat gebeurt er dan met die gegevens?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Sinds een aantal jaren zijn in alle Vlaamse provincies op een achttal locaties telslangen aangebracht waar systematisch wordt gemeten hoeveel fietsers een bepaalde route gebruiken. De voorbije drie jaar werden die slangen intenser gebruikt. Er is een telperiode tijdens de zomer en een telperiode in het najaar. Op basis van de resultaten wordt onder andere het investeringsprogramma aangepast of bijgestuurd. Zo is er de hst-route richting Brussel die heel frequent wordt gebruikt, daar zijn bijna 1,4 miljoen passages per jaar. We zagen echter op een bepaald moment dat in de richting van de Brusselse ring het aantal passages drastisch verminderde. Er is dan ook een investeringsbeslissing genomen om een brug over de ring te bouwen en de route een veilige overgang te geven om ervoor te zorgen dat het fietsverkeer daar toeneemt.

De provincies zitten op dezelfde lijn, zij doen heel veel tellingen. Wij leggen dat cijfermateriaal nu samen en het is de bedoeling om dat telnetwerk tijdens de volgende jaren intenser uit te breiden om de verdere investeringen daarop te enten.

De mobiele apps waar u naar verwijst, zijn bijzonder interessant. De resultaten zijn nog net niet wetenschappelijk genoeg om ze nu al te kunnen gebruiken. Wij volgen die evoluties echter op de voet, want het is inderdaad heel nuttig dat mensen die zelf fietsen, hun gegevens kunnen doorgeven. Er bestaat trouwens al een app die is ontwikkeld door de Fietsersbond maar ik denk dat die heatmaps in de toekomst ook zeker kunnen worden meegenomen.

De heer Steve D’Hulster: Minister, het aanleggen van de fietsostrades zorgt ervoor dat de fiets steeds vaker een concurrent wordt van de wagen, omdat men daardoor langere afstanden kan overbruggen zonder hindernissen. Het succes van de fietsostrades heeft echter ook een keerzijde. Ik heb zelf een bakfiets, een gewone fiets, een fietskar en een koersfiets en ik begeef me met al die fietsen, weliswaar niet tegelijkertijd, wel eens op de die verschillende fietsostrades waarbij ik ook andere gebruikers ontmoet. U hebt een tijdje geleden een gedragscode afgesproken. Hoe zit het met de communicatie daarover? Hebt u er een zicht op of die al effect heeft? Het aanleggen van bijkomende fietspaden is een punt, maar het maken

van een aantal elementaire afspraken zoals men die ook heeft bij het in- en uitstappen van de trein is een ander punt. Hoe staat het daarmee?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Meten is weten. Er wordt ontzettend veel gemeten, maar blijkbaar zijn er dan nog altijd witte vlekken. Ik vind dit niet echt een politiek geladen vraag maar de kwaliteit en de veiligheid van het fietsverkeer zijn onderwerpen die maatschappelijk leven. Ook bij de lokale besturen is er veel kennis aanwezig, ook over wegen die niet meteen onder de lokale verantwoordelijkheid vallen. Men kan ook vaak daar de mosterd halen zonder al te veel tellingen en metingen te organiseren.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, ik heb wel een koersfiets en ik rijd meer dan 30 kilometer per uur, maar ik heb begrepen dat u die mensen niet viseert. Ik ben ook al dergelijke telslangen gepasseerd. Ik hoop dat mijn snelheid toen niet te hoog lag zodat ik niet ben geregistreerd.

Ik heb eigenlijk een bijkomende vraag. U hebt een communicatie verspreid naar aanleiding van het fietscongres dat in Brugge plaatsvond. U hebt toen gezegd dat het uw ambitie is om de kloof met de toplanden, zijnde Denemarken en Nederland, te dichten. Welnu, graag had ik hier het concrete Deense voorbeeld aangehaald. In Denemarken ontkoppelt men infrastructuur en werkt men met snelle fietspaden voor snelle fietsers en bromfietsen, gescheiden van trage fietspaden voor trage fietsers en trager verkeer. Zo slaagt men er daar in die hoffelijkheid structureel te organiseren. Is dat ook uw ambitie op lange termijn? Wilt u die toplanden op dat vlak benaderen?

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Meten is inderdaad weten. Ook op het vlak van openbaar vervoer enzovoort tonen cijfergegevens aan dat investeringen correct kunnen gebeuren. Immers, niet alleen inzake fietsbeleid maar ook inzake openbaar vervoer moeten investeringen op de juiste plaats gebeuren en moet voldoende infrastructuur worden gebouwd.

Aan uw verkeersveiligheidsbeleid hebt u een E toegevoegd, de E van evaluatie. Het betreft dus de evaluatie van cijfers en meetgegevens om uw beleid bijkomend te staven. Is het uw bedoeling om dit ook in infrastructuuraangelegenheden en uw beleid dienaangaande toe te passen?

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Rzoska, u had het over 30 kilometer per uur. U weet toch dat die regel unaniem is goedgekeurd in het federale parlement, dus ook door de Groenfractie. Wees dus voorzichtig als u hier wat smalend komt doen over een regel die uw partij mee heeft goedgekeurd.

U wou ons natuurlijk vooral zeggen dat u sneller dan 30 kilometer per uur kunt rijden met uw koersfiets. Welnu, ik kan dat ook. Ik durf u zelfs uit te dagen voor een 'koersje' om te zien wie het grootste uithoudingsvermogen heeft. *(Gelach)*

Indien er nog kandidaten zijn om zich met mij te meten, laat maar weten.

Alle gekheid op een stokje, ik denk dat de heer Keulen nog een interessante aanvulling heeft verwoord. Helaas had ik geen tijd meer om daar nog op te antwoorden of te reageren.

Er zijn vele steden en gemeenten die fietstelpalen plaatsen die bijzonder nuttige gegevens opleveren. Het zou inderdaad interessant zijn al die gegevens te bundelen. Ik denk in dit verband ook aan het Fietsberaad dat net werd opgericht. In die schoot kunnen de telgegevens van Vlaanderen én die uit de apps, zodra die voldoende ontwikkeld zijn om als wetenschappelijk beleid te dienen, én die van de lokale besturen zeker nuttig worden gebruikt en verwerkt tot één rapport.

Het tellen en meten van fietsgebruik leidt heel zeker tot relevante informatie om te kijken waar we het best kunnen investeren. Ik wilde enkel aantonen dat ons meerjareninvesteringsplan met tellingen rekening houdt.

Wat de gedragscode op onze – gelukkig intens gebruikte – fietspaden betreft, wil ik nog wijzen op de nakende campagne ‘Fiets wijs’. Die campagne is niet gefocust op de snelheden, maar wel op het hoffelijk gedrag van alle mogelijke gebruikers onder elkaar. De heer D’Hulster wees er terecht op dat conflicten tussen gebruikers onderling kunnen ontstaan. Ik ben er echter van overtuigd dat we meer kunnen bereiken met hoffelijkheid dan met harde regels en controles. Zo kunnen ze aangenaam recreëren langs de vele jaag- en andere paden die we hebben.

Mevrouw Smaers, die toevoeging van de vijfde E inzake infrastructuur is heel zeker interessant. Dit idee kan verder worden ontwikkeld.

De heer Rzoska had het ook over ontkoppeling. Dat is een goede optie. De ruimte die we kunnen benutten, proberen we nu zo goed mogelijk te benutten om vooral gescheiden fietsroutes te maken. Vroeger was de fiets iets bijkomstigs. Men legde een gewestweg aan en aan de kant werd dan een strookje geschilderd dat als fietspad moest dienen. Nu doen we alle mogelijke inspanningen om die fietspaden zo veel als mogelijk te ontkoppelen om ervoor te zorgen dat we naast de gewestweg een apart fietspad hebben. De fietssnelwegen zijn bovendien meer dan vier meter breed. Ook daar kan een scheiding in overweging worden genomen, maar dat doen we voorlopig niet omdat we op dit ogenblik te veel werk hebben met de ontkoppeling zodat niet langer te dicht bij de auto’s gefietst hoeft te worden.

De heer Steve D’Hulster: Wat het fietsbeleid betreft, moeten we niet de ambitie hebben tot het peloton te behoren, maar wel tot de kopgroep. Daartoe moeten we meer en meer vraaggericht gaan investeren, waarvoor we over meer cijfers moeten beschikken dan nu het geval is. Die cijfers moeten we halen uit smartphones, bij de gemeenten en hopelijk ook bij de Vlaamse overheid.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de plannen van sommige universiteiten voor een strengere aanpak van ondermaats presterende eerstejaarsstudenten

ACTUELE VRAAG van de heer Kris Van Dijck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over maatregelen voor betere slaagkansen in het hoger onderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het voorstel tot verplichte verandering van studierichting voor niet-geslaagde eerstejaarsstudenten

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, het stond deze week nog eens in de kranten: een derde van de studenten behaalt zijn diploma niet in de normale, verwachte periode. We weten ook al veel langer dat in Vlaanderen de slaagkansen van de eerstejaars ongeveer 40 procent bedragen. Dat is zeer laag. Maar het echte nieuws deze week werd gemaakt door het studentenblad Veto, en dat werd overgenomen door de andere kranten, namelijk dat de KU Leuven denkt aan een oplossing waarbij men wil kijken naar de studie-efficiëntie en het aantal studenten dat slaagt voor een bepaald aantal vakken. Indien die studie-efficiëntie lager ligt dan 20 procent, wil de universiteit een verbod invoeren voor studenten om nog voort te

studeren in diezelfde richting. Dat is een zeer dwingende, zeer forse maatregel die wordt voorgesteld.

Daarnaast heb je de Universiteit Antwerpen die het iets minder dwingend wil aanpakken. Men wil een vroegtijdig examen na zes weken invoeren, en studenten die dan te weinig studie-efficiëntie hebben en onvoldoende slagen in die vroege examens, heroriënteren naar andere richtingen binnen de universiteit of hogeschool.

De vereniging voor studenten begrijpt dat er iets moet gebeuren, vindt ook dat het binnen onze universiteiten grondig fout zit wat oriëntering en heroriëntering betreft, maar pleit voor een globale aanpak, niet totaal willekeurig per universiteit, maar geïnitieerd door de overheid en in samenspraak met universiteiten en studenten. Dat lijkt mij de logische aanpak.

Minister, gaat u daarop in? Wat bent u nog van plan deze legislatuur te doen voor een betere studieoriëntering en -heroriëntering?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, minister, ik was niet verrast toen ik het standpunt van de KU Leuven en de Universiteit Antwerpen las. Toen wij met de hervorming van het secundair onderwijs bezig waren, was dit probleem reeds gekend. Ik ben tevreden dat men ook in de universitaire wereld aanvoelt en merkt dat er toch wel een probleem is. De getallen zijn gekend. Collega Vermeiren heeft ter zake op haar schriftelijke vragen antwoorden gekregen, waarbij er inderdaad dramatische cijfers zijn. Laat het duidelijk zijn: we willen alle studenten alle kansen geven, maar ik denk dat de maatschappij er alle baat bij heeft dat er zo goed mogelijk gepresteerd wordt, om alles zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Ik denk ook aan de betalende ouders.

Minister, we kennen het element van de oriëntatieproef die we in het masterplan hebben geschreven. Ik denk anderzijds dat het ook belangrijk is dat we meer tot modelprojecten komen, waarbij studenten goed weten waarvoor men verantwoordelijkheid draagt. Ik denk ook dat we over de flexibilisering met betrekking tot het leerkrediet duidelijke afspraken moeten maken. Ik ben me ook bewust van de autonomie van de instellingen ter zake.

Minister, op welke manier denkt u om samen met de hogescholen en de universiteiten ter zake maatregelen te nemen? Er worden een aantal pistes geponoerd door de universiteiten zelf, maar ook door politieke partijen. Ik denk dat we nu kunnen handelen ten bate van.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Minister, ik ben deze legislatuur op 14 oktober 2009 begonnen met een vraag over het voorstel tot oriënteringsproef aan de universiteiten. Ik wil ze dan ook niet beëindigen zonder hier nogmaals op terug te komen, dat begrijpt u wel.

Dit is al verschillende malen besproken in de plenaire vergadering en ook in de commissie. Het voorstel van de KU Leuven dat we gisteren konden lezen in de pers, is een andere variant op dezelfde problematiek: wat doen we met die vele studenten die beginnen te studeren aan de universiteit of aan de hogeschool en die zelfs niet op een minimale wijze slagen?

U hebt daar niet zo lang geleden zelf iets over gezegd in dit parlement, namelijk in de commissie van 7 november 2013. U hebt op 27 september 2013 een werkgroep ingesteld “die tegen het einde van de legislatuur” – nu, dus – “concreet de krijtlijnen zal uittekenen voor een aangepast studievoortgangs- en oriëntatiebeleid”.

Minister, we zijn aan het einde van de legislatuur. Wat zijn de resultaten?

Wat de KU Leuven hier voorstelt, is het bindend studieadvies (BSA), zoals dat in Nederland al bestaat, maar op een heel bescheiden manier, voor studenten die niet slagen voor 20 procent van hun studiepunten. Minister, in Nederland zijn er verschillende universiteiten en hogescholen die studenten die op het einde van hun eerste jaar geen 40 van de 60

studiepunten halen, een bindend studieadvies geven: hetzij niet voortdoen, hetzij heroriënteren. Wat merkt men? Het studierendement in Nederland gaat er spectaculair op vooruit.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De cijfers zijn daarnet gegeven. We mogen niet vergeten dat uiteindelijk zeven op de tien van de studenten die starten in het hoger onderwijs, ook een bachelordiploma halen, weliswaar niet binnen de geplande nominale termijn van drie jaar. In sommige gevallen is dat ook perfect verklaarbaar. Er zitten namelijk werkstudenten bij en studenten die deeltijds studeren. Maar er zit dus ook een grote groep studenten in die hun studies niet afronden binnen die richttermijn van drie jaar.

U weet dat men een paar jaar geleden – niet zo lang geleden dus – het leerkrediet heeft ingevoerd en regelgeving rond studievoortgang in dit parlement heeft goedgekeurd. Het is nogal logisch dat je die regelgeving eerst toepast en afwacht hoe dat op het terrein verloopt.

We hebben daarover al beslissingen genomen. Die zijn nu in uitvoering. Er moeten nog bijkomende beslissingen worden genomen. Eerst en vooral wordt er het best structureel ingegrepen.

In het kader van de hervorming van het secundair onderwijs hebben we heel duidelijk afgesproken dat er een afstemming komt tussen de eindtermen van het secundair onderwijs met de startcompetenties in het hoger onderwijs. Voor de eerste keer in de geschiedenis hebben we tijdens deze legislatuur alle betrokkenen van het hoger onderwijs en het secundair onderwijs bijeengebracht en doen samenwerken om tot die afstemming te komen. Het is nogal logisch dat je, als je het secundair onderwijs verlaat en doorstroomt naar het hoger onderwijs, de competenties moet hebben om daarmee te starten. Die dialoog is opgestart.

Ten tweede hebben we in het kader van de hervorming van het secundair onderwijs verder afgesproken dat er een screening, een doorlichting komt van alle studierichtingen in het secundair onderwijs. Op basis daarvan zal er een nieuwe indeling, een nieuwe ordening komen, namelijk: leidt de richting tot de arbeidsmarkt of tot een doorstroming in het hoger onderwijs. Daarbij wordt er toegevoegd dat je, als je in het secundair onderwijs een arbeidsmarktgerichte studierichting volgt, niet meer rechtstreeks kunt instromen in het hoger onderwijs, maar eerst een schakelproject moet volgen.

De derde structurele ingreep die werd beslist door deze regering, is dat er een verplichte, niet-bindende oriënteringsproef komt in het secundair onderwijs. Het draaiboek werd goedgekeurd door deze regering. Ook dat is nu in uitvoering.

In afwachting dat die structurele maatregelen worden ingevoerd, zijn we ook akkoord gegaan met een ijkingsproef. Op het moment dat men zich heeft ingeschreven in een instelling van het hoger onderwijs, kan die aan elke student – nogmaals, niet-bindend – verplichten om een ijkingsproef af te leggen. Dat wil zeggen dat men nakijkt of men over de startcompetenties beschikt die men nodig heeft om die bepaalde richting in het hoger onderwijs te volgen. Indien men die heeft, is er geen probleem. Indien men die niet heeft, vindt er een gesprek plaats of moet men zich tijdens de vakantie bijspijkeren om die startcompetenties te hebben.

We hebben hier daarover al verschillende keren gepraat. Het is eigenlijk een bevoegdheid van de instellingen. Vorig academiejaar hebben al meer dan duizend studenten dit afgelegd. We hebben de commissie-Melis opgericht, onder leiding van de voormalige vicerector van de KU Leuven, die de hogeronderwijsinstellingen op een structurele manier, ondersteund door de overheid, bijstaat op het vlak van die ijkingsproeven en dat ook opvolgt. Het is natuurlijk gemakkelijk om te zeggen dat die ijkingsproef nodig is, maar op dit moment is er weinig wetenschappelijk bewijs dat het ook wetenschappelijke waarde heeft. We moeten daar wat mee oppassen. Sommige dingen zijn gemakkelijk gezegd, maar daarom is het niet zo gemakkelijk in de praktijk. Maar goed, dat loopt. Bovendien heb ik 200.000 euro

uitgetrokken om de instellingen te ondersteunen, wetenschappelijk te begeleiden en op te volgen. Het is dus een heel proces. We hebben het beslist en het wordt uitgevoerd.

Daarnaast is er een andere werkgroep die, voor het einde van de legislatuur of juist voor het begin van de volgende, parallel aan heel de evaluatie van het Financieringsdecreet, het leerkrediet en de studievoortgang moet herbekijken. Je hebt een termijn nodig bij nieuwe regelgeving. Je moet dat een aantal jaren in de praktijk laten lopen, om te kijken wat er kan worden bijgestuurd.

Ik wil er nog even aan herinneren dat de instellingen vandaag binnen de huidige bevoegdheden al heel wat kunnen, dat ze vandaag niet opnemen. Zoals de heer Van Dijk heeft gezegd, is het een bevoegdheid van de instellingen zelf.

Ik ben het eens met de Vereniging van Studenten dat het beter is om een globaal plan van aanpak te hebben. Dat hebben we ook gevraagd en er wordt overlegd, maar het is niet altijd evident om een consensus te bereiken onder de instellingen. De ene zegt dit, dan zegt de andere dat. Soms verandert het standpunt ook om de twee tot drie maanden. Men is er nog niet uit.

Maar ik moet de autonomie van de instellingen respecteren. Bovendien was er een doorlooptijd nodig om het effect van de recente decreetgeving te kunnen inschatten. Op basis daarvan verwacht ik toch dat er de komende maanden concrete voorstellen op tafel komen die worden gedragen door de meeste instellingen, om inderdaad tot een beter studierendement te komen, waarbij de ‘time to graduation’ – zoals het in het jargon heet – beperkt wordt.

Wat mij betreft, kunnen er nog andere pistes op tafel liggen. Nu kun je vakken meenemen. Maar is het logisch dat je, als je nog geen bachelordiploma hebt, kunt starten in een master? Misschien is het logisch dat je eerst slaagt voor alle vakken van de bachelor voor je start in de master.

Globaal gezien hebben we dus onze verantwoordelijkheid genomen. Veel is in uitvoering. Er moeten nog wat bijkomende maatregelen worden genomen om onderling een voorstel uit te werken; dat is nu aan de instellingen. Die consensus is er nog niet.

Wij zullen de komende maanden nog bijkomende data ter beschikking stellen, zodat men heel goed weet wat na een bepaalde richting in het secundair onderwijs de kans op slagen is in het hoger onderwijs en ook de ‘time to graduation’. We hebben die data nu. Ze worden op dit moment verwerkt om ze op een toegankelijke manier ter beschikking te stellen aan ouders en jongeren. We hebben dus wel degelijk actie ondernomen en we moeten het de komende maanden voortzetten met de instellingen.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, er is een groot verschil. Enerzijds heb je een ijkingsproef, die wordt georganiseerd door de instellingen hoger onderwijs en de verschillende vakgebieden of richtingen, en waaruit blijkt of je geschikt bent en de juiste competenties hebt om een specifieke richting aan te kunnen. Daar zijn wij geen voorstander van. Anderzijds heb je een oriënteringsmoment, studiekompas of oriënteringstraject, waar wij wel voorstander van zijn, en waarbij je vrij vroeg in de carrière van leerlingen in het secundair onderwijs gaat kijken waar hun talenten zitten en welke studies geschikt zouden zijn voor hen. Je kijkt dus niet of ze het al dan niet kunnen, maar wat voor iemand het beste is, in het secundair onderwijs.

De ijkingsproef is er gekomen, en daar zitten vooral de instellingen voor hoger onderwijs achter. Voor het tweede hebt u de belangrijkste verantwoordelijkheid. Het staat ingeschreven in het masterplan, maar er is nog maar weinig van in huis gekomen, noch bij de CLB's, noch bij de hervorming van het secundair onderwijs. Er is te weinig aandacht voor. Er is nog niet veel gebeurd op dat vlak deze legislatuur. Ik had graag van u gehoord dat u een tandje bij zou steken voor die oriëntering.

De heer Kris Van Dijck: Minister, dank u wel voor het zeer uitvoerige antwoord. De problematiek moet op verschillende domeinen met verschillende facetten worden aangepakt. Ik ben er ook van overtuigd dat er al wel wat is gebeurd ter zake, in verband met de oriëntering en de ijkingsproef.

Sta me toe om van hieruit een lans te breken, ook richting universiteit en hogescholen, om beter te werken met een aantal modeltrajecten, zodat er ook klaarheid is voor studenten. Nu stellen we vast dat men door het leerkrediet als het ware in het derde jaar zit – al mag je niet meer over jaren spreken – en nog een aantal trajecten moet doorlopen van het eerste jaar. Zo kom je in een impasse waarvoor niemand vragende partij is. Samen met hen, wat ook belangrijk is, zouden we tot duidelijke modeltrajecten moeten komen.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik probeer een kleine deconstructie van deze woordenstroom te doen. Het komt er dus op neer, minister, dat het enige dat u concreet hebt gezegd in de commissie, namelijk dat er een werkgroep was die over het studievoortgangsbeleid en de oriëntering een rapport klaar zou hebben tegen het einde van de legislatuur, er niet is. Nu hebt u het al over het begin van de volgende legislatuur.

Met andere woorden, gezien het moment waarop we nu staan: tegen het begin van het volgende academiejaar verandert er niets. Ik geef toe dat de instellingen niet van de gemakkelijkste zijn, want ze willen allemaal meestal iets anders, maar wat de instellingen die iets zouden willen doen, wel willen, is dat zij de toestemming zouden krijgen om inderdaad het bindend studieadvies door te voeren. Daarvoor hebben ze u wel nodig. Ze moeten toestemming krijgen om de ‘harde knip’ in te voeren, zoals dat in Nederland heet: dat je niet begint aan een master zonder bachelordiploma. Dat zijn heel goede maatregelen, maar er gebeurt op dit moment niets. Op 25 mei zijn er verkiezingen, en u slaagt er zelfs niet in om aan uw opvolger, wie het ook moge wezen, een rapport van een werkgroep achter te laten. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, CD&V heeft altijd een sterk pleidooi gehouden voor een zeer goede studiekeuzebegeleiding tijdens de hele loopbaan van leerlingen, in het bijzonder in het secundair onderwijs. Een oriënteringsproef is daar volgens ons een van de instrumenten die zinvol kan zijn, maar zeker niet het instrument dat zaligmakend is. Het is een van de elementen in een heel traject dat leerlingen het best doorlopen vooraleer zij een keuze maken met betrekking tot het hoger onderwijs.

Vanuit het hoger onderwijs wordt nu gereageerd en wij weten dat het belangrijk is om na te gaan op welke manier wij kunnen voorkomen dat studenten mislukken. Het is voor het zelfvertrouwen dat zij moeten opbouwen niet goed dat studenten vele mislukkingen oplopen.

Ik vind het interessant dat de Vlaamse overheid ook een zicht krijgt op de begeleiding die de hogeronderwijsinstellingen organiseren voor de studenten. Vooraleer er bindende maatregelen worden genomen, moeten wij ook zicht krijgen op het begeleidingsproces dat daar wordt georganiseerd. Hoe verloopt dat? Met welke successen? Of welke successen worden daar niet geboekt?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Wij hebben een zeker begrip voor wat de universiteiten nu willen doen. Wij zijn de laatsten om ter discussie te stellen dat er aandacht moet zijn voor kwaliteit, ook voor de kwaliteit van de instroom. Men mag de lat zeker niet te laag leggen. Wij begrijpen ook dat er tijdsdruk is. De problemen van de universiteiten worden in deze legislatuur niet meer opgelost.

Langs de andere kant denk ik dat wat de universiteiten nu willen doen, een brug te ver is. Iedereen heeft het recht om te mislukken. Het is niet zo dat iemand die mislukt in het eerste

jaar per definitie onbekwaam is om die richting te volgen. Het heeft soms ook met maturiteit te maken.

Wij zijn wel voor studie-oriëntering, en wel zo vroeg mogelijk. Daar zijn wij het eens met de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS): al vanaf het middelbaar onderwijs moet dit gebeuren. Men moet zoveel mogelijk werken met oriënteringsproeven die niet bindend zijn maar die de leerlingen toch een idee geven wat voor hen mogelijk is en wat niet. Daarbovenop moet er een afstemming zijn: het moet inderdaad mogelijk zijn dat sommige diploma's geen toegang geven tot de universiteit, tenzij na een schakeltraject. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Minister Pascal Smet: Sommigen vergeten dat er in dezen een spanningsveld is tussen vrijheid en overheidsoptreden. Je moet weten wat je wilt. U hebt daar al dingen gezegd die niet stroken met wat u twee maanden later zegt. De contradicties zijn enorm.

Mevrouw Moerman, u zegt dat u aan deconstructie doet. Daar bent u inderdaad zeer goed in. Maar het is misschien beter om te construeren en op te bouwen.

Wat ligt er nu op tafel? Men zegt mij dat de overheid het samen met de instellingen moet bekijken. De instellingen kunnen al veel. Zij zeggen dat het hun vrijheid is om iets te doen. Maar zij zijn nog niet gekomen tot iets wat door de meeste instellingen wordt gedragen. Dan moet je kiezen: gaan we het opleggen of niet? Maar de wetgeving is nog niet zo oud. Je moet toch de kans geven om dit te doorlopen. Ik weet dat, als ik moet volgen wat daar wordt gezegd, de wetgeving elke maand moet worden veranderd. Maar dat gaat niet. Je moet het ook eens de tijd geven om de effecten op het terrein te zien.

Wij zien nu dat er een studievertraging optreedt. We zien ook dat de geesten rijpen: in het parlement, maar ook in de instellingen. We zien ook dat er vandaag nog geen consensus is over wat we moeten doen. Laat dat rijpingsproces dus nog wat lopen.

We hebben wel degelijk zaken beslist. Er zijn knopen doorgehakt die nu in uitvoering zijn. Maar jullie laten uitschijnen alsof dat allemaal een-twee-drie realiseerbaar is, alsof wij dat allemaal moeten opleggen. We proberen dat te doen waar we kunnen, maar dan krijgen we de kritiek dat de overheid de vrijheid van onderwijs niet respecteert.

Mevrouw Meuleman, van die oriëntatieproef zegt het secundair onderwijs vandaag dat het zijn bevoegdheid is. Wij zeggen: we hebben het aan hen opgelegd. Zij zeggen: het is onze bevoegdheid om dat te doen. Als de Guimardstraat een memorandum op tafel legt dat ze meer vrijheid moeten hebben, is dat net omdat we hebben beslist dat ze het moeten doen. Bovendien raad ik u aan om eens naar www.onderwijskiezer.be te surfen. Hebt u dat al gedaan? Dan zult u merken dat er al heel wat oriëntatieproeven op staan. Trouwens, heel wat secundaire scholen doen dat vandaag ook al. U moet dus niet doen alsof dat allemaal niet bestaat. Dat bestaat vandaag wel degelijk. Alleen hebben we met het secundair onderwijs afgesproken dat we nagaan hoe we dat kunnen veralgemenen en verbeteren.

Nogmaals, in sommige hogeronderwijsinstellingen heeft men dat ook al ingezien. Het is gemakkelijk om te zeggen dat men een ijkingsproef moet hebben, maar om dat met de nodige voorspellende waarde uit te werken, is wel wat anders. Je kunt voor een ingenieur vrij gemakkelijk inschatten wat de wiskundekennis is die hij nodig heeft. Maar er zijn nog andere factoren die bepalen of je wel of niet kunt slagen. Zo'n ijkingsproef wordt al wat moeilijker als je filosofie gaat studeren. Het is dus allemaal wat gemakkelijker gezegd dan gedaan.

We hebben dat beslist en het ligt in handen van de commissie-Melis, die er nu mee bezig is. Er zullen ingrepen nodig zijn over de studievoortgang en het leerkrediet. Dat heb ik ook gezegd. We hebben gevraagd om een gedragen voorstel uit te werken, maar men is vandaag nog niet in staat om tot een gedragen voorstel te komen. Dat moet je mij niet verwijten, dan moet je in het geheel bekijken hoe het komt dat we nog niet zover zijn. Daarvoor heb je een rijpingsproces nodig. Laat ons dus niet aan deconstructie doen. Laat ons niet lijden aan het

syndroom van een chronisch gebrek aan werkelijkheid onder ogen zien. Nee, laat ons de werkelijkheid onder ogen zien. Dan zien we dat er een issue is ontstaan. Dat pakken we nu aan. We hebben beslissingen genomen. Die worden uitgevoerd. Er is geld gepland voor die uitvoering, en laat ons dat nu in de komende weken en maanden op het terrein daadwerkelijk invoeren.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, als we de werkelijkheid onder ogen willen zien, dan zien we dat er in deze legislatuur, behalve een structuurhervorming van het hoger onderwijs, de inkantelingsoperatie die grotendeels was getrokken door parlementsleden en door commissievoorzitter Moerman, bitter weinig is gebeurd. (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*)

We zitten nog steeds met overvolle aula's, de werkdruk voor professoren is bijzonder hoog, op het vlak van oriëntering is er nauwelijks iets gebeurd, de evaluatie van het Financieringsdecreet had er moeten zijn, en dat is er nog niet. Daar komt ook de hele flexibiliseringsoperatie en het leerkrediet bij kijken. Voor het hoger onderwijs is er tijdens deze legislatuur dus bijzonder weinig gebeurd, behalve een structuurhervorming die door het parlement was getrokken.

De heer Kris Van Dijck: Minister, de vraag die ik u stelde, behelst niet alleen u. Ik heb heel duidelijk gezegd dat dit een gedeelde verantwoordelijkheid is van de decreetgever, de minister, maar ook van de instellingen, van de universiteiten. Iedereen heeft hier zijn of haar verantwoordelijkheid te nemen. Als volksvertegenwoordiger heb ik het recht en de plicht om wat ik denk dat noodzakelijk is, in alle bescheidenheid, vanuit de overheid, maar ook vanuit de instellingen zelf, vanop deze tribune duidelijk te stellen. Dat is de boodschap die ik geef aan u, maar ook aan de universiteiten, om maatregelen te nemen en plausibele oplossingen te vinden om aan deze problemen het hoofd te bieden.

Mevrouw Fientje Moerman: Minister, 14 oktober 2009: we bespreken in de plenaire vergadering de problematiek die nu voorligt. 26 maart 2014: we bespreken in de plenaire vergadering dezelfde problematiek. Wat is er daartussen veranderd om die problematiek te verhelpen? Niets. Want we zitten nog altijd met dezelfde cijfers. Dan zeggen dat er een spanningsveld is tussen vrijheid en overheid? In het Engels zouden ze zeggen: 'no shit', echt waar? Dat weten we allemaal wel. Maar u, minister, moet de instellingen een beetje begeleiden en helpen. Als ze vragen om een bindend studieadvies (BSA) te mogen doen, misschien moeten we daar dan de middelen voor scheppen. Dat zal nu te laat zijn.

Als u zelf een werkgroep instelt en als u zegt dat de conclusies er op het einde van de legislatuur zullen zijn, dan is het wel uw verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat u er eens een tikje op geeft zodat de conclusies er zullen komen. Dan kunnen we iets doen in de volgende legislatuur – ik niet meer, maar anderen. Voor de rest: het Brussels onderwijs heeft u nodig. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de toenemende onduidelijkheid en onzekerheid met betrekking tot de nakende overdracht van arbeidsmarktbevoegdheden aan Vlaanderen in het kader van de zesde staatshervorming

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister, de zesde staatshervorming is de gelegenheid bij uitstek voor de N-VA als regeringspartner in deze Vlaamse Regering om haar doelstelling van een verzelfstandiging van Vlaanderen te realiseren. Maar wat zien we? Door de zesde

staats hervorming zal mogelijkwijze door opzegvergoedingen en vervroegd vakantiegeld de belastingdruk op de werkenden worden verhoogd omdat enkel nog de federale verminderingen in aanmerking zouden komen en niet meer de gewestelijke. Minister, dat komt niet van mij, maar van uw vrienden, de sociale partners. U zegt altijd dat u met die sociale partners een veel betere verstandhouding hebt dan met mij. De sociale partners zeggen dat Vlaanderen niet klaar is om de bevoegdheden die ze door de zesde staats hervorming verwerft, in handen te nemen en dat er problemen zijn. Er is nog een bijkomend probleem: de overheveling van de dienstencheques dreigt, volgens diezelfde vrienden van u, in het honderd te lopen. Dat zeggen ze letterlijk.

Wat is het resultaat? Het resultaat is zeer Belgisch en zeer Vlaams: onmiddellijk groeide er sociale onrust en de werknemers van Ford staakten. Het spel is al gesloten, maar toch gaan ze nog eens staken. Enkele toeleveringsbedrijven hebben zich aangesloten en legden eveneens het werk neer.

Minister, welke lijken zullen bij deze zesde staats hervorming nog uit de kast vallen? Ik vind het toch eigenaardig dat de N-VA als volwaardig partner in deze Vlaamse Regering – met name minister Bourgeois en uzelf – zo talmt met de implementatie van die staats hervorming. U zult onmiddellijk zeggen dat u nog niet zo ver bent en dat het pas voor januari 2015 is. Allemaal goed en wel, maar men moet toch voorbereid zijn. Men moet toch weten wat er allemaal op ons afkomt. Eigenlijk had het scenario al klaar moeten zijn.

Minister, zoals onze voormalige collega ooit in gebrekkig Nederlands zei “Ik maak eerst groenboek en dan ik maak witboek”, vraag ik u ook “Waar is uw witboek? Wanneer gaan wij zien witboek?” Hoe zult u vermijden dat de toenemende onduidelijkheid en onzekerheid over de nakende overdracht van arbeidsmarktbevoegdheden een negatief effect zal hebben op de werkgelegenheid in Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Sabbe, u maakt er echt een potje van.

Het ABVV kunnen we moeilijk ‘de sociale partners’ noemen. Sociale partners zijn werkgevers- en werknemersorganisaties. Bovendien is er een groot verschil in uw twee voorbeelden. De hogere belasting op de opzegvergoeding heeft niets te maken met de operationaliteit. Het is wat het gevolg zou kunnen zijn van de zesde staats hervorming. Of het bedoeld was of niet, laat ik over aan diegenen die het hebben goedgekeurd.

Ik wil wel even dieper ingaan op de operationaliteit, onder meer op de overdracht van de dienstencheques. Voorop staat voor ons: de continuïteit verzekeren voor iedereen en er effectief voor zorgen dat er geen vacuüm komt. Daarom heeft mijn kabinet, samen met de VDAB, maar ook met het departement Werk, met de mensen van de andere deelstaten, gesprekken gevoerd over samenwerkingsprotocollen met de RVA, met de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, met de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, met de Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden en met de FOD Economie. Die gesprekken zijn ofwel afgerond, ofwel in de laatste fase. Normaal moeten ze allemaal zijn afgerond einde maart – ik ben dus al heel ver – zodat we in april in alle regeringen de overeenkomsten kunnen laten tekenen.

Specifiek is er een probleem rond de dienstencheques, maar dat heeft niets te maken met de overdracht. Er is voor de vierde keer een aanbesteding geweest voor de uitbesteding van de dienstencheques. Die aanbesteding is opnieuw aangevochten bij de Raad van State. Er zijn dan twee mogelijkheden: ofwel wordt die aanvechting aanvaard, ofwel wordt ze weerlegd. In beide gevallen hebben we er, dankzij een samenwerkingsprotocol dat zo goed als rond is, voor gezorgd dat de continuïteit wordt verzekerd. In elk geval zullen zij die de fout hebben veroorzaakt, met name de RVA, ervoor zorgen dat, als de aanbesteding wordt vernietigd, die aanbesteding opnieuw gebeurt zodat de continuïteit wordt verzekerd.

Samengevat: we staan klaar en de continuïteit is verzekerd.

De heer Ivan Sabbe: Minister, ik hoor u graag zeggen dat we al zo ver zijn, maar er zijn wel meer zaken in dit parlement waarvan men mij al twee, drie jaar zegt dat ze er zullen komen. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Het is er nog niet, minister. U zegt dat het er eind maart zal zijn. Bij mijn weten is het er vandaag nog niet. Maandag is het 31 maart. Dan hebt u dus niet veel tijd meer. U hebt nog morgen en overmorgen, en misschien nog deze namiddag, maar maandag moet het er liggen.

In het kader van de dienstencheques heeft de SERV al op 13 juni 2012 een advies uitgebracht, om te zeggen wat er moest gebeuren. Het ongenoegen van de sociale partners die deel uitmaken van de SERV, toont aan dat dat ongenoegen er nog is. Ik zie in uw aanpak ook nergens een vereenvoudiging van de 63 Vlaamse steunmaatregelen in de bedrijven, om zo eindelijk eens te ‘bosmaaien’ in die regelgeving en rechtlijnigheid teweeg te brengen in de arbeidsmarkt. De meeste van die maatregelen zijn immers arbeidsmaatregelen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Er zijn weinig tewerkstellingsmaatregelen die zoveel succes gehad hebben qua jobcreatie als de dienstencheques. Het is dus absoluut belangrijk dat we daar de continuïteit zo goed mogelijk waarborgen. Ik roep de minister op om ook die dingen die in de laatste fase van bespreking zitten, zo snel mogelijk af te ronden en naar beslissingen te gaan.

Wat het doelgroepenbeleid betreft, denk ik dat we bijzonder omzichtig tewerk moeten gaan, mijnheer Sabbe. Ook hier gaat het over mensen die vandaag een job hebben. Als u daarin wilt beginnen te maaien en er met de bosmaaier doorgaan, zoals u net schetste, weet dan dat u met mensen en met de jobs van mensen bezig bent. Ook hier: wees daar alstublieft een beetje voorzichtig mee.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer Sabbe, we weten allemaal dat er in Vlaanderen meer politieke partijen zijn dan die die hier in het parlement zitten, maar dat u een spreekbuis zou zijn, verwondert mij toch.

De dienstencheques zijn heel belangrijk. De minister heeft bevestigd dat er wordt gewerkt om die continuïteit te verzekeren.

Vorige week is er echter iets veel fundamenteelers uitgekomen over de staatshervorming. Jef Wellens van Kluwer, die daar trouwens heel interessante seminaries over geeft, wijst op de gigantische complexiteit die op ons afkomt. Ook fiscaal gezien zal het een enorme uitdaging zijn om dat nog een beetje doorzichtig te maken. De staatshervorming zal niet alleen voor de Vlaamse overheid een gigantische last zijn en tot een besparing nopen, maar zal ook voor de belastingbetaler zelf een belastingverhoging betekenen. Ik denk dat het een veel grotere opdracht is om dat in de gaten te houden en daar een antwoord op te bieden.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer Sabbe, het is in dit parlement altijd heel duidelijk geweest dat deze regering de zesde staatshervorming voorbereidt. Ze heeft dat ook gedaan. Er is een groenboek geschreven. Maar het is natuurlijk de nieuwe Vlaamse Regering die politieke beslissingen zal nemen. Ik ben vol vertrouwen dat die continuïteit, onder andere in de dienstencheques, wordt gewaarborgd. De minister heeft dat heel duidelijk toegezegd. Dat is de opdracht van deze regering. Ik zie dus echt het probleem niet.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Iedereen is het erover eens dat de dienstencheques heel belangrijk zijn. De bedenking die ik mij echter maak, is: waarom is er weer zoveel onrust gecreëerd?

We weten allemaal dat het contract met Sodexho voor de verdeling van de dienstencheques afloopt per 1 juli van dit jaar. U zegt dat er geen probleem is, minister, en dat de continuïteit verzekerd is. U stelt dat alles eenvoudig opgelost kan worden via een samenwerkingsprotocol, maar als die samenwerkingsprotocollen vandaag nog niet klaar zijn, maak dan voort en zorg dat er geen onzekerheid is, want vandaag is die onzekerheid er wel.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, deze regering heeft het adagium ‘wat we zelf doen, doen we beter’ helaas veel te weinig eer aangedaan. We zien dat nu ook met de overheveling van nieuwe bevoegdheden. Wat uw bevoegdheden betreft, het arbeidsmarktbeleid, gaat het dan inderdaad over de dienstencheques, maar ook over de controle op de werkwillegheid van werklozen, het inventariseren en vooral vereenvoudigen van de doelgroepmaatregelen en dergelijke meer. Men heeft er blijkbaar geen visie op. Men schuift dat allemaal door naar de volgende regering, waardoor een aantal zaken geblokkeerd dreigen te raken.

Minister, u regeert blijkbaar onder het mom ‘wat we zelf doen, zien we later wel’. Dat is een heel spijtige zaak voor al degenen die meer autonomie voor Vlaanderen willen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Minister Philippe Muylers: Eens te meer wordt er een potje van gemaakt. Er is de inhoudelijke kwestie. Daar hebben verschillende collega’s op gewezen, onder meer de heer Van den Heuvel. We hebben een groenboek, maar het zou nogal onkies zijn om nu beslissingen te nemen over inhoudelijke punten die pas bij de volgende regering aan bod komen. De overdracht gebeurt in juni, de inhoudelijke beslissingen worden door de volgende regering genomen. Anders zou u hier staan roepen dat we beslissingen nemen in de plaats van een volgende regering. Dat is één deel.

Het tweede deel is veel belangrijker, mevrouw Peeters. Men lapt graag alles bij elkaar, maar het gaat hier niet over het inhoudelijke maar over het praktische. Dat is geregeld!

Mijnheer Sabbe, ik zag u net al verbaasd kijken: “Oh, het is nog maar maart, en het is al in orde?!” Wel, op 24 maart werd het akkoord gesloten met de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO) over de arbeidsmigratie, het betaald educatief verlof en het industrieel leerlingwezen. Met de FOD Economie is het samenwerkingsprotocol over de beroepskaart al afgesloten. Met de RSZ, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten (RSZPPO), de Hulp- en Zorgkas voor Zeevarenden en de RVA is – op de financiering na, waar deze namiddag over wordt vergaderd – ook het protocol rond. We zijn dus zo goed als rond.

Over de praktische zaken, wat mis is gelopen bij de uitbesteding, waar een vierde keer naar de Raad van State is gegaan, is het samenwerkingsakkoord ook duidelijk! Het zal er zijn, het is er! De afspraken zijn gemaakt. Er is geen vacuüm. Degenen die graag onrust stoken, hebben ongelijk, want er is geen vacuüm en er zal geen vacuüm zijn. Maar ga maar door, doe maar voort. Ik zal blijven zeggen dat we rond zijn en dat we verder kunnen.

Dat is de werkelijke situatie, de werkelijke stand van zaken. We hebben geen inhoudelijke beslissingen genomen, dat is voor de volgende regering. We kunnen wel beslissen welk doelgroepenbeleid we willen voeren en welk niet, welke dienstencheques we willen hanteren en welke niet. Daar kan het beleid altijd over beslissen. Er is geen vacuüm. Alles is beslist. Zeker en vast!

De heer Ivan Sabbe: Minister, het zit niet juist wat u zegt. Ik ben er zeker van. De heer Van den Heuvel, fractieleider van een meerderheidspartij, zegt juist: het is voor de volgende regering, we schuiven het door. (*Opmerkingen van minister Philippe Muylers*)

Het is toch zo, minister, dat een goed manager bij zijn vertrek zorgt dat alles klaar is. Als u de ex-topman van de NMBS binnenrijft die ervoor gezorgd heeft dat alle treinen trager gingen rijden, dan gaat de N-VA de verkeerde weg op! (*Applaus*)

Oude wijn in nieuwe vaten! (*Applaus bij de oppositie*)

Ik denk dat ik me terecht zorgen maak. Een van uw programmapunten hebt u van ons gekaapt: wij zijn tegen een te zwaar overheidsbeslag. Als u zo voortgaat ... (*Opmerkingen van de heer Matthias Diependaele. Rumoer*)

Mijnheer Diependaele, u zei net zelf dat het van essentieel belang is om de daad bij het woord te voegen, om de spreidstand tussen oppositie en meerderheid achterwege te laten en om eindelijk werk te maken van de overheidsvereenvoudiging. Het overheidsbeslag moet verminderen. Die 54 moet dalen naar 45 procent. Dat is uw uitdaging.

Het is spijtig dat men niet beter inziet dat het bij u bij woorden blijft. Tot nu toe heb ik hier nog geen enkele concrete daad in die richting gezien. (*Applaus bij LDD*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de uitbreiding van de activering van werklozen tot de leeftijd van 60 jaar door de VDAB

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Minister, in december kondigde u al aan dat u een uitbreiding wou van het activeringsbeleid van de VDAB. Op dat ogenblik wou u de leeftijdsdrempel voor begeleiding heel graag naar 60 jaar brengen. Recent heeft de raad van bestuur van de VDAB zich daar achter geschaard. Ze hebben gezegd dat ze daar klaar voor waren, dat ze dat aankonden en dat ze dat zouden uitrollen vanaf 1 april. Dat is een heel goede zaak. De dienst geeft zo een krachtig signaal aan de enkelingen die er nog altijd een achterhaalde twintigste-eeuwse visie op nahouden alsof iedere oudere werknemer een jongere zou verjagen. Quod non, voor alle duidelijkheid.

Het is een stap in de goede richting, maar een gemakkelijke stap wordt het niet. Diverse studies bevestigen dat de slaagkansen van oudere werknemers eigenlijk afnemen naarmate hun leeftijd stijgt.

Moeilijk kan echter ook. In het begin van de legislatuur was de leeftijd 52 jaar. We hebben die dan al opgetrokken tot 55, tot 58 jaar. Dat optrekken van de activeringsgraad heeft ertoe geleid dat de werkzaamheidsgraad ook is gestegen, ondanks de crisis. Collega's, dat is net wat we in deze regio nodig hebben, niet enkel in het algemeen, voor de werkzame, actieve bevolking, maar zeker ook voor oudere werknemers.

Minister, welke specifieke accenten zal de VDAB leggen om net die oudere werklozen op een duurzame wijze te verankeren op de arbeidsmarkt?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Eerst wil ik zeggen op welke manier de VDAB dat zal realiseren met die groep van 58- en 59-jarigen, dus tot 60 jaar. De VDAB zal dat zelf doen. De dienst maakt qua capaciteit ruimte vrij bij zichzelf voor de begeleiding, door de 1,4 miljoen euro aan extra middelen die we hebben gegeven in te zetten in het algemene tenderingbeleid voor werkzoekenden. We zetten dat dus in bij de andere werkzoekenden, en maken zo capaciteit vrij voor die 58- en 59-jarigen.

Ook heel belangrijk is dat we vanaf 1 januari een versterkte en verbeterde versie hebben voor de 50-plussers. Een van de belangrijkste maatregelen ter zake is dat we ook bij mensen van 50 tot 55 jaar meer de automatische matching doen. Bijvoorbeeld in januari en februari 2014 heeft die automatische matching ervoor gezorgd dat meer dan 21.000 werkzoekenden tussen

50 en 55 jaar 251.000 vacatures toegestuurd hebben gekregen. Dat zijn bijna 12 vacatures per werkzoekende in die groep, wat hoger ligt dan het gemiddelde aantal vacatures in dezelfde periode voor de anderen. Dat is dus een bijkomend element geweest. Voor die groep van 50 tot 55 jaar is er vanaf januari ook externe begeleiding mogelijk.

Een ander belangrijk punt is dat we voor alle 50-jarigen in specifieke opleidingen hebben voorzien voor de consulenten. Zoals u zei, is er heel dikwijls een vooringenomenheid tegenover 50-plussers. Die willen we zo weerleggen. Voor werkzoekenden is er heel duidelijk in extra opleiding voorzien met betrekking tot IT-vaardigheden, want vaak hebben ze daar een tekort aan. Men heeft ook heel de opleiding herzien, omdat die 50-plussers liever korte opleidingen hebben. Ook is er ten overstaan van werkgevers een extra actie gedaan qua sensibilisatie.

Last but not least is er ook het belangrijke element dat er systematisch feedback wordt gegeven bij de sollicitaties die 50-plussers doen. Dat wordt gevraagd aan de werkgever, en vanaf begin deze maand ook aan de werkzoekende. Dat geeft extra informatie. Het proefproject ter zake is zo goed dat men dat niet alleen doet voor de 50-plussers, maar voor alle werkzoekenden. Daarmee hebben we maatregelen genomen waardoor we het positieve effect op de werkzaamheidsgraad van 50-plussers dat er, zoals u zei, al is, ook in de toekomst kunnen bestendigen.

Mevrouw Annick De Ridder: Minister, ik dank u voor uw antwoord. In het verleden heeft dat optrekken tot 55 en 58 jaar al geleid tot een verhoging van de werkzaamheidsgraad, van 35 procent naar meer dan 42 procent. Dat kan enkel maar beter worden, ook met de nieuwe stappen die nu worden gezet en het verder optrekken van die begeleiding naar 60 jaar.

Minister, hebt u misschien een zicht op de leeftijdsgrenzen die worden gehanteerd door de Service Public Wallon de l'Emploi et de la Formation Professionnelle (Forem) en door Actiris? Voeren ze eenzelfde politiek van een verdere begeleiding van oudere werkzoekenden?

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, wat de nieuwe instroom betreft, gebeurt er inderdaad iets, maar ik hoor u niet zeggen wat er nu eindelijk eens zal gebeuren met al diegenen die daar al heel lang zitten en waarmee nog niets is gebeurd. Dat zou ik toch graag van u vernemen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, ik moet het u vermoedelijk niet zeggen, maar er stond een kritisch artikeltje in De Tijd, waarin een van de sociale partners, een van de vakbonden nogal sterk reageerde op uw plannen, en die eigenlijk met de jeugdwerkloosheid in de weegschaal legde. Ik had graag uw reactie daarop gehad. Als minister staat u erom bekend dat u toch wel graag de sociale partners betreft bij uw beleid. Hoe gaat u hen ervan overtuigen dat dit de juiste weg is?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, het is heel belangrijk dat elke werkzoekende telt en dat elke werkzoekende kan rekenen op de VDAB voor de nodige begeleiding en opleiding. Dat geldt zowel voor de jongere werkzoekende maar ook voor de oudere werkzoekende. In die zin is de uitbreiding tot en met 60 jaar alleen maar toe te juichen.

Degenen die een tegenspraak zien tussen begeleiding naar werk van jongeren en van mensen van een iets oudere leeftijd, dwalen. Elke mens die werkt, creëert immers ook werk voor een ander. Als we erin slagen om oudere werkzoekenden aan het werk te krijgen, is dat ook ten bate van die jongere werkzoekenden. Temeer daar we straks dankzij de staatshervorming het

doelgroepenbeleid tot het onze kunnen rekenen. We zullen kunnen inzetten op laaggeschoolde en middengeschoolde jongeren en op 55-plussers.

Minister, ik heb een bijkomende vraag. Ik heb de resultaten van het beleid tot nu toe even bekeken, en ik zie daarin nog altijd een vrij beperkte doorstroom naar werk. Hoe kunnen we die verbeteren bij de aanpak van uw 55-plussers? De doorstroom naar werk is nu nog te beperkt bij die oudere werkzoekenden. Hoe kunt u dat remediëren?

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister, ik wil me aansluiten bij wat de heer Reekmans al zei. Waarom focust u andermaal alleen op de nieuwe instroom? Bij de uitbreiding van uw activeringsaanpak van de 55- tot de 58-jarigen, ging het welgeteld over 2000 werkzoekenden. Nu gaat u een uitbreiding doen van de 58-jarigen tot de 59-jarigen of zelfs tot de 60-jarigen. Over hoeveel mensen gaat het? Ik denk dat het niet om 2000 mensen op jaarbasis gaat. Waarom gaat u ook niet eindelijk zorgen voor een betere activering van heel het reservebestand aan 50-plussers? U zegt immers dat u al die talenten van de 50-plussers nodig hebt om de sociale zekerheid betaalbaar te houden. U moet daar zeker op inzetten. Over hoeveel mensen gaat het? Dit lijkt me veeleer een goednieuwsshow.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, we hebben daarnet een agenda gekregen van de mensen van 'Ooit komt het goed'. Ze vragen aandacht voor jeugdwerkloosheid. Als het ons menens is om echt iedereen aan de slag te helpen, dan moeten we uiteraard ook met de 50-plussers bezig zijn, al is het maar omdat we daar de laatste maanden de meest dramatische stijging van de werkloosheid hebben.

Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Bothuyne. Als we naar antwoorden op schriftelijke vragen kijken, dan stellen we vast, mevrouw De Ridder, dat we een uitstroom hebben van 25 procent naar werk bij degenen van 50 plus die vandaag in begeleiding zitten. In 2013 was de uitstroom naar werk een op vier. Als daardoor de werkzaamheidsgraad stijgt, lijkt me dat een beetje kort door de bocht. Ik meen dat er algemeen een stijgende lijn is. Op zich is dat goed, maar hoe zullen we ervoor zorgen dat we die 25 procent omhoog krijgen?

En hoe zullen we ervoor zorgen dat die uitstroom ook duurzaam is? Als we die kwetsbare groep in een draaideur steken, waardoor er een heel korte uitstroom naar werk is met nadien terug werkloosheid, dan zijn we heel zwaar aan het investeren in een heel moeilijke groep voor heel weinig return.

Minister Philippe Muylers: Ik meen dat ik alle maatregelen voor meer uitstroom daarnet al heb opgesomd. Ik denk aan meer vacatures, aan opleiding van de begeleiders, aan andere meer specifieke en kortere opleidingen. Het is een heel programma; ik heb daarnet opgesomd waarin de VDAB voorziet vanaf januari 2014.

Wat ik fundamenteel vind, is de feedback die zal worden gevraagd aan werkgevers met wie een proefproject voor 50-plussers was gestart bij de VDAB. Dat proefproject was zo positief dat het werd uitgebreid naar alle werklozen. Bij elke werkloze zal er een feedbackmogelijkheid zijn voor de werkgevers. Even goed vind ik dat sinds 1 maart – heel recent dus – ook feedback mogelijk is van de werkzoekende of de consulent over het niet ingaan op vacatures of het niet slagen in een vacature waar een werkzoekende op in is gegaan. De stimulans voor nog betere cijfers is er zeker.

Waarom niet alle 50-plussers? Ik heb geen getal in mijn hoofd. Ik weet niet hoeveel het er zijn. Iedereen vraagt ook om rekening te houden met efficiëntie. Wat we hebben geleerd en wat we al vaak hebben besproken, is dat wie werkloos wordt, zo snel mogelijk opnieuw aan een nieuwe job moet geraken. Een van de maatregelen waardoor de 25 procent omhoog zal gaan, is dat we niet langer drie maanden wachten om iemand te heractiveren, maar dat we opteren voor het heractiveren vanaf de tweede maand.

Wie dus niet binnen de twee maanden werk heeft gevonden, zal worden begeleid door de VDAB. Mevrouw Peeters, iedereen die langer werkloos is, kan altijd verder worden begeleid.

De RVA doet sinds 1 januari 2014 controle tot 55 jaar. Tot 31 december 2013 werd de controle door de RVA maar gedaan tot 50 jaar. Wij waren toen al bezig met activering van de nieuwe instroom tot 58 jaar. We staan dan ook een serieuze stap voor in vergelijking met anderen. En dan heb ik het nog niet over de activering door Wallonië en Brussel tot 50 jaar. Op hun uitdrukkelijk verzoek is dat tot eind dit jaar verlengd tot 50 jaar. De vraag was om net als de controle door de RVA naar 55 jaar te gaan, maar Brussel en Wallonië hebben verder uitstel gevraagd.

Tot slot heb ik hier nog de cijfers die ik heb gekregen op het moment dat ik naar het parlement vertrok. De volledige cijfers voor 2013 zijn beschikbaar. In 2009 was er bij de 50-plussers een werkzaamheidsgraad van 51 procent. Eind 2013 was dat percentage 56,5 procent voor de 50-plussers. Voor de 55-plussers komen we van 35,7 procent in 2009 en stijgen we tot 42,9 procent in 2013. Mijnheer Van Malderen, in tijden van crisis heeft een stijging van 7,2 procent tussen 2009 en 2013 ook wel iets te maken met de aanpak en de manier van werken in Vlaanderen voor de 50-plussers.

Mijnheer Rzoska, het Algemeen Belgische Vakverbond (ABVV) gaat blijkbaar in de raad van bestuur van de VDAB wel akkoord dat we dit doen, maar geeft nadien wel commentaar wanneer ik naar buiten breng wat er is beslist, wat ik had gevraagd en waar ik de middelen voor heb gegeven. Ze zijn verkeerd wanneer ze denken dat er een verdringing is van de oudere werklozen. Dit is geen of-verhaal maar een en-verhaal. Het is ook een ander verhaal. Ik heb hier duidelijk gezegd welke maatregelen we nemen voor oudere werklozen. Dat heeft vaak ook te maken met de sensibilisering van bedrijven opdat zij zouden zien dat die mensen competenties en talenten hebben. Ik denk dat niemand in dit parlement twijfelt aan het feit dat mensen tussen 50 en 60 jaar maar ook oudere mensen talenten en competenties hebben die nuttig kunnen worden ingezet op de arbeidsmarkt. Dat heeft niets te maken met de jongeren. De problemen die zich daar voordoen, zijn problemen over ongeschoolde en ongekwalificeerde uitstroom. We hebben heel specifieke maatregelen genomen om die jongeren op een of andere manier een stage of werkervaring te geven, met de werkinleving, met de instapstages, met de individuele beroepsopleidingen (IBO). Mevrouw Peeters, niet alle IBO's zijn voor jongeren, maar ongeveer de helft van de invullingen gaat naar jongeren.

We hebben een en-enaanpak nodig. We gaan zowel voor de jongeren als voor de ouderen op de arbeidsmarkt, want we hebben ze allemaal nodig. Alle talenten en competenties hebben we nodig op de arbeidsmarkt.

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer Rzoska, Eurostat heeft een heel interessante studie gemaakt die een vergelijking maakt tussen verschillende regio's binnen Europa. Daaruit blijkt dat landen met de laagste jeugdwerkloosheid zoals Duitsland, Nederland en de Scandinavische landen net ook de hoogste tewerkstelling kennen bij de 55- tot 65-jarigen. Dat zijn interessante mapjes die u kunt downloaden van de website van Eurostat.

Minister, ik dank u uiteraard voor uw antwoorden. De conclusie is dat Vlaanderen op koers zit met deze nieuwe stap, maar ook met maatregelen zoals de Vlaamse 50+-premie, die hier nog niet aan bod is gekomen. Ik kijk uit naar de resultaten van de uitrol op de vloer.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de groeiende ongerustheid bij land- en tuinbouwers betreffende de stijgende prijzendruk op voedingsproducten door de komst van een Nederlandse supermarktketen naar België

ACTUELE VRAAG van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de groeiende ongerustheid bij land- en tuinbouwers betreffende de stijgende prijzendruk op voedingsproducten door de komst van een Nederlandse supermarktketen naar België

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Door middel van deze actuele vraag wens ik drie knelpunten aan te halen.

Ten eerste wil ik erop wijzen dat er door de komst van een Nederlands supermarktketen, om Albert Heijn niet bij naam te noemen, in de supermarkten een enorme prijzendruk is ontstaan waardoor voedingsproducten worden verkocht aan belachelijk lage prijzen. Elke supermarkt voelt zich gedwongen aan die prijzenslag mee te doen, met een concurrentieslag tot gevolg.

Ten tweede wil ik erop wijzen dat die Nederlandse keten vooral buitenlandse – met name Nederlandse – voedingsproducten verkoopt waardoor onze afzetmarkt voor onze lokale producten vermindert.

En ten derde – last but not least – is er de vraag welke weerslag dit alles heeft op het inkomen van de landbouwer, een problematiek die we reeds herhaaldelijk hebben besproken in deze plenaire vergadering én in de commissie Landbouw. Vraag is ook welke weerslag dit heeft op toekomst van de landbouw en op de voedselproductie in het algemeen.

Als dit alles blijft voortduren – iets wat de landbouworganisaties vrezen – en het inkomen van de landbouwer niet langer kan worden gegarandeerd, zal niemand nog het boerenberoep willen uitoefenen. Waar zal ons voedsel dan vandaan komen? Welke veiligheids- en kwaliteitsgaranties zullen we dan nog hebben?

Minister-president, wat is uw visie op deze zoveelste noodkreet van de landbouworganisaties? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Collega Sintobin heeft net aangehaald dat er inderdaad een sneeuwbal aan het rollen is gegaan die wel eens een lawine kan veroorzaken die onze duurzame Vlaamse voedselproductie kan versmachten.

Dit thema is al herhaaldelijk aangekaart en besproken in dit parlement. Er zijn dienaangaande reeds enkele acties ondernomen. Zo is er enerzijds het prijzenobservatorium en anderzijds is er het door de minister-president opgestarte ketenoverleg. Aldus is men op vrijwillige basis en in een goede verstandhouding gekomen tot een gedragscode die door de supermarktketens, in overleg met de leveranciers, werd onderschreven. Door die code weten leveranciers en ketens hoe ze met elkaar moeten handelen.

Nu is gebleken dat Albert Heijn onze markt zomaar is binnengefietst zonder zich iets van die gedragscode aan te trekken. Zij zijn een prijzenslag gestart en het studiebureau Nielsen heeft reeds becijferd dat supermarkten in de omgeving van een Albert Heijn hun prijzen met gemiddeld 2 procent hebben verlaagd.

Hoe kunnen we nu een keten zoals Albert Heijn aanzetten om die gedragscode toch te respecteren? Ik verwijs in dit verband naar het Verenigd Koninkrijk waar ook een dergelijke gedragscode bestaat, maar die is dan wel gekoppeld aan een toezichthouder die nagaat of de

ketens zich wel aan die code houden. Blijkt dit niet het geval te zijn, dan kan de toezichthouder sanctionerend optreden.

Minister-president, kunt u in de schoot van het prijzenobservatorium of van het ketenoverleg onderzoeken of overwegen of dit Britse systeem ook in Vlaanderen of België kan worden toegepast?

De voorzitter: Minister-president Kris Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Dit probleem is hier inderdaad reeds meermaals besproken. We hebben hier te maken met het spanningsveld tussen de consument die zijn kwaliteitsvolle producten tegen de voordeligste prijs wenst aan te kopen en anderzijds de landbouwer die zijn kwalitatieve producten tegen een eerlijke en heerlijke prijs wens te verkopen om zo zijn bedrijf verder te laten groeien. Het opgerichte ketenoverleg heeft hier nog niet voldoende invulling aan gegeven.

Ik zal vier acties ondernemen.

In de eerste plaats zal ik de verantwoordelijke van Albert Heijn uitnodigen en hem vragen hoe zij dit verder zien en waarom zij de door mevrouw Rombouts aangehaalde gedragscode niet respecteren. Ik wens daarbij te vernemen wat daarbij hun verdere aanpak is. Als minister van Landbouw ben ik immers bekommerd om onze landbouwers en tuinders die hun producten op een correcte manier moeten kunnen afzetten.

Ten tweede, aangezien bepaalde bevoegdheden nog altijd op het federale niveau zitten, zeker wat betreft de controles op de regelgeving met betrekking tot eerlijke handelspraktijken, zal ik contact opnemen met mijn federale collega van Economie om hem te vragen dit dossier te bekijken en vanuit zijn bevoegdheid over de eerlijke handelspraktijken, te kijken of hier regels zijn geschonden en, als dat zo zou zijn, daar ook tegen op te treden.

Ten derde zal ik de landbouworganisaties uitnodigen om, zoals collega Rombouts heeft aangehaald, andere initiatieven – u verwijst naar een ombudsdienst zoals in Engeland, als ik me niet vergis – voor te stellen.

Ten slotte zal ik het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) opdracht geven om, zoals steeds, verder promotie te voeren voor de eigen Vlaamse producten.

Voorzitter, collega's, met deze vier acties wordt daar een antwoord op gegeven. Ik wil nog eens onderstrepen dat ik bepaalde bevoegdheden niet heb, maar dat ik, gezien de ernst van de situatie, de zaken wel zal aanpakken zoals ik heb toegelicht.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, dank u wel voor uw antwoord en uw aankondiging van vier acties. Maar zo gaan we er natuurlijk niet komen. Dat is allemaal goed bedoeld, maar het zal niet veel uithalen. U hebt het al verschillende keren in de commissie gehad over onder andere het Prijzenobservatorium. Hoeveel keer hebt u al gezegd in de plenaire zitting en de commissie dat u contact zult opnemen? Ik heb dat al diverse keren gehoord. Het dateert trouwens nog van minister Van Quickenborne, die toen bevoegd was. Dus, Prijzenobservatorium: geen sprake van.

Maar ook het ketenoverleg, waar u initieel nauw bij betrokken was, werkt niet. Het is verworden tot een vodge papier. Nu gaan praten met Albert Heijn? Albert Heijn zal zeggen: de markt moet kunnen spelen. Ze zullen zich niets aantrekken van wat u hun vertelt.

Op federaal niveau speelt het feit dat men voeding gebruikt als lokmiddel om klanten naar de supermarkt te brengen. Waarschijnlijk heeft men op federaal niveau een kapstok om eventueel klacht in te dienen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Mevrouw Tinne Rombouts: Minister-president, ik wil u hartelijk danken voor uw antwoord. We hopen dat er resultaten komen uit die vier acties. Ik begrijp de moeilijke positie zeer goed. We vragen inderdaad om een projectmarktorganisatie te realiseren. Ik besef heel goed

dat we als overheid niet alles in handen hebben en inderdaad in overleg moeten gaan met partners. Maar zoals ik al aangaf, zou ik het heel graag hebben dat het op vrijwillige basis gebeurt, en als het in overleg kan, liefst zelfs. Maar als er op bepaalde momenten zaken echt niet worden gehanteerd, stel ik me de vraag of we niet kunnen voorzien in een stok achter de deur. Ik ben dus blij dat u het element van de eventuele toezichthouder zeker meeneemt.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Voorzitter, minister-president, ik zie het toch anders dan wat hier allemaal gezegd wordt. Je hebt de landbouwer-producent. Dan heb je de tussenschakels: de handelaars, de veiling en andere mensen die de producten verdelen. Vervolgens heb je de kleinhandel en de warenhuizen.

Wat is er aan het gebeuren? Die tussenschakel is aan het verdwijnen. Ze laten die weg. We hebben het zelf gedaan bij de landbouwer zelf met de korte keten. Natuurlijk gaat men nu de prijzen van de veiling vergelijken met de prijzen van de producten die in de winkel liggen, maar als die mensen rechtstreeks contracten afsluiten met de landbouwers, is er natuurlijk geen tussenschakel. De ongerustheid zou eigenlijk vooral moeten gaan over de tussenschakels. Die gaan problemen krijgen.

Minister-president, als dat effectief aan het gebeuren is, zou het dan niet mogelijk zijn om de opleiding bij de landbouwers te ondersteunen zodat ze op een goede manier de verkooptechniek toepassen ten opzichte van die grote warenhuizen?

Is het verder niet mogelijk om een voorbeeldcontract voor te leggen, zodat ze niet kunnen worden bedrogen door een aantal grote aankopers? We moeten dat in de gaten houden.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik ben eerlijk gezegd nogal gecharmeerd door de oproep van mevrouw Rombouts om een beetje kritisch te kijken naar de marktwerking in dezen. Ik hoop dat het enthousiasme even groot is als het gaat over de bescherming van de consument. Als we het benchmarken met het buitenland, stellen we vast dat producten in onze warenhuizen – en dan zeker de voedingsproducten – eigenlijk duurder zijn dan in het buitenland. Met andere woorden, er is best wel een probleem met de link die we leggen tussen wat de producent krijgt en wat de consument betaalt. Daarover bestaat er vandaag te weinig transparantie. Elk beetje transparantie dat we krijgen, zou goed zijn voor de consument en is welkom.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik denk dat we het juiste antwoord geven met die vier acties. Mijnheer Sintobin, ik weet niet wat ik volgens u zou moeten doen, maar we moeten hier toch rekening houden met de marktwerking, met de consumenten en de instrumenten die we hebben. Ik denk dat we dat op die manier goed aanpakken.

Mijnheer Callens, u verwijst naar tussenschakels. Ik denk dat het probleem te zoeken is in het onevenwicht en de machtspositie van de distributieketens enerzijds en de landbouwers anderzijds. Zoals u terecht zegt, sluiten zij rechtstreeks contracten af tegen bepaalde prijzen. Het is voor de distributieketens mogelijk die prijzen zeer scherp te zetten omdat zij in een machtspositie zitten. Het ketenoverleg, dat zoals de heer Sintobin zei, niet het succes heeft meegebracht dat werd verwacht, moest daarin evenwicht brengen. Maar dat is volgens mij niet volledig gelukt. Mijnheer Van Malderen, ik ga ervan uit dat we erin moeten slagen om scherpe prijzen neer te zetten voor de consument. We produceren hier in Vlaanderen prachtige producten in de land- en tuinbouw. Er kan en moet daarvoor een correcte prijs worden betaald.

De heer Sintobin heeft ook verwezen naar het lokvogelprocedé. In het voorbeeld van mevrouw Rombouts, over de asperges, krijgt men dan 6 euro per kilo. Op de veiling is het 8 euro. Op die manier probeert men de klanten te lokken en de hogere prijzen op andere producten op die manier te compenseren. Dat is een van de elementen die op basis van de

eerlijke handelspraktijken kan worden gecontroleerd. Maar nogmaals, dat is iets waarover ik de federale minister van Economie zal aanspreken.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer Van Malderen, ik vond het al vreemd dat u het woord nam bij iets over landbouw. Het gaat niet op de prijzen voor de consument te vergelijken met het buitenland. Er is namelijk natuurlijk ook iets als de loonkost, die mee de prijs bepaalt.

Minister-president, mijn kritiek is ingegeven door het feit dat deze problematiek er niet plots vandaag is, maar dat we daarover al jaren het debat voeren. Daarom wil ik de forcing voeren.

Het is ook een bedreiging voor de kleine buurtwinkels. Dat is nog niet aan bod gekomen. De Vlaamse overheid geeft subsidies aan buurtwinkels die kapot worden beconcurrereerd door de grote supermarkten.

Ik wil verder dat er niet alleen wordt ingezet op promotie voor lokale producten, maar dat er ook wordt gesensibiliseerd bij de consument over hoe een prijs tot stand komt in een supermarkt.

Tot slot wil ik mij tot De Standaard richten en vragen of ik nu een half punt bij krijg op mijn rapport. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Mevrouw Tinne Rombouts: Voorzitter, ik wil nog even kort reageren. Ik denk dat de evenwichtsdiscussie, die hier meer dan terecht op zijn plaats is, een beetje uit de context wordt getrokken in enkele vraagstellingen.

We krijgen twee minuten per actuele vraag. Ik heb inderdaad niet gesproken over de consumentenprijs, maar uiteraard gaat het hier over een correcte prijs, dus ook ten aanzien van de consument. We stellen alleen vast dat er een scheeftrekking gebeurt naar de producent. Dat is wat hier wordt aangekaart. Het is zeer belangrijk dat die producent ook een correcte prijs krijgt, want anders zal de consument ook geen kwaliteitsvoedsel meer krijgen. Het aanbod zal teniet worden gedaan. Ook de kwaliteit zal daaronder lijden.

Het is ook in het belang van de consument dat er hier ter plaatse goed, kwaliteitsvol voedsel kan worden geproduceerd. Mijnheer Callens, het is uiteraard een mogelijkheid om te gaan naar rechtstreekse contracten aan telers, maar we moeten vooral zien dat de sector niet volledig ten onder gaat. Bepaalde telers kunnen er mogelijk in mee, maar het volledige aanbod moet gegarandeerd blijven in de toekomst en de hele sector moet daar dus baat bij hebben. Dat wordt hier door de gedragscode niet na te leven onderuit gehaald.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het doorschuiven naar de volgende legislatuur van de zwaarste inspanningen voor het behalen van de 1%-norm voor onderzoek en ontwikkeling tegen 2020

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Lieten.

De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Ik ben blij dat ik de vraag aan minister Lieten kan stellen. Dan weet ik ten minste zeker dat ze hier in real life aanwezig is.

Minister, met het project Vlaanderen in Actie (ViA) wilden we Vlaanderen op de internationale kaart zetten en er een van de top 5-regio's van maken. Een onderdeel daarvan waren de innovatieve investeringen. Zowel ViA als het regeerakkoord stelde duidelijk als doelstelling dat we 3 procent van ons bruto regionaal product zouden investeren in onderzoek en ontwikkeling. Ik wil daar meteen heel genuanceerd over zijn. Ik weet natuurlijk dat het

over inputcijfers gaat, dat de output, namelijk wat je met die middelen doet, veel belangrijker is en dat die norm zeker geen doel op zich is maar een middel. Toch is het een noodzakelijke voorwaarde om de cruciale doelstelling een innovatieve top 5-regio te worden, te halen.

In de afgelopen legislatuur is er, zeker in het begin, zwaar bespaard op onderzoek en ontwikkeling. Uiteindelijk, nadat die besparingen in eerste instantie in 2011 zijn teruggeschroefd, is er een minimaal traject uitgestippeld van 60 en 70 en nog eens 70 miljoen euro. Maar ook die eigen doelstellingen zijn niet gehaald.

De conclusie is nu dat we heel fors uit koers zijn geslagen voor de publieke 1 procentnorm die we willen halen. Minister, heel recent heb ik van u prognoses gekregen van wat de opstap moet zijn in de komende legislatuur om uiteindelijk die doelstelling van 1 procent te halen. Dat gaat in totaal ongeveer over 950 miljoen euro. De afgelopen legislatuur is er maar 150 miljoen euro gerealiseerd. In de ViA-monitoring staat het streven naar de 1 procentnorm aangevinkt als 'gerealiseerd'. Dat begrijp ik niet, want we zijn verder af van die doelstelling dan ooit tevoren. Hoe komt dat?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Vereeck, ik beschouw u meestal als een lieve collega. Hoewel, vandaag staan er minder lieve dingen over u in de krant, heb ik gelezen. Ik vind deze vraag een beetje raar. U zegt net dat u mij een uitgebreide schriftelijke vraag hebt gesteld, om te berekenen waar we staan. Ik heb u daar ook op geantwoord. Nu zal ik u opnieuw hetzelfde antwoord geven, mondeling dan, op deze actuele vraag.

Deze Vlaamse Regering, collega's, is heel wat uitdagingen aangegaan. We hebben dat moeten doen in een budgettaire moeilijke periode, waarbij de economie weinig of niet groeide. Wij moesten elke keer een begroting opmaken waarbij we moesten besparen. Toch hebben wij gezegd dat we niet besparen op wetenschappelijk onderzoek, ontwikkeling en innovatie, maar extra middelen vrijmaken. Ik ben de collega's daar heel dankbaar voor, want het betekent natuurlijk dat we de besparingen die ik niet op mijn departement kon organiseren, elders hebben moeten goedmaken en dat we tegelijk samen collegiaal die extra budgetten voor de opstap zijn moeten gaan zoeken. Daarmee hebben we ons doel bereikt: we hebben namelijk een trendbreuk gerealiseerd ten opzichte van voorheen, om effectief een stijging in te zetten naar die 3 procent die we samen als overheid en bedrijven willen investeren in innovatie.

Mijnheer Vereeck, dit is wel degelijk een trendbreuk. Als we kijken naar de jaren waarin uw partij de verantwoordelijkheid had voor Innovatie, zien we dat we toen gelijk zaten op die 2 procent. In 2004 was het 2 procent, in 2005 2,05 procent, in 2006 1,96 procent, in 2007 1,98 procent. Nu zijn we erin geslaagd om, ondanks de budgettaire moeilijkheden, effectief te groeien. We zijn in 2009 gegroeid naar 2,12 procent, in 2010 naar 2,29 procent en in 2011 naar 2,40 procent. Deze groei kwam tot stand door het optrekken van de overheidsbestedingen. In 2006 hadden we 0,66 procent, in 2011 0,76 procent. Ook de bedrijven zijn gevolgd. Ik besef heel goed dat ook de volgende regering nog inspanningen zal moeten leveren. Ik hoop dat zij ruimer zal zitten qua financiën en budgetten. Maar we moeten realistisch zijn en beseffen dat ook dat niet gemakkelijk zal zijn. Ook voor de volgende regering wordt het een belangrijke uitdaging om extra budgetten te vinden en die nuttig om te zetten in onderzoek en innovatie, met de bedoeling om de concurrentiekracht van onze bedrijven te verhogen en op die manier duurzame jobs te realiseren.

De heer Lode Vereeck: Minister, dank u voor uw antwoord. Bij wijze van repliek geef ik u enkele opmerkingen.

Wat die benchmark betreft, gaat het natuurlijk niet om het aandeel in de begroting. Ik erken natuurlijk dat er een toename is van de middelen, die zelfs groter is dan de gemiddelde stijging van de begroting. Maar dat is onze benchmark niet. Onze benchmark zijn die top 5-regio's. Daar moet ik u tegenspreken. Wij hebben geen trendbreuk gecreëerd. Integendeel. De

laatste cijfers maken duidelijk dat in de totaliteit van onze uitgaven in O & O het publieke aandeel daalt van 0,7 naar 0,69 procent. In de legislatuur daarvoor is er een trendbreuk. U hebt de cijfers genoemd. We zijn in 2003 begonnen met 0,65 procent, in 2008 was het 0,7 procent. In de vorige legislatuur was er inderdaad een stijging. Nu krijgen we eerst een status-quo en dan een afkalving. De hele toename die je dan toch nog ziet in de totaliteit is voor rekening van de private, niet van de publieke sector. Dat is mijn punt.

Erkent u dat u een budgettaire operatie van een klein miljard euro doorschuift naar de volgende regering? Dat zou een goede zaak zijn.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, mijn fractie heeft ook regelmatig de opmerking over het budget voor O & O gemaakt. Ik moet eerlijk zeggen dat ik, net zoals de heer Vereeck, verwonderd was over dat ViA-monitoringrapport. Ik heb daarin hetzelfde zien staan. Mijnheer Vereeck, het gevoel dat mij bekreep was dat het precies zoals een schooljongen was die zijn eigen rapport invult, daarmee thuiskomt en zegt: “Kijk eens, ik heb 95 procent gehaald.” Dat is natuurlijk zeer gemakkelijk, zeker als je de cijfers vergelijkt met de Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) en met de metingen van Pact 2020. Deze Vlaamse Regering maakt zichzelf gewoon iets wijs.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer Vereeck, ik denk dat we in alle objectiviteit kunnen zeggen dat deze Vlaamse Regering op koers is gebleven ondanks de heel moeilijke economische tijden. We zitten op bijna 0,8 procent van het bbp qua overheidsinvesteringen. In totaal is dat 2,4 procent, dus zit ook die verhouding goed: een derde overheids- en twee derden privé-investeringen. Er is de voorbije jaren een stijging van 2 naar 2,4 procent, dus is ook daar de trend duidelijk. Deze regering heeft de ambitie van 3 procent in 2020 geformuleerd. Uw liberale collega in Nederland, de heer Rutte in Nederland, durft dat niet. Ik stel dat alleen maar vast. Men spreekt altijd van ‘Nederland gidsland’. Nederland durft die doelstelling niet te formuleren. Voorzichtigheidshalve houdt Nederland het bij 2,5 procent. Dat is het tempo dat wij nu al in Vlaanderen hebben. Als we die benchmark maken, zie je dat enkel de Scandinavische landen en Duitsland beter scoren dan Vlaanderen. Voorzitter, dat heeft ook zijn rechten.

Nog een zaak: het is heel belangrijk dat cijfers geen fetisj worden. Het is absoluut noodzakelijk dat we ook voldoende absorptiecapaciteit geven. Dan weet u heel goed dat als die middelen efficiënt moeten worden ingezet, dat een geleidelijk pad de beste weg is naar succes.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Ik hoop dat er een verklaring is voor die ViA-norm, want dat verbaast me ook.

Mijnheer Vereeck, het verwondert me dat u verwonderd bent. Die cijfers zijn al langer gekend. In februari 2001 was er het advies 153 van de VRWI, en toen werd er gezegd dat, om die 1 procentnorm te halen, er van 2012 tot 2020, gemiddeld 173 miljoen euro nodig is. U bent professor, u weet dat dat te maken heeft met de economische groei die is uitgebleven, maar nu hebben we maar 150 tot 159 miljoen euro. Volgens het memorandum van het VRWI gaat het om 150 miljoen euro gemiddeld vanaf 2015.

Wat betekent dat? Dat betekent in de eerste plaats dat deze Vlaamse Regering er wel degelijk in is geslaagd om te blijven investeren in onderzoek en ontwikkeling. We zijn er in moeilijke tijden wel degelijk in geslaagd om, meer dan in andere posten in de begroting, extra te financieren in onderzoek en ontwikkeling.

We zijn het er wel allemaal over eens dat er nog een heel grote uitdaging blijft voor de volgende regering. Mijnheer Vereeck, laat het nu net uw partij zijn die de uitdaging nog groter maakt door hier een gigantische factuur van de zesde staatshervorming in de bus te stoppen.

Minister Ingrid Lieten: Laten we het gehacketak over de cijfers overstijgen, en allemaal samen zeggen dat de inspanningen die we hebben gedaan, absoluut moeten worden voortgezet, en nog liefst versterkt. Maar ik ben het eens met de opmerking van de heer Van den Heuvel: het gaat niet alleen over extra geld uittrekken. Het gaat er ook over dat we dat moeten kunnen omzetten in innovaties bij onze bedrijven en kmo's. We hebben de voorbije jaren inspanningen geleverd om onze kmo's te helpen in het transformatieproces, om meer productinnovatie en dienstinnovatie in hun strategieën op te nemen. Samen met het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) hebben we geprobeerd om de drempel van onze kmo's te verlagen naar die subsidie-instrumenten. Dat zal zeker bijkomende inspanningen vergen. Daar heb ik een aantal initiatieven voor aangekondigd. We zijn samen met de werkgeversorganisaties bezig om onder de naam 'ik innoveer' naar de kmo's te gaan, hun informatie aan te reiken hoe ze dit kunnen aanpakken, hoe ze kunnen verdiepen, hoe innovatie voor hun bedrijf in de eerste plaats een investering betekent, maar hoe in de tweede plaats een omzetsijging extra jobs kan genereren.

Ik ben ervan overtuigd dat de inspanningen van deze regering absoluut goed zijn. Maar ze moeten ook worden voortgezet, en indien mogelijk versterkt in de volgende legislatuur: niet alleen het zoeken naar middelen, maar ook het versterken van de samenwerking tussen onze bedrijven en onderzoeksinstellingen. Van daaruit moeten we zeker en vast de nadruk leggen op onze kmo's omdat zij de meest duurzame tewerkstelling in Vlaanderen zullen genereren.

De heer Lode Vereeck: Wat mij betreft, geen gehacketak over cijfers, maar dit is natuurlijk wel een noodzakelijke voorwaarde om die innovatieve topregio te worden. Wat het aanhouden van het tempo betreft, mijnheer Van den Heuvel, dat hebben we volledig te danken aan de groei van de private O&O-uitgaven. 2020, dat halen we totaal niet meer. Ondertussen moet u weten dat de toplanden waar we ons aan spiegelen, Duitsland, maar ook Scandinavië, de 3 procentnorm al ver voorbij zijn. We moeten inderdaad naar een geleidelijk pact, maar dit is helemaal niet geleidelijk. Minister, u hebt een inspanning gedaan van 135 miljoen euro; de volgende regering moet er een doen van 952 miljoen euro om ook maar in de buurt te komen van die norm.

Ik concludeer dat Vlaanderen in deze bevoegdheid het verschil niet heeft gemaakt. We zijn er niet op vooruitgegaan. De begroting maskeert grote tekorten – de wachtlijsten – en u laat een enorm zware budgettaire erfenis achter voor de volgende regering, en dat heeft minder te maken met de zesde staatshervorming, maar komt doordat u in deze legislatuur, waarin u meer dan voldoende centen had, uw verantwoordelijkheid niet hebt genomen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een mogelijke doorbraak in het dossier Electrawinds en het vrijwaren van de belangen van de Vlaamse overheid en belastingbetaler in dit dossier

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, minister, collega's, het dossier Electrawinds is hier de voorbije maanden en jaren al veelvuldig aan bod gekomen. Het is niet onlogisch, niet

alleen omdat het een belangrijk Vlaams bedrijf is in de sector van de hernieuwbare energie, maar ook omdat de Vlaamse overheid er met diverse investeringsvehikels een grote participatie in heeft. Electrawinds werd ondersteund door een participatie van samen ongeveer 83 miljoen euro van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv), ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en DG Infra. We zijn blij dat deze fondsen uiteindelijk de krachten hebben gebundeld en hebben getracht om de belangen van de Vlaamse overheid maximaal te vrijwaren. De vraag voor een gezamenlijke opstelling was hier ook al eerder gesteld.

Een ander element is de bescherming van de 4000 mensen die te goeder trouw hebben geïnvesteerd in Groenkracht, de coöperatieve die is opgericht in de schoot van Electrawinds. Duizenden gezinnen hebben hun spaarcenten geïnvesteerd, maar die spaarcenten werden bedreigd door de problemen bij het moederbedrijf.

De voorbije maanden leek er wel bijna iedere week een nieuwe wending te zijn in het dossier. Het was helaas bijna een soap. Vooral sinds de Waalse intercommunale TECTEO in het dossier is opgedoken, lijkt het in een stroomversnelling te zijn gekomen. Waar men eerder 184 miljoen euro op tafel wou leggen, is dat bedrag volgens de persberichten blijkbaar opgelopen tot 220 miljoen euro om een groot deel van de Electrawindsactiva te verwerven.

De berichten zijn dus dat de redding nabij is, maar de vraag is hoever we staan om de belangen van de belastingbetaler, de Vlaamse overheid en de aandeelhouders van Groenkracht te vrijwaren?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, we hebben hier al eens over gepraat en toen heb ik ook gezegd dat ik natuurlijk niet kan uitweiden over private investeringsbedrijven en fondsen zoals DG Infra en ook niet over de Gimv of over een private coöperatieve vennootschap als Groenkracht. Wat ik wel kan doen, is de stand van zaken geven over de houding van PMV omdat dat een 100 procentdochter van het Vlaamse Gewest is.

PMV heeft een participatie in het aandelenkapitaal. Oorspronkelijk was dat een participatie van 15 miljoen euro. Intussen is die verminderd met 1,27 miljoen euro. Ze had ook een achtergestelde lening van 10 miljoen euro in Electrawinds. Dat was de positie van PMV. Met het oog op maximale waarderecuperatie heeft PMV intussen haar achtergestelde lening van 10 miljoen euro overgedragen aan TECTEO tegen de betaling van 3,24 miljoen euro. Daarnaast houdt PMV nog 1,733 miljoen aandelen aan in een beursgenoteerde vennootschap Electrawinds. PMV is tot deze regeling overgegaan omdat ze noodzakelijk was en het enige scenario bleek te zijn om een faillissement te voorkomen. Anders was het waardeverlies voor iedereen, en ook voor PMV, nog groter.

PMV heeft deze regeling ook aanvaard omdat daardoor de WCO-procedure (Wet betreffende de Continuïteit van Ondernemingen) kon worden verlengd. Electrawinds en vooral TECTEO krijgen daardoor de kans om een reorganisatieplan uit te werken en zo het waardeverlies te verminderen en de tewerkstelling te garanderen. Ik ga ervan uit dat de positie van Groenkracht deel zal uitmaken van het reorganisatieplan, maar daar heb ik geen verdere informatie over.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister, ik dank u voor uw antwoord, ook al gaat het maar over een deel van het plan dat vandaag wordt ontwikkeld. Het is een belangrijk deel, want het is het deel van PMV waar de Vlaamse overheid 100 procent zeggingskracht in heeft. We zullen blijkbaar toch een ernstig verlies moeten noteren, maar het is positief dat er een doorstart mogelijk is voor het bedrijf en dat de tewerkstelling voor een deel kan worden gevrijwaard.

De vraag is welke lessen PMV en de Vlaamse overheid uit dit ‘avontuur’ kunnen trekken. Zal het investeringsbeleid van PMV worden aangepast naar aanleiding van het Electrawindsdossier?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: We moeten hier inderdaad voorzichtig positief over zijn. Voorzichtige euforie is niet op haar plaats. Daar zijn een paar redenen voor. Eerst en vooral is er de redding van Groenkracht en die vierduizend coöperanten. Dat is absoluut een goede zaak.

Dat TECTEO een Waalse intercommunale is, maakt mij echt niet uit, maar TECTEO ligt zelf wel al heel lang zeer zwaar onder vuur in Wallonië en heeft daar al heel wat te verwerken gekregen. We zullen moeten afwachten in welke mate zij hier als betrouwbare partner kunnen deelnemen.

Het verlies van de Vlaamse overheid zal niet alleen bij PMV zitten, maar ook GIMV, waar wij ook nog altijd een vierde of een vijfde van het kapitaal uitmaken, zal verlies moeten pakken. De vraag is hoeveel dat allemaal samen bedraagt en hoeveel dat zal doorwegen.

Voor mijn laatste punt sluit ik mij aan bij collega Bothuyne. Ik hoop dat we hier op de een of andere manier iets uit geleerd hebben. We zitten inderdaad met een zeer versnipperd steunmechanisme, dat Electrawinds overeind gehouden heeft. We moeten daar voor de toekomst zeker lessen uit trekken.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, het is niet de eerste keer dat we dit dossier bespreken. Ik sluit me aan bij collega's Bothuyne en Diependaele. Het is goed dat het bedrijf op de een of andere manier een doorstart kan maken, ook omwille van de tewerkstelling en zo meer.

Maar wat hebben we daar nu uit geleerd? Ik wil in dat verband uw eerdere aanbod herhalen om in de commissie toch nog eens wat dieper in te gaan op dit dossier, zodat u daar nog eens kunt toelichten wat nu eigenlijk de stand van zaken is en welke lessen we eruit trekken. Maar misschien kunnen we dat bekijken bij de regeling van de werkzaamheden van de commissie.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Ik sluit mij aan bij de vraag van de collega's om dit verder uit te diepen in de commissie. Dat is nu wel eens aan de orde. We moesten heel lang de discretie bewaren, en ik heb daar begrip voor, maar wij willen in het parlement ook wel weten welke leerwinsten we uit dit dossier kunnen halen.

Twee dingen zijn mij opgevallen in de berichtgeving vandaag. Ik las dat de GIMV in de toekomst een passieve rol zal blijven hebben in het beursgenoteerde energiebedrijf Electrawinds zelf. Omdat de investeringsgroep geen zitje heeft in de raad van bestuur, is die rol passief. Heeft de regering plannen om daar iets anders van te maken, zodat die rol actiever wordt en we in de toekomst wel een zitje zullen hebben in de raad van bestuur? Het is in dit dossier immers een handicap gebleken dat we er van op een afstand naar zaten te kijken. Is dat een van de lessen die we zullen trekken?

Ik las ook dat de Vlaamse investeringsfondsen geen aandeelhouder willen zijn in het nieuwe bedrijf. Als TECTEO de zaken wil overnemen, veronderstel ik dat zij ervan uitgaan dat dat een winstgevende business zal zijn. We zien nu dat het verlies geschat wordt op 17 à 18 miljoen euro. Is het dan niet verstandiger om een aandeelhouderschap te behouden?

Minister Ingrid Lieten: Mevrouw De Knop, de regering heeft geen enkele intentie om zich te moeien binnen het beheer van het beursgenoteerde bedrijf GIMV. Wij houden daar een kapitaalsparticipatie aan, maar het is natuurlijk een beursgenoteerd bedrijf, dat volledig onafhankelijk zijn investeringsbeslissingen neemt. De regering heeft dus geen enkele intentie

om zich te moeien. Dat heeft ze in het verleden niet gedaan en zal ze ook in de toekomst niet doen. Wij gaan de GIMV niet politiseren in dat verband.

Dit is voor iedereen een turbulente periode. Er zijn dus ook voor iedereen, ook voor PMV, lessen uit te trekken. PMV doet dat zeker en vast, op de eerste plaats binnen de schoot van de raad van bestuur. Ik heb er geen enkel probleem mee – ik heb het trouwens al aangeboden – om samen met PMV of op een andere manier die evaluatie te maken in de commissie, als de commissie dat wenselijk acht.

De heer Robrecht Bothuynne: Ik denk dat we dat aanbod moeten aannemen en dit dossier opnieuw bespreken in de commissie Economie, samen met de mensen van PMV. Dat lijkt mij niet onlogisch. We moeten inderdaad lessen trekken uit dit verhaal.

Ik hoor in de wandelgangen dat de voorzitter van het Vlaamse Energiebedrijf binnenkort zijn eerste investering zal aankondigen: een project van hernieuwbare energie. Wat voor sommigen een Vlaams Electrabel zou moeten worden, gaat voor zijn eerste investering blijkbaar te rade bij het echte Electrabel. Het zou blijkbaar een investering zijn in windturbineprojecten van Electrabel, als minderheidsaandeelhouder.

Ik denk dus dat er een aantal lessen te trekken vallen uit de kwestie rond Electrawinds. We moeten die lessen zo snel mogelijk overmaken aan de voorzitter van het energiebedrijf.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de eis van de topman van Pairi Daiza om de Vlaamse subsidies aan de zoo van Antwerpen en dierenpark Planckendael stop te zetten en de dreiging met gerechtelijke stappen indien dit niet gebeurt

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, dames en heren, die CEO van Pairi Daiza is een beetje een vreemde man, vind ik. Hij zegt dat de subsidies aan de zoo van Antwerpen en Planckendael – laten we het voor het gemak de zoo noemen – illegaal zijn en moeten verdwijnen. Dat is oneerlijke concurrentie volgens hem. Ik neem aan dat de man ervan uitgaat dat zijn bedrijf, een beursgenoteerd bedrijf, door die zogezegde illegale subsidies die u aan de zoo verstrekt, schade zou lijden.

Nu, dat het niet goed gaat tussen de zoo en Pairi Daiza, is al langer bekend. Dat heeft ook te maken met de pandahistorie.

Minister, u verklaarde gisteren waaruit die subsidies bestaan, wat investeringssteun is en wat de werkingskosten zijn, en hoe die gerechtvaardigd worden. Er is een wetenschappelijk luik, een luik natuurbehoud, een educatief programma en dergelijke. U zei op het einde dat u toch maar eens, voorzichtigheidshalve, juridisch advies zou inwinnen. Moet ik daaruit besluiten dat u niet helemaal zeker bent dat er met de steun niets aan de hand is? U geeft die steun aan de zoo, wat ons betreft, terecht. Daar bestaat geen politieke discussie over.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, de dreiging met een klacht van Pairi Daiza is voor de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen (KMDA) een beetje het monster van Loch Ness. Bijna twee jaar geleden heeft CEO Domb voor het eerst bedreigd met een klacht. Hij heeft dat gedaan in juni en in november 2012.

Wat ik gisteren niet wist of vergeten was, is dat de KMDA toen een advocaat ingeschakeld heeft. De KMDA had een memorandum gekregen van het advocatenkantoor van Pairi Daiza en dan zelf een advocatenkantoor in de arm genomen. Dat laatste heeft brandhout gemaakt van het memorandum van Pairi Daiza. Dat werd op 3 januari 2013 bezorgd aan Pairi Daiza. Dat is meer dan een jaar geleden, daar kwam nooit een antwoord op, geen weerlegging. Nu plots zegt Domb in de media dat hij met een klacht komt na de verkiezingen, als we de subsidies niet stopzetten.

Ik heb daar gisteren op gereageerd. Als hij beweert dat het in strijd is met de Europese regels, zullen we dat laten onderzoeken. Ik heb ondertussen het memorandum van de advocaten van de KMDA. Dat komt heel sterk en overtuigend over. Ze zeggen dat er geen sprake is van de invoering van de tussenstaatse handel. De KMDA is met een missie van algemeen belang belast. Dat is al dertig jaar het geval op basis van het decreet-Poma van 1985 dat voorzag in een vaste subsidie voor werking en investeringen. Sinds 2002 koppelen we daaraan engagementen via de samenwerkingsovereenkomst. Die slaan op wetenschappelijk onderzoek en het behoud van bedreigde diersoorten in de zoo, maar ook in de regenwouden van Afrika en Brazilië. De zoo heeft ook een opdracht met betrekking tot de bewaring van dat prachtige erfgoed en met betrekking tot natuurbehoud. De zoo is stamboekhouder van bedreigde diersoorten, beheert de Zegge in Geel en heeft inzake educatie een zeer belangrijke opdracht.

Andere zoo's krijgen ook die steun. Dat gebeurt in Amsterdam met Artis, dat gebeurt in de zoo van Berlijn. We voelen ons heel zeker van ons stuk met dat juridisch advies. Er zijn wel geen precedentes, maar dat advies sterkt mij in de overtuiging dat ik geen bijkomend advies moet vragen.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Blijft natuurlijk gewoon de vraag wat die man bezielt om te dreigen met iets waarvan blijkt dat hij er toch geen enkele kans mee zou maken.

Ik heb wel nog een bedenking. Ik vond het niet zo verstandig van u om te zeggen dat u ook al jarenlang een onderzoek vraagt naar, bijvoorbeeld, de subsidiëring van de luchthaven van Charleroi, met Ryanair en zo. Dat zat toch in de berichtgeving. Ik zou daarmee oppassen, want als men dat lanceert, dan zou dat impliceren dat er bij wat we zelf doen ten aanzien van de zoo, eventueel ook vragen kunnen worden gesteld. Quod non. U hebt dat hier ook gezegd. Rest natuurlijk de politieke vraag wat de CEO van dat dierenpark bezielt om zo uit de hoek te komen, in plaats van zich te richten tot zijn eigen overheid en daar misschien op een creatieve manier enige steun te gaan vragen.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, een maand geleden hebben we met de commissie Toerisme een werkbezoek gebracht aan de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen (KMDA), aan de zoo. Onze commissie heeft vastgesteld dat dit een verrijkend werkbezoek is geweest. We hebben zelf gezien dat daar enorm veel investeringen worden gepland, dat daar enorm veel aan het veranderen is, ook met de Koningin Elisabethzaal, die momenteel in opbouw is, waarmee een bedrag van 55 miljoen euro is gemoeid. Het lijkt me inderdaad noodzakelijk dat dergelijke investeringen in erfgoed worden ondersteund door de Vlaamse overheid.

Minister, we begrijpen natuurlijk dat u veiligheidshalve juridisch advies hebt gevraagd, maar hebt u er los daarvan momenteel een zicht op in welke mate de uitspraken van Pairi Daiza ook maar enige waarheid kunnen bevatten? In het andere geval wil ik toch wel vragen dat de Vlaamse Regering een krachtig signaal zou geven, dat u daar zeer krachtig op zou reageren.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans: Voorzitter, ik heb samen met de achtbare voorzitter van de commissie een werkbezoek gebracht aan de zoo van Antwerpen. We zijn daar allemaal

opnieuw buitengeraakt: dat is ook al belangrijk. Ik heb me alleszins ook aan dit geërgerd. We hebben daar ook gezien hoe de KMDA omgaat met haar erfgoed, met haar maatschappelijke functie, met haar wetenschappelijke functie, hoe deze zoo met andere dierentuinen in de wereld in contact staat. Daarom begrijp ik samen met de heer Van Hauthem ook niet goed wat deze persoon eigenlijk heeft beziel. Dat ergert me: de Vlaamse overheid heeft geen lessen te leren uit het zuiden. Ook ik zou willen vragen dat er een krachtig signaal zou worden gegeven, maar ik zou toch ook willen vragen dat de partijen ook via hun federale vertegenwoordigers duidelijk zouden stellen wat kan en wat niet kan.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Ik ben ook zeer verrast door die aanval van de CEO van Pairi Daiza. Bij het werkbezoek hebben we immers inderdaad kunnen vaststellen dat onze grootste Vlaamse toeristische attractie op een fantastische manier wordt bestuurd door vrijwilligers. Het gaat hier om een van de oudste dierentuinen ter wereld. Er is een beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid, die hen verplicht om onder andere aan wetenschappelijk onderzoek te doen, aan educatie, aan sociaal toerisme enzovoort. Er is gebleken dat ook uit de commerciële tarieven van hun tickets moet worden geput om dat wetenschappelijk onderzoek te doen. Dat is daar toch gezegd. Die aanval klopt dus zelfs niet helemaal. Bovendien was ik ook onder de indruk van wat men daar aan het bouwen is, die Koningin Elisabethzaal, die bouwput, wat daar gaat gebeuren. We hebben al die plannen kunnen inzien. Natuurlijk gaan daar veel subsidies heen. Destijds hebben grote infrastructurele Vlaamse projecten zoals het Concertgebouw Brugge en De Bijloke in Gent, ook heel veel middelen van Vlaanderen gekregen. Het lijkt me evident dat zoiets groots als de Koningin Elisabethzaal die ook krijgt.

Minister, er is ook sprake van een belangrijk deel onroerend erfgoed, met het andere deel van de zaal en bepaalde aspecten van de zoo. Hoeveel procent van wat Vlaanderen geeft, komt eigenlijk uit de pot van Onroerend Erfgoed? Dat bleek immers niet duidelijk uit de persartikels.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, dames en heren, wat die man bezielt, moet u hem vragen, dat weet ik niet. Ik stel alleen vast dat dit niet nieuw is, dat hij hier regelmatig op terugkomt. Ik heb u de voorgeschiedenis geschetst.

Ik heb het advies voor me liggen van de advocaten die zijn aangesteld door de KMDA. Ik lees kort het laatste punt voor: “De conclusie op basis van het voorgaande: vormt de financiële tegemoetkoming die de KMDA ontvangt van de Vlaamse Regering voor de uitoefening van de missies, opdrachten en engagementen waarmee ze krachtens de beheersovereenkomst is belast, geen staatssteun en is ze niet onderworpen aan de aanmeldingsplicht op basis van artikel 107 van het verdrag van de Unie.”

Dames en heren, ik heb u de vier opdrachten geschetst. Er wordt over gewaakt in de samenwerkingsovereenkomst dat het geld dat gegeven wordt, ook besteed wordt aan de opdrachten, aan wetenschappelijk onderzoek, aan erfgoed, aan natuurbehoud en dergelijke meer. Er wordt vijfjaarlijks een overeenkomst gesloten. Vooraleer de Vlaamse Regering een nieuwe overeenkomst sluit, komt er een audit van de voorbije vijf jaar en wordt er gerapporteerd. Dat is de vorige twee keer uitbesteed aan het West-Vlaams Economisch Studiebureau. Op basis van die audit wordt de nieuwe overeenkomst gesloten.

Mevrouw Brouwers, voor de huidige periode heb ik voor de investeringen 3,8 miljoen euro. Daar zit geen onderverdeling in. Wat betreft onroerend erfgoed was dat in de voorbije periode 2006-2011 voor monumentenzorg 900.000 euro. Heel de zoo is beschermd. Het is een landschap. Alle gebouwen zijn monumenten. U hebt de gebouwen bezocht, ze zijn prachtig: de marmeren zaal, de wintertuin, de Moorse tempel, de Indische tempel. Het is erfgoed. Het is natuurlijk geen pretpark dat ook dieren heeft, het is een toeristische attractie van topniveau met monumenten. Voor die monumenten wordt enorm veel zorg gedragen. De combinatie

van de diertuin met het erfgoed wordt bewaard. Het is een van de elementen die de zoo attractief maakt.

Het verwondert me nog meer dat opmerkingen worden gemaakt over de centen die we geven aan de Elisabethzaal. Ik heb er meer dan 50 miljoen euro voor uitgetrokken in de vorige regeerperiode. Het is de thuisbasis van de Filharmonie. Die zaal wordt omgebouwd tot een topzaal. De akoestiek is top om er concerten te geven, maar de zaal is ook multifunctioneel en wordt ook een congreszaal. Het heeft dus absoluut niets te maken met de uitbating op zich van de zoo. De zaal moet ter beschikking worden gesteld van de Filharmonie, tegen kostprijs overigens. Alle landen, alle staten, alle deelstaten ondersteunen hun top culturele instellingen. Ik begrijp dit dus nog minder. Ik heb nochtans duidelijk gemaakt dat in die 97 miljoen euro toevallig een eenmalige zware subsidie zit voor de Elisabethzaal.

Dames en heren, ik begrijp de klacht dus niet. Aan de hand van het advies staan we sterk. We blijven de maatschappelijke plicht hebben om de vier functies te blijven ondersteunen. Ik herhaal dat er wetenschappelijk werk is gebeurd, niet alleen in de zoo, maar ook in de regenwouden in Afrika en in Brazilië. Er gebeurt heel veel educatief werk. Er komen elk jaar tienduizenden kinderen uit het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Er is een belangrijke opdracht inzake kweekprogramma's en bescherming van bedreigde diersoorten. En er is niet het minst het prachtige erfgoed dat er moet worden bewaard door de KMDA.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, ik denk dat we wat dit betreft op beide oren mogen slapen. Er rest nog de vraag wat de CEO van Pairi Daiza bezielt om dit te doen.

Mijnheer Meremans, voor één keer – en misschien tot uw groot ongenoegen – zit de federale overheid hier niet tussen. U zegt dat we een signaal moeten sturen naar de federale overheid, maar ik zou niet weten welk. Ik vraag me iets af. Als u dan toch zo geobsedeerd bent ten aanzien van de federale overheid waarmee u niets te maken wilt hebben, waarom wilt u er dan vanaf 26 mei vanaf dag één in zitten? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de golf aan benoemingen van (adjunct-) kabinetschefs bij de Vlaamse administratie

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik wist het niet meer, maar het is bijna een vervolgvraag op een interpellatie die de heer Van Hauthem al in februari heeft gehouden.

De aanleiding van mijn vraag is dat er de voorbije week opnieuw twee topbenoemingen zijn gebeurd door de Vlaamse Regering van adjunct-kabinetschefs en kabinetschefs, met name bij Waterwegen en Zeekanaal en bij Onderwijs. Ik weet ook, minister, dat kabinetsmedewerkers ervaring opdoen en dat hun ervaring, capaciteiten en kennis meespelen in de selectieprocedures die Jobpunt Vlaanderen organiseert. (*Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck*)

Aan de andere zijde moeten we ook stellen dat het niet gezond is dat bijna alle topfuncties de afgelopen maanden uitsluitend zijn ingevuld door kabinetsmedewerkers. Er kan zich immers een probleem voordoen van administratieve loyaliteit in een daaropvolgende regeerperiode. Een vervelling van kabinetsmedewerker naar superneutraal topmedewerker is niet zo eenvoudig.

Ik heb de indruk dat sommige partijen en mensen een inhaalbeweging doen om hun politieke satellieten in te planten in de administratie. Minister, is het de bedoeling om alle topfuncties bij de administratie in te vullen met kabinetsmedewerkers?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Caron, uw vraag alleen al bewijst dat het u erom te doen is het debat hier nog eens in de plenaire vergadering te brengen. De heer Van Hauthem heeft daar een aantal weken geleden over geïnterpelleerd, en u hebt zich toen niet geroerd. Uw vraag ten gronde is exact dezelfde als deze die we toen hebben behandeld, maar ik gun het u.

Het antwoord op uw vraag is uiteraard: neen. Ik moet u tegenspreken wanneer u zegt dat al die functies worden ingevuld door mensen uit kabinetten. Ik heb vanmiddag nog wat rekenwerk laten maken. Deze regering heeft 31 topambtenaren, leidend ambtenaren aangesteld. Daarvan komen er 19 niet uit een kabinet en 12 wel. We kunnen niet verhinderen dat mensen uit kabinetten deelnemen zolang er kabinetten zijn. Wanneer die mensen deelnemen, hebben zij natuurlijk een grote kans. Meestal worden zij gekozen omwille van hun kennis en kunde en hun expertise ter zake. Vaak komen ze ook uit de administratie. Al die tijd dat ze op een kabinet werken, hebben ze ook beter het beleidsdomein en de interne winkel leren kennen en ook de externe wereld nog eens goed leren kennen. Het mag dan ook niemand verbazen dat een aantal van die mensen uit de selectie komen en daar zelfs boven uitsteken.

U kent de procedure. Die gebeurt door een onafhankelijk selectiebureau, met name Jobpunt. Zij doen een voordracht aan de regering van de mensen die geschikt bevonden zijn. Dat zijn er één, twee, drie, soms vier of vijf. De regering doet een laatste interview met die mensen en kiest dan. Binnen de commissie is de vraag gesteld waarom er niet wordt gewerkt met een rangschikking. Ik heb geoordeeld dat ik dit tegenstrijdig vind met de politieke verantwoordelijkheid. Bij een rangschikking is het die externe die bepaalt wie wordt aangeduid. Het kan best zijn dat wie goed uit de tests komt, op het laatste moment door de mand valt of toch minder beantwoordt aan een aantal kwaliteiten. Ik wil wel nadenken over een meer genuanceerd systeem waarbij men niet alleen adviseert of iemand geschikt of niet geschikt is maar waarbij er dus nuances komen in die geschiktheid. Maar dan nog moet de eindverantwoordelijkheid bij de politiek liggen. U kunt mij of mijn collega's interpellieren over wie ze aanstellen, de selectiekantoren zoals Jobpunt kunt u niet interpellieren.

De heer Bart Caron: Bij de meeste lokale besturen wordt voor het invullen van topfuncties helemaal niet meer uit de laatste twee of drie geschikte kandidaten gekozen. Er wordt veel gebruik gemaakt van vergelijkende proeven zodat de politieke toetsing wegvalt. Minister, ik begrijp dat de politiek haar verantwoordelijkheid moet nemen maar ik denk dat ze die meer neemt wanneer er, zoals u zelf suggereert, een rangorde en elementen van beoordeling zouden worden ingebouwd in de finale beslissing.

Weet je, laat ons daar ook eerlijk over zijn: er blijft een sterke mate van politieke verdeling bij benoemingen. Het verschil met vroeger is alleen dat het nu wel over capabele mensen gaat, en dat het in lang vervlogen tijden niet zo was. Dat is een grote vooruitgang. Als we volwaardig met onze administratie willen omgaan, wat u en uw partij ook willen, en kleinere kabinetten willen hebben, dan moeten we topmensen hebben die bij de start op hun topfunctie, neutraler zijn dan vandaag, en mogen ze geen voortraject hebben dat politiek gekleurd is. Als ze dat hebben en als eerste uit de proef komen, dan volg ik dat ook, maar dan moeten ze die huid afleggen. Maar zoals het nu evolueert... Minister, naarmate we dichter bij de verkiezingen komen, worden er meer kabinetsmensen benoemd.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, minister, ik heb deze problematiek eind vorig jaar al aan de orde gebracht, toen er een aantal topbenoemingen zijn gebeurd waarbij

ook kabinetsmedewerkers werden benoemd. Ik maak dezelfde vaststelling als de heer Caron: de overgrote meerderheid van de topbenoelingen gaat naar mensen die uit de kabinetten komen, die wel kennis, kunde en expertise zullen hebben. We kennen de procedure bij Jobpunt Vlaanderen, we weten hoe dat allemaal gebeurt. Maar naarmate de verkiezingen naderen, moeten we toch vaststellen dat er van langsom meer mensen worden benoemd. Waarom kon dat niet enige tijd geleden? Plotseling zijn die functies nu allemaal vacant en worden die ingenomen door kabinetsmedewerkers. Minister, dat lijkt toch wel op een grote inhaalbeweging door bepaalde partijen, die nu nog bepaalde mensen op een bepaalde functie willen krijgen. Daarop wens ik toch wel een heel duidelijk antwoord van de minister.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, we hebben op 25 februari jongstleden hierover inderdaad gedebatteerd in de commissie Binnenlands Bestuur. Ik wil nog heel even ons standpunt herhalen. Jobpunt maakt een selectie en komt uit op een aantal kandidaten. Dan is het de regering die finaal de selectie doet en de beslissing neemt. Minister, u kunt dat het primaat van de politiek noemen, ik noem dat niet het primaat van de politiek. Ik vind het geen gezonde situatie, ik heb dat toen ook gezegd, dat in bepaalde gevallen een minister met zijn eigen kabinetschef of adjunct-kabinetschef een interview voert in het kader van een sollicitatiegesprek. Geef toe dat dat wringt. Men zou dus kunnen overgaan tot een rangschikking. Ik stel ook vast dat wanneer de verkiezingen naderen, de kabinetten min of meer worden leeggemaakt.

Maar wat me nog het meeste stoort, is het volgende. Ik zeg niet dat het geen bekwame mensen zijn, ik heb in de commissie gezegd dat het uiteraard om bekwame mensen gaat, en dat wil ik hier ook herhalen, laat dat duidelijk zijn. Maar ik heb iets tegen de wijze waarop ze worden benoemd. Het is altijd toevallig het kabinetslid dat het haalt in het ultieme interview op het einde van de rit. Dat schept inderdaad een sfeer van nog een mogelijkheid tot politieke willekeur.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, omdat ik ook bij de interpellatie het woord heb genomen, zal mijn betoog in dezelfde richting gaan. Heel veel bekwame mensen worden naar een kabinet uitgenodigd vanuit de administratie omdat ze heel bekwaam zijn en omdat men in die mensen soms iets meer ziet dan in andere medewerkers. Het is eigenlijk evident dat, als ze een aantal jaren hebben meegedraaid, ze er alleen maar sterker uitkomen omdat ze binnen een kabinet een aantal zaken zien die mensen in de administratie niet hebben gezien. Ik denk dat het nog sterker is, namelijk dat ze nog meer verantwoordelijkheid hebben gedragen en dat ze in nog meer onverwachte omstandigheden hebben kunnen functioneren. In die zin moet het niet verdacht worden gemaakt dat mensen die stap kunnen zetten, en als ze weer naar de administratie gaan, daar een heel belangrijke functie kunnen vervullen.

Minister Geert Bourgeois: Het examen dat die mensen afleggen, de case die ze moeten maken, het schriftelijke deel, is anoniem. Dat wordt bezorgd aan een externe jury die wordt aangeduid. Het is een anonieme case, men ziet de naam van degene die de case heeft gemaakt, niet.

U wilt naar een rangschikking gaan. Die assessments zijn natuurlijk geen mathematica. Dat is geen schriftelijk examen waarin je een aantal vraagstukken invult en waaruit blijkt wie de oefening correct heeft gemaakt en wie niet. Dat houdt verband met heel wat factoren, ook persoonlijkheidskenmerken van die mensen. Ook in de privésector krijg je van selectiekantoren of headhunters twee of drie mensen geselecteerd, waarmee de eindverantwoordelijken een interview doen en uiteindelijk tot een eindbeslissing komen.

Die eindbeslissing moet worden gemotiveerd door de regering. Collega's, het interview gebeurt niet alleen door de betrokken vakminister, maar altijd door het kernkabinet en de

betrokken vakminister. Er zijn dus vier ministers die daarover delibereren en die de beslissing moeten motiveren.

Mijnheer De Meulemeester, het is niet de regering die vacatures creëert. Ik weet niet hoeveel topambtenaren er zijn. Ook de algemeen directeurs tellen mee. We hebben meer dan 80 entiteiten. Ik vermoed dat we spreken over een honderdtal mensen. Er werden er 31 benoemd in de loop van die regeerperiode, waarvan 12 uit een kabinet. De benoemingen kunnen maar gebeuren op het moment dat er een vacature is, op het moment dat er iemand met pensioen gaat of op een andere manier de organisatie verlaat.

Collega's, ik blijf erbij: de politieke verantwoordelijkheid speelt hierin een rol. Ik ben het ermee eens dat het objectieve procedures moeten zijn.

Mijnheer Van Hauthem, u hebt in de commissie gezegd dat u de procedure op zich niet aanvecht, maar correct vindt. U wilt zelfs verder gaan en zeggen dat die selectiekantoren een rangschikking moeten kunnen maken en voorleggen aan de regering om ze te laten volgen. Als je als regering dan moet motiveren waarom je een bepaald persoon niet neemt, zal je het veel lastiger krijgen. Ik heb daarnet al gezegd dat ik persoonlijk wil nadenken over een systeem waarbij je meer nuance krijgt in die geschiktheidsverklaringen. De twee, drie, vier mensen die nu komen, worden geschikt verklaard. Je zou daarin inderdaad nuances kunnen aanbrengen: geschikt, uiterst geschikt, enzovoort. Als de regering daar dan een ander oordeel over heeft, moet die dan een bijzondere motivering maken. Dat is mijn persoonlijke visie daarover. Zoals u weet, is het op dit ogenblik niet op die manier geregeld.

Collega's, je kunt er niet omheen: er zijn kabinetten, dat is inherent aan ons systeem. Een regering werkt collegiaal. Dat staat in de bijzondere wet tot de hervorming der instellingen. Een minister kan nooit individueel met een ontwerp, met iets dat financiële draagkracht en politieke envergure heeft, naar het parlement komen. Persoonlijk ben ik er voorstander van om te zoeken naar andere combinaties, maar dat vergt een heel andere omslag. Het vergt een omslag waarbij je nog meer invloed, nog meer taken legt bij uw administratie, waarbij je een andere cultuur van dialoog hebt met het parlement. Daarbij stuur je een brief aan de Kamer, aan het parlement, zoals de Nederlandse Tweede Kamer, aan alle fracties. Je wacht dan de opmerkingen in. De minister die opmerkingen krijgt, ook van zijn eigen fractie, staat niet meteen voor schut en moet zijn ontslag niet geven.

Dat zit op dit ogenblik niet in onze cultuur. Persoonlijk zou ik het een mooi systeem vinden om die paden eens te bewandelen en het op een andere manier te proberen. We hebben al grote stappen gezet met onze groen- en witboeken. Maar het is nu eenmaal zo dat, zodra iets raakt aan de politieke beleidskeuzes van de regering en zodra iets financiële repercussies heeft, het de regering moet passeren. De bijzondere wet tot de hervorming der instellingen zegt dat je collegiaal moet beslissen. Ik kan moeilijk vragen aan mijn administrateur-generaal van Binnenlands Bestuur om een ontwerp uit onderwijs, mobiliteit of eender wat politiek te beoordelen en deel te nemen aan voorbereidende vergaderingen. Een minister kan dat nu eenmaal niet allemaal zelf, want dan moet je niet zeven dagen per week hebben, maar veertien.

De heer Bart Caron: Het zou wel fijn zijn indien dit parlement in de beleidscyclus een sterkere rol zou kunnen spelen, ook vooraf. We hebben het daarover al eens kort gehad. Ik ben het er eigenlijk over eens.

Ik keer nog even terug tot de kern. Het systeem vandaag maakt dat we geschikte mensen hebben, maar ook dat we politieke benoemingen blijven hebben. Minister, u weet, net zoals ik en iedereen hier, dat er ook gekeken wordt naar kleuren en geuren en dat er mooie verdelingen worden gemaakt tussen de grote politieke families. Van die twaalf kabinetmedewerkers zijn er de voorbije drie maanden negen aangeduid. Er is duidelijk een versnelling van het politiek benoemen naar het einde van de legislatuur. Het is zoals u zegt:

het enige dat dat kan oplossen, is met objectieve procedures werken, objectiveringen maximaal maken.

Er zitten veel schepenen en burgemeesters in de zaal. Ze moeten doen zoals in hun gemeenten. Daar werken ze altijd met zo'n systeem. Daar kun je niet meer politiek benoemen, op geen enkel punt. Dat betreuren wij niet, maar we juichen het met z'n allen toe. Als er geen politieke benoeming aan voorafgaat, maakt dat overigens ook de relatie tussen de minister nieuwe stijl, in de zin van versterkte administraties, en de administratie veel helderder.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.35 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.49 uur.*

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Aanvullend Protocol van Nagoya-Kuala Lumpur inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid, gedaan te Nagoya op 15 oktober 2010

– 2350 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Aanvullend Protocol van Nagoya-Kuala Lumpur inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid, gedaan te Nagoya op 15 oktober 2010.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

Vraagt de regering het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2350/1)

– *De artikelen 1 tot en met 4 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges – 2383 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 5

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Kennes, verslaggever, heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, collega's, op 11 en 25 februari en op 11 maart 2014 heeft onze commissie Binnenlands Bestuur het ontwerp van decreet besproken. Tussendoor is er op 5 maart nog een hoorzitting georganiseerd, waarop zowel de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken, de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed als de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen aanwezig was.

In de commissie heeft de minister het ontwerp toegelicht. Daaruit bleek dat het beoogt om de bestaande en ook toekomstige Vlaamse administratieve rechtscolleges, die nu elk hun eigen manier van werken hebben, met een eigen structuur, reglementering, procedures en personeel, te laten samenwerken om zo te komen tot één efficiënt en kostenbesparend geheel. Tegelijkertijd heeft de Vlaamse Regering een oplossingsgerichte bestuursrechtspraak voor ogen, die tevens de rechtsbescherming van de burgers bevordert.

De scope van dit ontwerp van decreet omvat de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandhavingcollege en de vijf provinciale Raden voor Verkiezingsbetwistingen. Die worden omgevormd tot één enkele Raad voor Verkiezingsbetwistingen. Wat de organisatie van de bestuursrechtcolleges betreft, zal er nog één overkoepelende algemene vergadering zijn, bestaande uit alle effectieve bestuursrechters en de voorzitter van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, met een gemeenschappelijk huishoudelijk reglement.

De voorzitter van de algemene vergadering is de 'eerste voorzitter' en staat in voor de algemene en dagelijkse leiding van de Vlaamse bestuursrechtcolleges. De eerste voorzitter is ook belast met het opmaken van het beleidsplan en het jaarlijkse werkingsverslag. De voorzitter van een bestuursrechtcollege bewaakt de eenheid van rechtspraak binnen zijn college en is verantwoordelijk voor de toewijzing van een beroep aan een kamer. De griffiers, referendarissen en het ondersteunend personeel worden gecentraliseerd in één binnen het departement Bestuurszaken nog op te richten afdeling, namelijk de dienst van de bestuursrechtcolleges.

De minister verwijst tevens naar de beoogde efficiëntiewinsten, doordat er meer mogelijkheden geboden worden om een geschil definitief te beslechten via verschillende rechtstechnieken. Die op Vlaams niveau innoverende technieken zijn: de bestuurlijke lus, de vereenvoudigde procedure, de bemiddeling, de injunctiebevoegdheid en de dwangsom. Indien er in de toekomst een nieuw Vlaams bestuursrechtcollege wordt opgericht of wanneer één van de betrokken bestuursrechtcolleges wordt uitgebreid met een nieuwe bevoegdheid, kan dat ook gebeuren onder de koepel van deze samenwerkingsvorm en met dezelfde ondersteuning.

Tijdens de hoorzitting merkte de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) op dat de stap naar één uniform bestuursrechtcollege niet is gezet, maar dat er slechts een beperkte harmonisering van procedures en instrumenten komt. VLABEST stelde ook dat de vraag wat er moet gebeuren met de administratieve rechtscolleges van de Vlaamse Gemeenschap, zoals de Raad voor Studievoortgangsbetwistingen, niet werd beantwoord. VLABEST erkent wel dat er met dit ontwerp efficiëntiewinsten geboekt worden, maar dat de onmiddellijke meerwaarde toch onduidelijk is.

Het advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO) loopt in grote mate gelijk met dat van VLABEST. De SARO stelt de vraag of de rechtsbedeling eenvoudiger en transparanter wordt voor de rechtsonderhorige.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) op zijn beurt verklaart dat voor de werkgevers- en werknemersorganisaties transparantie en duidelijkheid van belang zijn. Hij beklemtoont dat naar zijn oordeel een rechter actief en oplossingsgericht moet kunnen werken. De SERV vindt het dan ook positief dat het ontwerp van decreet de mogelijkheid tot bemiddeling bevat. Ook de mogelijke toepassing van rechtstechnieken zoals de bestuurlijke lus en de injunctiebevoegdheid worden toegejuicht.

Tijdens de bespreking stelde de heer Vanden Bussche uit de hoorzitting te onthouden dat de adviesraden niet enthousiast zijn over dit ontwerp van decreet. De bestuursrechtscolleges blijven aparte entiteiten, wat volgens hem geen vereenvoudiging betekent. De indruk dat ze fuseren, maakt de zaak volgens hem veeleer ingewikkeld. Hij stelt de vraag waarom de bestuursrechtscolleges over gemeenschapsbevoegdheden en de Beroepscommissie voor Tuchtzaken voor de Lokale Besturen niet onder de dienst van de bestuursrechtscolleges vallen, en hij vraagt ook aan welke mogelijke bijkomende bestuursrechtscolleges de minister nog denkt. Hij verwijst expliciet naar de juridische onduidelijkheid of Vlaanderen wel bevoegd is om bestuursrechtscolleges op te richten, ze te groeperen en er ook gemeenschapsmateries bij te betrekken. En hij vraagt zich daarbij af of het wel verstandig is om een dergelijk ontwerp van decreet goed te keuren. Een ander punt van zijn kritiek betreft de focus die in het ontwerp gelegd wordt op het beheer en de procedures. Hij zegt dat er te weinig wordt gewerkt op het ontwikkelen van een visie op de rechtsbescherming van de rechtsonderhorige. Hij vindt dat een en ander overhaast gebeurt.

Namens de CD&V-fractie heb ik zelf beklemtoond dat de integratie van een aantal bestaande colleges alvast een stap in de goede richting is. Dit ontwerp van decreet biedt kans op meer eenheid in de rechtsbedeling, meer eenvormigheid in organisatie en werking, procedures en processen. Ook heb ik het belang van de nieuwe rechtstechnieken sterk beklemtoond. Ik heb ook gevraagd om dit ontwerp van decreet nu goed te keuren, zodat de colleges zich tijdig kunnen voorbereiden op de nieuwe omgevingsvergunning.

De heer Meremans kon zich daar in grote mate bij aansluiten. Hij beklemtoonde de voordelen die hij in het ontwerp van decreet ziet: eenheid in rechtsbedeling, de eenvormigheid, de hogere daadkracht door de integratie van de delen in een geheel, de samenwerking van de secretariaten.

Namens zijn fractie stelde ook de heer De Loor dat hij het ontwerp van decreet zal steunen omdat het duidelijkheid creëert en de efficiëntie en effectiviteit ten goede komt.

In zijn antwoord betwistte minister Bourgeois dat er in Vlaanderen veel administratieve rechtscolleges zijn. Hij verwijst ook naar de nasleep van de lokale verkiezingen, toen bleek dat een uniforme rechtspraak over verkiezingsbetwistingen beter is dan een provinciale organisatie. De nieuwe rechtstechnieken, zoals de beoordeling van de kennelijke onontvankelijkheid en van de uiterst dringende noodzakelijkheid, de bestuurlijke lus, de bemiddeling, het injunctierecht en de dwangsom, zullen er volgens de minister voor zorgen dat er sneller gehandeld zal kunnen worden. Hij verwees ook nog naar de problematiek van de inwerkingtreding van het decreet. Hij stelde dat het ontwerp van decreet de datum vermeldt van uiterlijk 1 januari 2015, maar dat dit nog kan worden vervroegd.

Een amendement van de meerderheidspartijen tot rechtzetting van een materiële vergissing werd aangenomen. Een amendement ingediend door de heren De Meulemeester en Caron over de benoemingsvoorwaarden voor de bestuursrechters werd niet aangenomen.

Finaal werd het ontwerp van decreet goedgekeurd met 8 stemmen voor en 1 tegen bij 2 onthoudingen.

Voorzitter, ik heb tot slot nog een paar korte bedenkingen bij dit ontwerp van decreet. Mijn fractie blijft voorstander. Wij zijn niet blind voor de pleidooien voor een meer omvattende regeling, maar we blijven het van belang vinden dat nu een stap in de goede richting wordt gezet, ook al is het einddoel vandaag niet bereikt. We kennen de richting die we uit willen: meer efficiëntie, meer eenheid in de rechtsbedeling, meer eenvormigheid in de organisatie. Dat zijn stuk voor stuk elementen die we in dit ontwerp van decreet terugvinden. En ook de introductie van de al een paar keer geciteerde nieuwe rechtstechnieken vinden we heel belangrijk.

Ik wil afsluiten met een herhaling van mijn pleidooi om niet te wachten tot 1 januari 2015 om het decreet in werking te laten treden. De regering beschikt over de mogelijkheid om dit te vervroegen. Dit is volgens ons zeker verantwoord met het oog op de nieuwe opdrachten inzake de omgevingsvergunning die de Vlaamse bestuursrechtscolleges naar zich toe zien komen. Ze moeten dat tijdig kunnen voorbereiden. In die zin is een vervroegde inwerkingtreding zeker verantwoord.

Voorzitter, collega's, minister, mijn fractie zal dit in elk geval goedkeuren. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Collega's, de verslaggever heeft reeds melding gemaakt van het standpunt van mijn fractie. De Open Vld-fractie is inderdaad van oordeel dat dit ontwerp van decreet juridisch wankel is en in feite het tegendeel doet van wat het eigenlijk beoogt.

Immers, de Vlaamse bestuursrechtcolleges dienen vereenvoudigd en geïntegreerd te worden. Het ontwerp van decreet maakt de zaken onzes inziens minder coherent, ondoorzichtiger en complexer.

Tijdens de hoorzittingen hebben de adviesraden erg negatieve adviezen geformuleerd. Ik denk daarbij in het bijzonder aan het vernietigende oordeel van VLABEST: na de creatie van deze koepel van Vlaamse bestuursrechtcolleges zou de administratieve rechtspraak in Vlaanderen wel eens niet eenvoudiger en sneller verlopen, wat nochtans de bedoeling was. Deze zou integendeel complexer en trager verlopen, onder meer door het feit dat de bevoegdheidskwestie niet helder kan worden beslecht. Handige advocaten zouden daardoor de procedures opnieuw kunnen overdoen bij de Raad van State.

Daarom heeft mijn fractie de meerderheid tweemaal opgeroepen om hierover grondig na te denken. Net zoals in de commissie vragen wij ook hier om dit ontwerp van decreet in te trekken. Dit is trouwens de reden waarom de Open Vld-fractie zich bij de stemming in commissie heeft onthouden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik kon helaas niet aanwezig zijn op de bespreking, maar was wel aanwezig op de hoorzitting. Voor de bespreking had ik me verontschuldigd. Ik had toen helaas een dubbele boeking in mijn agenda. Dat is vaak het lot van iemand die tot een kleine fractie behoort. (*Opmerkingen van de voorzitter*).

Graag wens ik het ook even te hebben over de adviezen die door de SAR's zijn geformuleerd en waar de heer De Meulemeester reeds naar verwees.

Het is me niet te doen om de vraag of we voor of tegen die bestuursrechtscolleges zijn. De vraag is of dit wel een interessante en nuttige stap vooruit is in de ontwikkelingen die we kennen met betrekking tot het van naast elkaar bestaan van verschillende administratieve rechtscolleges.

Ik sluit me aan – en de verslaggever heeft daar reeds naar verwezen – bij VLABEST, dat stelt dat de rechtscolleges als aparte entiteiten blijven bestaan en dat er inderdaad slechts een

beperkte harmonisatie van procedures en instrumenten optreedt. Het is niet allemaal negatief, maar het blijft wel erg beperkt.

Daarenboven stelt VLABEST: “Er ontbreekt een algemene visie over de rechtsbescherming. De vraag wanneer men in beroep moet gaan bij de administratie en wanneer bij rechtscolleges, blijft onbeantwoord. Een tweede vraag die onbeantwoord blijft, is wanneer een administratief beroep aangewezen is, en wanneer een beroep bij de rechterlijke macht is aangewezen.” VLABEST voegt er vervolgens aan toe: “Gelet ook op de staatshervorming die straks haar implementatie krijgt en die voor dit parlement en de Vlaamse Regering buitengewoon belangrijk is, en die ook de implementatie of toepassing van een aantal administratieve rechtscolleges zal vereisen, vraagt VLABEST zich af of men niet beter had gewacht tot men meer zicht had op de implementatie van die staatshervorming”.

VLABEST concludeert uit een en ander dat een kleine stap vooruit wordt gezet. Er worden inderdaad enkele efficiëntiewinsten geboekt, maar de versnippering en de complexiteit vanuit het oogpunt van de burger blijft bestaan in een verkokerd Vlaams landschap. Het betreft meteen ook een opmerking ten aanzien van de organisatie van onze Vlaamse entiteiten en hoe die al dan niet geïntegreerd kunnen werken.

VLABEST vraagt dus om grondiger na te denken over de hervormingen en dit ontwerp van decreet pas terug op de politieke agenda te plaatsen als er een visie is op die rechtsbescherming van de burgers, een keuze voor één of meer gespecialiseerde rechtscolleges en er duidelijkheid bestaat over de invoering van de nieuwe bevoegdheden die van de federale overheid na de staatshervorming naar Vlaanderen komen.

Ook SARO had een aantal fundamentele bedenkingen. Die waren in sterke mate aansluitend op die van VLABEST. SARO wees echter met name op – en dat is eigenlijk de aanleiding voor de invoering van dit ontwerp van decreet – het anticiperen op de omgevingsvergunning en op het toepassen van die omgevingsvergunning. SARO stelt dat er toch een complexiteit blijft, met name over de interpretatie die u geeft met betrekking tot de impliciete bevoegdheden.

Er blijven een aantal verschillende procedures. De SARO zegt dat het zeer twijfelachtig is of daar eenduidigheid over zal bestaan en of de toepassing ervan niet zal leiden tot heel wat juridische discussies. Er zijn ook positieve zaken zoals de bestuurlijke lus, bemiddelingsmogelijkheden. Dat onderschrijf ik.

De voorzitter van VLABEST stelde tijdens de vragenronde dat de omgevingsvergunning ook zonder dit ontwerp van decreet kan worden ingevoerd. Dat is een heel fundamentele opmerking omdat dat de motivatie is van de Vlaamse Regering om dit ontwerp van decreet toch snel in te voeren. Het pleidooi van de heer Kennes is om het zelfs sneller dan de invoeringsdatum in de praktijk in te voeren.

Als VLABEST dat zegt, dan zouden wij pleiten om nog even de adem in te houden, te wachten tot het begin van de volgende legislatuur om een zicht te krijgen op onze nieuwe bevoegdheden. We maken dat er geen juridische betwistingen blijven over die bevoegdheid en passen een meer eenvormig stelsel toe in de toekomst. Wij beschouwen dit niet als een drama of een slecht decreet, maar het bevat heel veel onduidelijkheden. Het kan hooguit als een tussenstap naar een betere en definitievere oplossing. Daarom zullen wij ons onthouden.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Mijnheer Caron, nu pleiten om nog wat langer te wachten, houdt een enorm groot gevaar in. Van de omgevingsvergunning hebben we in het parlement alleen maar gehoord dat het sneller moest, vooral van degenen die zich niet hebben beziggehouden met de details in de totstandkoming ervan. De omgevingsvergunning is nu goedgekeurd in de commissie, komt naar dit parlement, dan volgen er uitvoeringsbesluiten, en een jaar later zijn we ze aan het gebruiken. Dan moeten we zorgen dat het bestuursrechtcollege klaar is. Ons

pleidooi is om veeleer sneller dan trager te gaan, zo niet vrees ik dat we een tweede Raad voor Vergunningsbetwistingen aan het organiseren zijn. U bent het met mij eens dat we dat toch zeker niet willen in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik wil de verslaggever bedanken voor zijn uitstekend verslag. Hij heeft heel duidelijk aangetoond welke de inhoud en essentie zijn van dit ontwerp van decreet. Er is al meteen een weerlegging gebeurd van de kritiek die daarna nog is gekomen van Open Vld en Groen. Mijnheer Caron, u was er niet, maar we hebben dat ook in de commissie uitvoerig gedaan.

Vandaag heb ik, net zomin als in de commissie, een enkel dragend argument gehoord. Het is niet omdat u refereert aan VLABEST, dat u argumenten ten gronde aandraagt. Het aanvankelijke concept – een soort Vlaamse Raad van State oprichten – hebben we niet tot een goed einde kunnen brengen om de eenvoudige reden dat we die volheid van bevoegdheid niet hebben. We hebben binnen onze expliciete bevoegdheden het maximum gedaan om te komen tot een coherent systeem van Vlaams bestuursrechtcollege.

Ik had gehoopt dat zeker Open Vld dit zou toejuichen. Het ligt volledig in de lijn van de hervorming die Dirk Van Mechelen heeft ingevoerd in de vorige periode, ook werkend met de impliciete bevoegdheden, met name de Raad voor Vergunningsbetwistingen. We bouwen daarop verder en we gaan maximaal voor de uitoefening van onze bevoegdheden. We hebben ons daarvoor gebaseerd op juridisch advies.

De houding van Open Vld en Groen is een breuk met de houding die in dit parlement altijd is aangehouden over de bestuursperiodes heen in alle coalities: we gaan voor een maximale invulling van onze Vlaamse bevoegdheden. Dat is altijd een lijn geweest vanaf Geens tot en met Peeters II, over alle regeringen heen. Plots vindt u dat dit ontwerp van decreet niet zou mogen doorgaan, maar u hebt in de vorige regeerperiode met overtuiging en enthousiasme de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen goedgekeurd.

Met dit ontwerp van decreet komen we tot een maximum aan eenheid, één algemene vergadering, één korpsoverste, één management, eenheid van rechtspraak en bovendien voeren we alle denkbare technieken in om te komen tot de actieve rechter. De bestuurlijke lus, de dwangsom, de gedeeltelijke vernietiging van het ontwerp, het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid, de kennelijke onontvankelijkheid: dit kan alleen maar leiden tot een verbetering en versnelling van de procedures, tot een betere rechtspraak.

Ik begrijp dus niet dat u zich verschuilt achter het mijns inziens conservatieve standpunt van VLABEST ter zake. De andere adviesraden waren wel positief. Mijnheer De Meulemeester en mijnheer Caron, ik begrijp al helemaal niet dat u zegt: “Laat ons wachten op de zesde staatshervorming.” De zesde staatshervorming bevat geen overdracht van bevoegdheden op dit punt. Mocht het zo zijn, konden we inderdaad zeggen dat we zouden wachten tot na 1 juli om dan een Vlaamse Raad van State op te richten, maar we hebben die bevoegdheid niet. Dus gaan we hier binnen onze huidige bevoegdheden tot een maximum. Het is een zeer grote stap vooruit.

Ik heb steile verwachtingen. Als die raad goed wordt geleid, door een goede korpsoverste, dan zullen we komen tot een efficiënte, snellere, betere rechtspraak waarbij de rechtzoekende snellere rechtsbedeling krijgt. In die zin is het een heel belangrijk ontwerp. Uiteraard blijft er een beroep mogelijk bij de Raad van State, want dat is evenzeer nu zo bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Het is een cassatieberoep dat open blijft. Er zijn relatief weinig cassatieberoepen. Ik hoop dat we komen tot goede en degelijke rechtspraak, zodat er zo weinig mogelijk cassatieberoepen bij de Raad van State zijn. Ik wil er ook op wijzen dat we uitgaan van een werklust voor de rechters die zeer hoog ligt, hoger dan in de bestaande bestuursrechtcolleges.

Ik heb er dus goede hoop op dat dit een ontwerp wordt dat zijn effecten zal sorteren. Ik betreur het – want het is geen partijpolitiek initiatief – dat Open Vld en Groen het niet steunen.

De heer Bart Caron: Voorzitter, ik lag die dag met een heel ouderwetse griep in bed. Ik was gewoon niet in staat om uit mijn bed te komen, wat niet vaak gebeurt. Het is de eerste keer in 27 jaar dat ik nog eens een ouderwetse griep heb gehad.

Minister Geert Bourgeois: U had dan nog het verslag kunnen lezen.

De heer Bart Caron: Minister, ik heb dat uiteraard gedaan. Ik heb het zelfs bij en kan eruit citeren.

De vraag is of de versnelling die u beoogt, hiermee wordt gerealiseerd. Dat moeten we afwachten. Minister, ik wil wel iets tegenspreken: alleen de SERV was finaal positief over het advies, niet VLABEST en de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO). U noemt hun standpunten conservatief, wij noemen dat misschien wat voorzichtiger standpunten. Het gaat niet over de principes die u daarnet als verbeteringen hebt aangehaald en die we steunen – anders zouden we tegenstemmen –, maar er zijn toch te veel mankementen.

Minister Geert Bourgeois: Collega Caron, als straks de omgevingsvergunning er is, dan zult u ervoor pleiten om de ruimtelijkeordeningsvergunningen – het aspect van de omgevingsvergunning dat betrekking heeft op de ruimtelijke ordening – voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen komt, en dat het leefmilieuaspect naar de Raad van State gaat? Of gaat u zeggen dat we de Raad voor Vergunningsbetwistingen werkloos maken en dat we de voor het leven benoemde magistraten werkloos maken? Dat is toch niet efficiënt. U pleit, denk ik, net als iedereen hier voor een omgevingsvergunning die al sinds de jaren 80 wordt gevraagd. We komen tot één omgevingsvergunning. In het ontwerp van decreet op de omgevingsvergunning – deze week in de commissie goedgekeurd – staat dat de bevoegdheid voor die omgevingsvergunning ook hier aan de orde is. En dan komt u met een niet-coherent antwoord. Ik begrijp het echt niet.

De heer Bart Caron: Minister, het is de discussie over het halfvolle of halflege glas. Dat is mij intussen duidelijk. Als de specialisten uit VLABEST zeggen dat de toepassing van de omgevingsvergunning perfect kan zonder dit decreet en zonder de snelheid waarmee het wordt ingevoerd, wie ben ik dan om hen niet te geloven?

De heer Lode Ceysens: Daar gaat het nu toch niet meer over adviezen? Als we spreken over een omgevingsvergunning, dan spreken we toch over de integratie van alles: het verlenen van de vergunningen, de handhaving en de beroepen. Of gaan we de beroepen opnieuw opsplitsen? Dat is toch te gek om los te lopen? Als we het integreren, integreren we toch alles? We hebben het kamerbreed in de commissie Versnelling gezegd: omgevingsvergunning. Laat ons nu toch doorwerken en geen verdragingsmanoeuvres meer inbouwen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2383/5)

– *De artikelen 1 tot en met 96 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest

– 2405 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Quintens, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Joke Quintens: Collega's, dit ontwerp van decreet werd besproken in de commissievergadering van 11 maart 2014. De minister-president stelde nogmaals dat de inname van het openbaar domein gevolgen kan hebben voor omwonenden of weggebruikers, zeker als dat gebruik samenvalt met andere activiteiten zoals markten, wegenwerken en dergelijke. Dat geeft heel vaak aanleiding tot frustraties bij burgers, bedrijven, organisaties en zelfstandigen.

Om hieraan tegemoet te komen, werd het zogenaamde Generiek Informatieplatform Openbaar Domein (GIPOD) in de steigers gezet. Er was immers nood aan één uitwisselingsplatform voor de uitwisseling van informatie over werken en evenementen, uitgebreid met een elektronisch instrument voor de synergie van werken.

Een belangrijk onderdeel van de oplossing is het creëren van de mogelijkheid om bestaande lokale initiatieven of planningsdatabanken van organisaties te koppelen aan dat nieuwe platform. De doelstelling is om tot meer afstemming te komen tussen de geplande werken en evenementen om de hinder ervan te verkleinen.

In 2008 al werd de goedkeuring gegeven aan de projectdefinitie en opbouw van de informaticatool die zou worden ontwikkeld. Ondertussen is er heel wat geïnvesteerd. Er is 3,2 miljoen euro geïnvesteerd in de ontwikkeling van de tool, die sinds 2 mei 2013 operationeel is.

Sinds de ingebruikname zijn er ongeveer 1500 gebruikers en zijn er 18.500 werken geregistreerd. Die werken werden vooral ingevoerd door de nutssector, een honderdtal lokale besturen en het Agentschap Wegen en Verkeer. Ongeveer 600 synergiën werden geregistreerd, waarbij vooral nutsbedrijven afspraken maakten om samen werken uit te voeren. 7500 evenementen en 1000 omleidingen werden zo in het systeem ingevoerd. Die getallen geven aan dat het systeem al een toegevoegde waarde heeft gehad en nog zal hebben.

Er bleek echter ook een probleem te zijn. Het ingeven van innames van het openbaar domein in het GIPOD gebeurde namelijk vrijwillig. Een verplichte invoer is noodzakelijk om het doel te bereiken. Het voorliggende ontwerp van decreet moet dat mogelijk maken.

GIPOD is kosteloos. AGIV, het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen, is verantwoordelijk voor het systeem. De verplichtingen gelden voor geplande werken of evenementen met impact op het gebruik van de openbare weg. Hoe groter de werken en de impact, hoe ruimer de verplichting.

Er wordt met drie categorieën gewerkt, afhankelijk van de oppervlakte van de openbare weg die wordt ingenomen.

Natuurlijk is het accuraat houden van de gegevens cruciaal. Er is in een handhavingsbeleid voorzien. Er zal een overgangperiode van twee jaar in acht worden genomen om de invoer van gegevens te verplichten.

Na de toelichting door de minister-president volgde een bespreking. Twee leden hebben het woord genomen. Zij reageerden allebei positief. Mevrouw Smaers was tevreden dat het dossier goed verder evolueert. Ze stelde dat het goed is dat er nu een kapstok gevonden is om af te dwingen dat het uniform gebeurt en dat de gegevensuitwisseling voor alle betrokkenen wordt verplicht.

De heer Van Malderen zei dat het ontwerp een logische en noodzakelijke stap is. Door het project in eerste instantie vrijwillig aan te bieden, komt er een extra service bij. Naarmate er meer deelnemers in een dergelijk systeem stappen, creëert men het beeld dat het om een zekerheid en niet om een service gaat, stelde hij.

Het ontwerp van decreet werd ten slotte ter stemming voorgelegd. Het werd ongewijzigd eenparig aangenomen met 8 stemmen voor. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2405/1)

– *De artikelen 1 tot en met 17 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school

– 2421 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 7

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Vanderpoorten, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: In de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen werd op data van donderdag 20 februari, 27 februari en 13 maart 2014 het ontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende participatie op school besproken. Op de eerstgenoemde datum verschaftte minister Smet toelichting bij het ontwerp van decreet en op 27 februari, in de namiddag, vond de bespreking ten gronde plaats, nadat hierover in de voormiddag van diezelfde dag een hoorzitting had plaatsgevonden met de Vlaamse Scholierenkoepel en de kinderrechtencommissaris. Op 13 maart vond de afsluitende bespreking en de stemming plaats.

Minister Smet wees er bij de aanvang van zijn uiteenzetting op dat er de voorbije jaren vanuit diverse hoeken, zoals het Kinderrechtencommissariaat en de Vlaamse Scholierenkoepel,

signalen gegeven werden dat de rechtspositie van leerlingen op meer fundamentele wijze moest worden herbekeken, evenwel zonder dat dit per definitie in een geïnstitutionaliseerd leerlingstatuut moest uitmonden. In de feiten konden dus bestaande, goede maatregelen worden behouden en nieuwe maatregelen worden toegevoegd. Ook in het parlement is de problematiek van de rechtspositie van leerlingen nooit uit de belangstelling verdwenen. Dit alles leidde ertoe dat de Vlaamse overheid tot het besluit kwam dat een initiatief onder de vorm van een ontwerp van decreet opportuun was.

Het daaruit resulterende ontwerp van decreet omvat twee luiken. Enerzijds worden een reeks nieuwe maatregelen ingevoerd en bestaande maatregelen bijgestuurd tot een harmonisch geheel van rechten en plichten, met als doel de rechtspositie van leerlingen in het leerplichtonderwijs te versterken. Daarnaast worden ook een aantal wijzigingen aangebracht aan het Participatiedecreet van 2 april 2004.

De actualisering van de bestaande rechtspositie van leerlingen verloopt via diverse al dan niet samenhangende initiatieven, legt de minister uit. In de mate van het mogelijke en noodzakelijke, zijn de ontworpen maatregelen voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de leertijd geharmoniseerd.

Vooreerst blijft het school- of centrumreglement het juridisch basisdocument waarin rechten en plichten voor de leerling zijn gebundeld. Ten tweede moet vastgesteld worden dat het bestaande onderscheid tussen ordereglement en tuchtreglement diffuus is en dat sommige tuchtsancties maar weinig impact hebben in het leerplichtonderwijs. Daarom wordt omgeschakeld naar het begrip 'leefregels', met dien verstande dat enkel bij grove schending nog twee tuchtmaatregelen openliggen, namelijk de tijdelijke uitsluiting en de definitieve uitsluiting. De beide kunnen eventueel worden voorafgegaan door een preventieve schorsing.

Als derde element haalt de minister aan dat in het voorliggende ontwerp van decreet het bestaande verhaalrecht voor de betrokken personen ten aanzien van een omstreden evaluatiebeslissing of beslissing tot definitieve uitsluiting, wordt doorgetrokken, maar een andere invulling kent. Bij onderwijsconsumenten was er immers vaak het gevoel dat objectiviteit en onafhankelijkheid bij huidige beroepsorganen ontbrak, waardoor in beroep gaan dus weinig zin had. Bijsturingen zullen zorgen dat bij ouders en leerlingen de accepteerbaarheid van beslissingen na beroep toeneemt en dat de instantie die in beroep een eindbeslissing neemt niet volledig identiek is aan het orgaan die de controversiële beslissing nam, zodat het dossier vanuit een bredere invalshoek kan worden benaderd.

Minister Smet laat dienaangaande nog opmerken dat er over de vorm en de structuur van zo'n beroepsorgaan tal van meningen leefden onder de onderwijsactoren, gaande van volledig schoolintern tot schoolextern. In het licht daarvan werd er gekozen voor een oplossing waar het grootst mogelijke draagvlak voor bestaat. Deze bestaat in een beroep op het niveau van de school, maar met een opgewaardeerde beroepscommissie en dit steeds vertrekkend vanuit een samenspel van centrale regelgeving en autonomie van de schoolbesturen.

Ten slotte moet een reeks bepalingen onmiskenbaar onder de noemer 'valorisatie van het statuut van de leerling' worden geplaatst. Enkele voorbeelden hiervan zijn: de overdracht tussen scholen van onderwijsloopbaangebonden leerlingengegevens, het inzagerecht in het leerlingendossier, het recht op bevallingsverlof en uitbreiding van het systeem van tijdelijk onderwijs aan huis voor tienermoeders.

Voor het tweede deel 'participatie op school' beklemtoonde de minister dat in aansluiting op de resultaten van diverse evaluaties van de implementatie van het Participatiedecreet van 2 april 2004 en in aansluiting op een Vlor-advies van 26 mei 2011 een aantal punten werden bijgestuurd.

Ten eerste moet de samenstelling van de schoolraad een afspiegeling zijn van de schoolpopulatie. Dat betekent dat alle onderwijsactoren zich hiervoor moeten inzetten. Ten

tweede moet voor de samenstelling van de raden worden overgestapt van verplichte verkiezingen naar een systeem waarbij de raden autonoom de wijze van invulling van de mandaten bepalen, onverminderd het feit dat binnen elke geleding niemand a priori wordt uitgesloten.

Verder wordt de ambigue situatie waarin de schoolraad tegelijk adviesrecht en overlegrecht heeft, eenvormig herleid naar overlegbevoegdheid over alle in het ontwerp van decreet aangegeven onderwerpen. De minister preciseert dienaangaande nog dat er niet wordt geraakt aan de beslissingsbevoegdheid van het schoolbestuur, terwijl het verplicht voorafgaand overleg met de schoolraad aan een termijn gebonden is.

Ten slotte wordt de rol van de participatieve organen versterkt door de uitbreiding van de huishoudelijke reglementen. Voor de schoolraad gebeurt dat door de bestaande lijst van verplichte minimale onderdelen aan te vullen, terwijl voor de onderliggende raden voor het eerst een set minimale bepalingen wordt geïntroduceerd.

Tot daar de uiteenzetting van de minister over de inhoud van het ontwerp. De diverse fracties lichtten hun standpunt toe. Ik veronderstel dat ze dat straks zelf ook nog zullen doen. De oppositiepartijen Open Vld, Groen en LDD dienden diverse amendementen in, onder andere met betrekking tot de termijnen voor preventieve schorsing en definitieve uitsluiting en met betrekking tot de samenstelling van de beroepscommissie. Deze amendementen werden verworpen. Over drie andere onderwerpen werden, op aangeven van de oppositie en in samenspraak met de meerderheid, een aantal andere amendementen ingediend en goedgekeurd, namelijk over het verlenen van toegang tot het tuchtdossier van de leerling, met betrekking tot het schrappen uit het ontwerp van het artikel over het expertisecentrum en met betrekking tot het maatregelencontinuüm.

In zijn geheel ter stemming gelegd, werd het aldus geamendeerde ontwerp van decreet houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie en de participatie op school aangenomen met 8 stemmen voor, 2 stemmen tegen en 4 onthoudingen.

Ik zal nu het standpunt van mijn fractie geven. Zoals ook in de commissie aangegeven, vinden we dat dit langverwachte ontwerp van decreet alleszins een stap in de goede richting is. We zijn echter niet voldaan. Daarvoor zitten er in dit ontwerp te veel gemiste kansen. Zoals reeds gezegd, bestaat het uit twee delen: de rechtspositie van de leerlingen in basis- en secundair onderwijs en de participatie op school. Er is een lange geschiedenis voorafgegaan aan het als volwaardig beschouwen van deze items. De tijd waarin men er schamper over deed, ligt nog niet zo heel lang achter ons. Mijn fractie is blij dat het draagvlak voor deze thema's die in het ontwerp aan bod komen, is verbreed en verdiept, zowel op beleidsniveau als bij alle onderwijsbetrokkenen.

Een school moet immers ook bijdragen tot de sociale en culturele ontplooiing van leerlingen. Ze moet jongeren de kennis, vaardigheden en attitudes meegeven die nodig zijn om te leven in en te bouwen aan een democratische, solidaire en welzijnsbevorderende samenleving. Het bevorderen van zelfontplooiing, van creativiteit en van sociale verantwoordelijkheid staat daarbij voorop. Sociale basisvaardigheden bekleden dan ook een belangrijke plaats in de minimumdoelstellingen die de overheid vooropstelt. Ze moeten ervoor zorgen dat in alle scholen democratische omgangsvormen gelden en dat leerlingen de vaardigheden verwerven om bij te dragen tot en te bouwen aan een democratische samenleving. De school draagt bij tot de vorming van mensen en de wijze waarop ze leven en samenleven.

Wetenschappelijk onderzoek heeft overigens aangetoond dat naarmate leerlingen, leerkrachten en ouders meer participeren, ze zich meer betrokken voelen, waardoor het welbevinden groter wordt en het wederzijds respect, de luisterbereidheid en de verdraagzaamheid toenemen. Actieve betrokkenheid bij er wat op school gebeurt, draagt bij tot een positief schoolklimaat, een groter leerplezier en meer vertrouwen in elkaar.

Leerlingen krijgen via de deelname aan het schoolbeleid bovendien een realistisch zicht op de werking van de democratie in grote, complexe organisaties en samenlevingen. Ze leren rechten en plichten tegenover elkaar af te wegen, verschillende belangen in te schatten, rekening te houden met de mening van anderen en in samenspraak met anderen beslissingen voor te bereiden.

Leerlingen leren door participatie aan het schoolbeleid hoe ze hun persoonlijke belangen, wensen en zorgen kunnen bundelen tot collectieve standpunten en hoe ze kritisch en opbouwend aan de samenleving kunnen deelnemen. Op die wijze dragen scholen er wezenlijk toe bij jongeren te vormen tot kritische en democratische burgers.

Collega's, wij zijn dus tevreden dat na een aarzelende aanvaarding door sommige onderwijsactoren van het Participatiedecreet vijftien jaar en zelfs nog tien jaar geleden, het debat over de versterking en de bijsturing al veel vanzelfsprekender was. We zijn ook tevreden dat een aantal door ons aangegeven en door de meerderheid in samenspraak mee onderschreven amendementen, aanvaard zijn. Die handelden over de betrokkenheid van de leerlingen bij het tuchtdossier, het organiseren van een maatregelencontinuüm en het schrappen van de schrapping van het expertisecentrum.

Dit laatste wil ik even benadrukken omdat we dit toch bijzonder belangrijk vinden. Het feit dat er tot op dit moment geen expertisecentrum is, betreuren we natuurlijk wel. Er moet immers geïnvesteerd worden in de voorbereiding en de vorming van al degenen die bij de participatie betrokken zijn. We hopen dat het expertisecentrum in de volgende legislatuur alleszins de aandacht zal krijgen die het verdient.

Daarnaast betreuren we natuurlijk wel dat een aantal andere amendementen niet aanvaard werden. Ik begrijp dat er gezocht is naar compromissen over verschillende onderwerpen, maar compromissen blijken niet altijd de meest duurzame oplossing te zijn, zelfs niet in dit soort onderwijsbeleid.

Een reeks amendementen die we opnieuw zullen indienen, strekken er onder andere toe om de termijnen voor de preventieve schorsing en de tijdelijke uitsluiting te verkorten. Een andere reeks amendementen handelen over de beroepscommissie die nu in het ontwerp van decreet wordt samengesteld door externe en interne leden die dezelfde zeggenschap hebben. Wij vinden dat de externe leden geen band mogen hebben met de school en dat alleen zij stemrecht hebben. De interne leden mogen natuurlijk wel mee overleggen en advies geven, maar ze mogen volgens het amendement dat we indienen, geen beslissende stem hebben.

Collega's, we hebben deze amendementen opnieuw ingediend. Bij afwijzing – wat we natuurlijk wel enigszins verwachten – zullen we ons als fractie opnieuw onthouden bij de stemming over dit ontwerp van decreet. We zullen weliswaar erkennen dat er een stap vooruit is gezet.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, minister, ik wil eerst de verslaggever danken en ook de leden voor de bijdrage aan het debat. We hebben in commissie een interessant debat gevoerd.

Mevrouw Vanderpoorten, sta me toe om het te hebben over de term die soms gehanteerd wordt, namelijk 'het compromis'. Dit is nu echt een voorbeeld van een ontwerp van decreet zonder 'dealing and wheeling'. Hier is niet gezocht naar een compromis, er is echt gezocht naar een evenwicht – dat is een heel ander woord.

Er zijn de rechten en plichten die de grondslag vormen voor participatie, met onder meer de leerlingenrechten in heel de besluitvorming in een school. We hebben gezocht naar de juiste regels ter zake. We weten dat het onderwijs onderhevig is aan steeds meer juridisering, maar we trachten hierover duidelijke afspraken op papier te zetten waaraan men zich kan houden. Heel belangrijk is dat wij – en daarin verschillen we inderdaad van mening – de

beroepsprocedure zo veel mogelijk intern wensen te houden, omdat het school- en klasgerelateerde taken betreft.

Wat dit alles betreft, gaat het niet om een goed compromis, maar om een goede evenwichtsoefening om alles te waarborgen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, samen met de Vlaamse Scholierenkoepel en het Kinderrechtencommissariaat kunnen we voor een stuk tevreden zijn dat er een ontwerp van decreet is dat de rechten van leerlingen versterkt. Er zitten een aantal goede punten in, dat is bevestigd tijdens de hoorzitting. We zijn tevreden dat het zittenblijven beter moet worden gemotiveerd. De CLB's krijgen een belangrijkere rol en er zijn betere rechten wat de leerlingendossiers betreft. Dat zijn goede zaken. Maar zoals de scholierenkoepel vandaag ook nog schreef, is en blijft het een aanpassingsdecreet. Het is een stap in de goede richting, maar dat betekent nog niet dat we de bestemming hebben bereikt. Als we inderdaad een echte visie op inspraak en participatie en een participatieve leeromgeving willen nastreven, dan is er nog heel wat werk aan de winkel. We denken dat zo'n participatieve leeromgeving en een meer participatief klimaat inderdaad voor een deel kan bijdragen tot de preventie van tuchtproblemen en de juridisering van het onderwijs. Daar proberen we met dit ontwerp van decreet gedeeltelijk een antwoord op te bieden. Er zitten dus een aantal goede dingen in dit ontwerp van decreet, maar er blijft toch heel wat werk op de plank.

Als oppositie zijn we ook tevreden zijn dat we toch hebben kunnen wegen op dit ontwerp van decreet en een aantal zaken hebben kunnen verbeteren, onder andere het continuüm waarbij men bij problemen eerst grijpt naar de lichtste straf om dan, via herstelbemiddeling, pas op het einde van de rit en als uiterste redmiddel naar een schorsing te grijpen. Dat is een goede zaak. Dit is er gekomen op voorzet van het Kinderrechtencommissariaat, en we zijn blij dat de meerderheid daar rekening mee heeft gehouden. Ook op aandringen van mevrouw Vanderpoorten is het expertisecentrum participatie op school niet geschrapt. Daar stonden geen middelen tegenover en dat centrum is er nog niet, maar de mogelijkheid blijft om het op te richten. Het zou een goede zaak zijn om daar in de volgende legislatuur werk van te maken.

Een aantal amendementen zijn niet aanvaard, zoals de lange termijnen voor preventieve en tijdelijke schorsingen, die toch wel vrij lang kunnen duren en die wij graag wat korter hadden gezien. Wij vinden het jammer dat dit niet is gevolgd. Ook bij de samenstelling van de beroepscommissie blijven wij nog altijd met een aantal vragen zitten, zeker wat het stemrecht van de leden betreft. Dat zijn opmerkingen waar geen rekening mee is gehouden. Vandaar dat wij ons zullen onthouden bij de stemming over het ontwerp van decreet.

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Voor dit ontwerp van decreet wordt goedgekeurd, wil ik nog even de ernst van de zaak schetsen. Wat is eigenlijk de natuurlijke verhouding tussen ouders, opvoeding, scholen en onderwijs?

De ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van het kind en de school voor het onderwijs aan het kind. Wanneer het misloopt op school, betreft de school de ouders, omdat het ten gronde aan de ouders is om het gedrag bij te sturen. En het is volgens ons ook aan de ouders om de consequenties te dragen indien zij nalaten om hun kind, de leerling, opnieuw schoolbaar te krijgen.

Dit ontwerp van decreet Rechtspositie doet de slinger verder doorslaan in het voordeel van de ouders en de leerling, ten koste van het onderwijs, en dat vinden wij geen goede zaak. Doordat bijvoorbeeld de schorsing slechts een schorsing is van de lessen maar niet van de school, worden de ouders amper gedwongen om zich ernstig te engageren. Alles gaat zijn gewone gangetje, zonder consequenties.

Een tweede gevolg is dat de school enkel zichzelf bedot op organisatorisch vlak. Want hoeveel tijd en mankracht vraagt het niet om een leerling op school op te vangen? Aparte taken en opdrachten vinden, uitwerken, kopiëren, verbeteren, en dat in een apart lokaal, met apart toezicht: alsof daarvoor de infrastructuur en mankracht voorhanden zijn. En dan spreken we nog enkel in geval van tijdelijke schorsing van de lessen. In het geval van een definitieve uitsluiting, duurt dit scenario dertig dagen, met een leerling die niets meer te verliezen heeft en zich naar zijn gevoel grenzeloos alles mag permitteren. Een rampscenario voor vele scholen.

En de ouders? Die hoeven geen gevolgen te dragen. Laat het CLB en de school maar alles opknappen. In heel het opzet van het beschermen van de rechten van de leerling, zitten er toch wel een aantal effecten die de school ontmoedigen deze vaak noodzakelijke maatregelen te nemen en die bovendien de ouders niet voor hun onweerlegbare verantwoordelijkheid plaatsen. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?

Bovendien is het voor scholen zeer belangrijk om kort op te bal te kunnen spelen zodat na een incident zowel leerlingen als ouders beseffen waar de grens ligt en wat de consequenties zijn. Maar door bijvoorbeeld nu ook een klassenraad als adviserende tussenschakel te installeren, wordt de onmiddellijkheid uit sommige beslissingsprocedures gehaald, die voorheen mits een groeiend dossier en een brief van de directie gevolgd konden worden. Indien de klassenraad bijvoorbeeld pas drie dagen na een incident kan bijeenkomen en tot een uitspraak kan komen, daalt de signaalwaarde naar ouders en kind enorm.

Een ander aspect waarin de overheid de scholen wil ontmoedigen om maatregelen te nemen tegen buitensporige leerlingen die het klimaat en leerproces van alle medeleerlingen vergallen, is door zware planlast te creëren. Alsof die vandaag nog niet voldoende opgeblazen is. Hoewel de minister in de memorie van toelichting beweert dat de juridisering naar omlaag gaat, verwacht iedereen net het tegenovergestelde: de complexiteit en zorgvuldigheid van de te volgen procedures voor de school en de steeds professioneler uitgevoerde betwistingen door ouders, zullen de schaarse tijd en middelen van de school zwaar uitputten. Ook de CLB's krijgen er, na het M-decreet, opnieuw een hele resem taken bij, ook ditmaal zonder koppeling van hun enveloppe. Dat de opdracht slechts decretaal verankerd wordt en eigenlijk al van kracht is, klopt, maar verzwijgt dat er in het decreet wel degelijk meer werk naar de CLB's toegeschoven wordt.

En zo staan er nog wel wat bedenkelijke elementen in het ontwerp van decreet. Wij hadden de naïeve hoop dat de minister van Onderwijs wel zou vertrekken van de bescherming van de nieuwe school en ook van de kwaliteit van het onderwijs voor de andere leerlingen, maar helaas. Het ontwerp van decreet vertrekt van het pamperbeeld waarbij de daders als slachtoffers worden voorgesteld, slachtoffers van vooroordelen en van stigma's. Die zogenaamde vooroordelen en stigma's zijn voor de decreetgever de reden om de nieuwe school vooral niet in te lichten met relevante informatie. Laten we alstublieft stoppen met buitensporige leerlingen af te schilderen als brave schaapjes die het slachtoffer zijn van misperceptie. Drugs dealen, fysieke feiten naar leerkrachten, aanranding van medeleerlingen, ja, tot zelfs verkrachtingen op school, het zou inderdaad zonde zijn om te beginnen stigmatiseren. Laat ons durven zeggen waar het om gaat: het zijn daders en de school moet zich hiertegen kunnen beschermen. Punt uit. En laat dat nu net relevante informatie zijn die niet meer mag worden doorgegeven. Bijvoorbeeld diefstal moet maar proefondervindelijk worden vastgesteld op de nieuwe school. Mooi. En wij maar denken dat de minister voor preventie was. Naar ons idee mag er geen beperking worden gelegd op de door te geven informatie, wel op de wijze waarop die informatie gebruikt wordt. Laat ons niet vergeten dat de school een professionele omgeving is. Er lopen personen rond die aan het beroepsgeheim of aan het ambtsgeheim gebonden zijn.

Een ander vreemd effect in dit nieuwe ontwerp van decreet wordt gegenereerd door de samenstelling van de beroepscommissie bij betwisting van de overgang en studievoortgang.

In de commissie was daar terecht een discussie over. Het is zeer aannemelijk dat ouders de geldigheid van deze beroepscommissie in twijfel zullen trekken. Het gevolg daarvan is dat ze op zoek gaan naar een andere instantie om het pleit te beslechten, en dat is in casu de Raad van State. Dus net waar de minister beweert de juridisering tegen te gaan, wordt die hier in de hand gewerkt. De vraag is of er überhaupt zo veel en zo gemakkelijk moet worden betwist. Vertrouwen we dan niet meer op de expertise van de scholen? Blijkbaar niet. Meer zelfs, worden er dan inderdaad in ons onderwijs aan de lopende band onterechte beslissingen genomen, zoals het ontwerp van decreet doet uitschijnen? Ik denk het niet. Verder wil men een maatregelencontinuüm vastleggen. Op het eerste gezicht klinkt dat niet onlogisch, maar bij nader inzicht lijken er twee nadelen aan een maatregelencontinuüm als keurslijf. Ten eerste lijkt de maatregel daardoor meer in relatie te staan met vorige en toekomstige maatregelen, dan met de concrete incidenten die er de aanleiding van zijn. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat de maatregel bij een incident vooral afhangt van de voorgaande maatregel en minder van het incident.

Ten tweede, door eigenlijk een vorm van volgorde en grootte vast te leggen, ontnemt de minister voor een stuk de vrijheid van de school om naar eigen inzicht een passende maatregel te hanteren bij een conflict, indien die maatregel niet in het door de minister gewenste rijtje past. Nogmaals, de logica van het continuüm is niet onbegrijpelijk, maar volledig vrij van neveneffecten is deze decretale bepaling niet.

Tot slot nog enkele bedenkingen bij de maatregelen in geval van zittenblijven. Ten eerste is het niet netjes om in de memorie van toelichting te schrijven dat zittenblijven geen positief effect 'lijkt' te hebben. Dat is stemmingmakerij en bovendien arbitrair. Er zijn voldoende voorbeelden waarbij een leerling cognitief of emotioneel baat heeft bij het overdoen van een jaar. Omgekeerd zijn er leerlingen waarbij geen enkele maatregel schijnt te helpen, ook zittenblijven niet. Dat kunnen we niet over één kam scheren. Opnieuw, geef het vertrouwen aan de school om te oordelen over de waarde van zittenblijven.

Maar goed, dit ontwerp van decreet vraagt om, wanneer iemand een jaartje overdoet, niet zonder meer hetzelfde aanbod op de leerling los te laten in het tweede jaar. Niet onbegrijpelijk, maar wat houdt dat dan concreet in? Want is het niet zo dat een leerling die dreigt het jaar te moeten dubbelen, al snel gedetecteerd wordt en in een aanzienlijk zorgcircuit wordt opgenomen? Met andere woorden, het kind heeft in het eerste jaar al vele maatregelen gekregen die het tij blijkbaar onvoldoende hebben kunnen keren. Wat verwacht men dan in het tweede jaar? Meer van hetzelfde? Nee, zonder meer mag niet, dus iets anders. Maar wat schiet er nog over? Enfin, dat maar om aan te geven dat we, zelfs goed bedoeld, niet te snel rare formuleringen in wetteksten mogen inbrengen.

Samengevat: toenemende planlast voor de CLB's en wantrouwen tegenover de scholen zorgen ervoor dat wij dit ontwerp van decreet niet mee zullen goedkeuren.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, we hebben dit uitvoerig besproken in de commissie. Het gaat inderdaad om een evenwicht tussen rechten, plichten, maar ook meer inspraak voor leerlingen. Het is heel goed dat de Vlaamse Scholierenkoepel vraagt om verder te gaan. Dat is ook hun plicht. Anderzijds kun je ook niet ontkennen dat scholen of vertegenwoordigers van scholen soms vinden dat dit te ver gaat. We hebben hier opnieuw een belangrijke stap voorwaarts gezet. Het is evenwichtig. We hebben ervoor gezorgd dat er door een betere dialoogherstellende beroepsmogelijkheid, met respect van de klassenraad, een beroep kan worden ingediend. Met andere woorden, dit is een zeer, zeer belangrijke stap voorwaarts.

Een aantal amendementen zijn inderdaad aanvaard omdat het er soms al in zat, maar op een andere en duidelijkere manier is verwoord. Andere amendementen zijn niet aanvaard, bijvoorbeeld over de termijnen. Het moet de vrijheid van de school kunnen zijn om, rekening

houdend met de context en de situatie, de juiste beslissing te nemen. Daarin willen we de vrijheid van de scholen niet beperken, wat wel het gevolg is in ingediende amendementen.

We hebben dit uitvoerig besproken. Het is een heel belangrijke stap voorwaarts. Het was niet altijd evident. We zijn tot een heel mooi evenwicht gekomen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/6)

– *De artikelen I.1 en II.1 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel II.2. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/7)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *Artikel II.3 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op artikel II.4. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/7)

De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen II.5 tot en met II.9 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op artikel II.10. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/7)

De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen II.11 en II.12 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen II.13 en II.14. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/7)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen II.15 tot en met III.21 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel III.22. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/7)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen IV.1 tot en met V.16 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen V.17 en V.18. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/7)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen V.19 tot en met V.21 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op artikel V.22. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/7)

De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen V.23 tot en met V.27 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op artikel V.28. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/7)

De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen V.29 tot en met VI.1 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

**ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing op het grondgebied van de drie gewesten en tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven Interregionaal Samenwerkingsverband Viapass onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
– 2428 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing op het grondgebied van de drie gewesten en tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven Interregionaal Samenwerkingsverband Viapass onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Brouwers, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Voorzitter, leden van de regering, collega's, de commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken behandelde op 27 februari 2014 het ontwerp van decreet houdende de instemming met dit samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing. De bespreking is wat eigenaardig gelopen, want op 30 januari al kregen wij een uiteenzetting van de heer Hedwig Van Der Borgh, secretaris-generaal van het departement Financiën en Begroting, die een stand van zaken kwam geven van het project Viapass naar aanleiding van een vraag om uitleg. Toen is de hele discussie al gevoerd. Een dag later werd dit ontwerp van decreet ingediend en ongeveer een maand later werd de bespreking van het ontwerp gevoerd, die dus heel summier was.

Ik vind het toch belangrijk genoeg om nog even heel kort toe te lichten waarover het gaat. Dit ontwerp van decreet betreft de instemming met het samenwerkingsakkoord inzake de kilometerheffing voor vrachtwagens. Het akkoord heeft twee hoofddoelstellingen. Het bepaalt ten eerste de gemeenschappelijke principes die de gewesten in acht zullen nemen bij het invoeren van een belasting op het gebruik van de niet-geconcedeerde wegen met een voertuig van meer dan 3,5 ton. De tweede belangrijke doelstelling van het samenwerkingsakkoord betreft de oprichting van het samenwerkingsverband Viapass, in de vorm van een intergewestelijke instelling.

Viapass zal een cruciale rol spelen in de concrete implementatie van de kilometerheffing. Viapass heeft algemeen als taak om de samenwerking, de coördinatie en het overleg tussen de gewesten te verzorgen met betrekking tot het kilometerheffingssysteem dat door de gewesten wordt ingevoerd. Viapass moet ook een DBFMO-contract (design, build, finance, maintain and operate) afsluiten met een dienstverlener, de single service provider, – excuseer voor al dat Engels – die de noodzakelijke infrastructuur voor de werking van het kilometerheffingssysteem aanlevert. Viapass wordt nadien ook belast met de controle op die single service provider en de controle op de financiële stromen die voortvloeien uit het tolsysteem. Ten slotte staat Viapass in voor de operationele coördinatie van de handhaving van het systeem, zoals detectie van fraude.

Het ontwerp van decreet werd aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om heel kort het standpunt van de CD&V-fractie weer te geven. Het is heel eenvoudig. Uiteraard steunen wij deze samenwerkingsovereenkomst. Door de kilometerheffing in te voeren voor vrachtwagens vanaf 2016 zullen ook buitenlandse vrachtwagens op een eerlijke manier bijdragen tot het gebruik van onze wegen. Voor het overige zal de volgende regering nog een heel aantal belangrijke beslissingen moeten nemen, zoals het vastleggen van de tarieven. Ook de discussie inzake de personenwagens, het wegvignet of de slimme kilometerheffing zal dan pas worden beslecht op basis van de resultaten van het lopende proefproject.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Het verslag is perfect naar voren gebracht door mijn lieve collega.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2428/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Mongolië, anderzijds, ondertekend in Ulaanbaatar op 30 april 2013 – 2455 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Mongolië, anderzijds, ondertekend in Ulaanbaatar op 30 april 2013.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2455/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 27 februari 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de oprichting van een vergunningscoördinerend en -faciliterend comité voor trans-Europese energie-infrastructuurprojecten, ter uitvoering van verordening (EU) nr. 347/2013 – 2482 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 27 februari 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de oprichting van een vergunningscoördinerend en -faciliterend comité voor trans-Europese energie-infrastructuurprojecten, ter uitvoering van verordening (EU) nr. 347/2013.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2482/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Els Kindt, de heer Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Caroline Bastiaens, de heer Steve D’Hulster en de dames Annick De Ridder en Karin Brouwers houdende wijziging van artikel 42, §1, van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg – 2401 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van mevrouw Els Kindt, de heer Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Caroline Bastiaens, de heer Steve D’Hulster en de dames Annick De Ridder en Karin Brouwers houdende wijziging van artikel 42, §1, van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg.

De algemene bespreking is geopend.

De heer de Kort, verslaggever, heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Dit voorstel van decreet stelt voor om in het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg een specifieke bepaling op te nemen om de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder verplicht uit te rusten met een TX-plaat. De sector vraagt al geruime tijd om de TX-plaat ook te verplichten voor exploitanten die over een vergunning voor een dienst voor het verhuren van voertuigen met bestuurder beschikken. Vlaanderen heeft deze verplichting wel al ingevoerd voor de taxidiensten door middel van een wijzigingsbesluit van het Taxibesluit van 18 juli 2003. Deze wijziging is op 1 juli 2011 in werking getreden. In hetzelfde wijzigingsbesluit was ook een bepaling opgenomen om deze verplichting eveneens op te leggen aan de diensten voor het

verhuren van voertuigen met bestuurder. De Raad van State stelde echter dat deze wijzigingsbepaling uit het ontwerp moest worden weggelaten aangezien er in het decreet Personenvervoer geen rechtsgrond was opgenomen voor de Vlaamse Regering om een dergelijke verplichting op te leggen aan de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder.

In het Waalse Gewest en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn de TX-platen al enkele jaren verplicht, zowel voor taxidiensten als voor de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder. Het gebruik van de TX-plaat bevordert immers de herkenbaarheid van de voertuigen die worden ingezet als dienst voor het verhuren van voertuigen met bestuurder, zodat een betere controle mogelijk wordt. Het gebruik van dergelijke nummerplaten bevordert eveneens de controle op de speciale verzekering voor het bezoldigd vervoer van personen en de controle door de automobieliinspectiediensten.

Het bijgevoegde voorstel van decreet heeft als doel om het decreet in die zin te wijzigen zodat de verplichting voor de vergunde exploitanten van een dienst voor het verhuren van voertuigen met bestuurder om hun voertuig uit te rusten met een TX-plaat, rechtstreeks uit het decreet zal volgen.

Op de vergadering van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken van 27 februari 2014 werd dit voorstel van decreet toegelicht door hoofdindieners Els Kindt en zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 10 stemmen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (*Zie Parl.St. VI.Parl. 2013-14, nr. 2401/1*)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

■

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Er is een dienstmededeling. Minister Freya Van den Bossche is vandaag jarig en trakteert straks op kosten van het parlement in het Koffiehuis. (*Applaus*)

■

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Sas Van Rouveroj, Eric Van Rompuy, Bart Van Malderen, Matthias Diependaele, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van artikel 3.19.0.0.2 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, teneinde de informatiedeling over fiscale gegevens aan lokale besturen te optimaliseren

– 2439 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Sas Van Rouveroj, Eric Van Rompuy, Bart Van Malderen, Matthias Diependaele, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van artikel 3.19.0.0.2 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, teneinde de informatiedeling over fiscale gegevens aan lokale besturen te optimaliseren.

De algemene bespreking is geopend.

De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Voorzitter, collega's, ik heb het in de commissie Algemeen Beleid vaak gehad over het feit dat de samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen op fiscaal vlak te wensen overlaat. Ik kan meerdere voorbeelden geven, maar een treffend voorbeeld is het feit dat alle steden en gemeenten een opcentiem heffen op de onroerende voorheffing, maar dat ze geen zicht hebben op wie die belasting effectief betaalt omdat de Vlaamse diensten enkel geaggregeerde totalen geven. Nochtans gaat ongeveer 80 procent van die opbrengst naar de gemeentekas. De lokale besturen zijn dus al vele jaren vragende partij om ook een nominatief detail te krijgen van de belastingplichtigen. Ik ben hiervoor vaak hun woordvoerder geweest.

Een woordvoerder, maar niet omdat lokale besturen een ongezonde vorm van nieuwsgierigheid zouden hebben. Wel omdat bij het opstellen van meerjarige beleidsplannen de stabiliteit van de voorziene fiscale ontvangsten belangrijk is om een financieel evenwicht te waarborgen die men echter niet kan inschatten wanneer men niet weet wie de belastingplichtige betalers zijn.

Al evenzeer is die informatie nodig omdat het gewoonweg onbegrijpelijk is dat een gemeente, in geval van opcentiemen, belastingen heft zonder te weten wie de belastingplichtigen zijn. Dat is toch een vrij merkwaardige situatie.

Ik ben dan ook verheugd dat ik voor mijn pleidooi gaandeweg de aandacht en zelfs de steun kreeg van de minister, van Vlabel én van de meerderheidspartijen.

Het voorliggend voorstel van decreet zorgt voor de optimalisering van de informatiedeling met betrekking tot fiscale gegevens aan lokale besturen. Deze optimalisering is evenwel beperkt tot gegevens van rechtspersonen om niet in het ingewikkelde vaarwater van de wet op de privacy terecht te komen. Ik heb daar geen probleem mee omdat de informatie nood bij lokale besturen het grootst is als het om die rechtspersonen gaat.

In naam van de lokale besturen dank ik de minister, Vlabel, de collega's uit de meerderheid én de oppositie voor hun steun en voor hun stem.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (Neen)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2439/1)

– *Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

In artikel 2 heeft de commissie twee technische correcties aangebracht. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2439/2)

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

– *Artikel 2 wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van de dames Katrien Schryvers en Michèle Hostekint, de heer Marc Hendrickx, mevrouw Griet Coppé, de heer Bart Martens, mevrouw Liesbeth Homans en de heer Dirk de Kort houdende aanpassing van het decreet van 1 juni 2012 houdende de beveiliging van woningen door optische rookmelders – 2477 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de dames Katrien Schryvers en Michèle Hostekint, de heer Marc Hendrickx, mevrouw Griet Coppé, de heer Bart Martens, mevrouw Liesbeth Homans en de heer Dirk de Kort houdende aanpassing van het decreet van 1 juni 2012 houdende de beveiliging van woningen door optische rookmelders.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Ik denk dat het voorstel van decreet heel duidelijk is. Het beoogt om de rookmelderverplichting ook aan de bestaande huurcontracten met betrekking tot studentenkamers te koppelen. Nu is dit enkel het geval voor nieuwe contracten. We zijn van oordeel dat het in dit verband noodzakelijk is zekerheid te bieden.

Een goede rookmelder kost circa 20 euro en kan letterlijk levens redden. Vandaar dit voorstel van decreet.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, staat u me toe mijn amendement toe te lichten?

De voorzitter: Dat is de bedoeling.

Mevrouw Patricia De Waele: We wensen immers een alinea toe te voegen, namelijk dat een student-huurder die voor een langere termijn huurt, jaarlijks een attest van nazicht en onderhoud van rookmelders dient voor te leggen aan de verhuurder. We willen dit omdat de voorgestelde wijziging houdende de beveiliging van studentenkamers door optische rookmelders nog geen duidelijkheid schept over de verantwoordelijkheid van de huurder met betrekking tot het niet vervangen van batterijen en/of onderhoud van de rookmelder.

De indieners van het voorstel van decreet stellen dat de veiligheid van studentenkamers die voor een langere termijn worden gehuurd, ook gegarandeerd moet zijn. We vinden dat een terechte zorg die we onderschrijven. Doch, net voor die langdurige contracten rijst de vraag naar de verantwoordelijkheid van het onderhoud van de rookmelder, te meer daar de indieners ook wijzen op het feit dat studenten zelf niet altijd even veel aandacht hebben voor hun eigen veiligheid.

De verhuurder moet bij aanvang van elk nieuw huurcontract kunnen aantonen dat de studentenkamer voldoet aan de verplichting van installatie van een rookmelder, terwijl de afdwingbaarheid van de huurdersverplichtingen ingevolge dit artikel nauwelijks aan bod komt.

In een langlopend contract is het daarom van bijzonder belang dat de zittende huurder gedurende de hele periode ook rigoureuus en stipt zijn plichten van onderhoud nakomt. Een student die bijvoorbeeld nalaat de rookmelders goed te onderhouden, stelt zich immers bloot aan een vals gevoel van veiligheid. Daarom willen we er met dit amendement voor zorgen dat de veiligheid maximaal kan worden gegarandeerd. Dit kan alleen door de onderhoudsplichten van de huurder decretaal te verankeren.

Naar analogie met de huurdersplichten inzake het jaarlijks afleveren van attesten en nazicht van verwarming en elektriciteitselementen, stellen we voor dat de student-huurder jaarlijks

een attest van onderhoud en nazicht kan voorleggen aan de verhuurder. We hopen dat we met dit amendement een noodzakelijke aanvulling kunnen doen aan het voorstel van decreet.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Ik wil graag reageren op het voorstel van amendement dat mevrouw De Waele heeft ingediend. De initiële tekst van het voorstel van decreet, zoals in algemeenheid met betrekking tot huurwoningen bestaat, stelt: “De verhuurder is aansprakelijk voor de aankoop- en installatiekosten, de huurder voor het onderhoud en de vervangingskosten na afloop van de door de fabrikant vermelde levensduur van de batterij.”

Dat betekent dat het decreet in algemeenheid zeer duidelijk zegt wie waarvoor verantwoordelijk is. Wat mevrouw De Waele nu voorstelt, is om enkel voor studentenkamers daar supplementair aan toe te voegen dat er ook nog jaarlijks een attest van nazicht en onderhoud van rookmelders moet worden voorgelegd.

Mevrouw De Waele, ik weet niet of u goed beseft wat u nu eigenlijk voorstelt. U legt een zwaardere verplichting op aan een student voor een studentenkot dan aan een huurder van een hele woning. Dat is absoluut niet nodig. Een goede rookmelder kost 20 euro. Gaat u nu echt vragen dat een externe derde jaarlijks nazicht en onderhoud komt doen van iets wat niet nodig is, want een goede rookmelder heeft een levensduur van minstens tien jaar – zelfs de batterij heeft een levensduur van minstens tien jaar –, dus dat een externe derde nazicht en onderhoud komt doen en een attest aflevert. Punt een: op welke kosten jaagt u de studenten? Punt twee: welke administratieve rompslomp organiseert u dan? Ik kan u zeggen dat wij dit amendement absoluut niet mee zullen steunen.

Mevrouw Patricia De Waele: Mevrouw Schryvers, ik ben een beetje verwonderd door de teneur van uw tussenkomst, die toch wel aangeeft dat de veiligheid heel belangrijk is. In de eerste plaats gaat uw voorstel van decreet wel degelijk over studentenkoten. Dus ik beperk me ook tot uw voorstel van decreet. Maar als u goed kijkt naar de historie van dit parlement en het oorspronkelijke decreet van de rookmelders, dan zou u zien dat ik toen ook een amendement heb ingediend voor de gewone woningen. U knikt alsof u daarvan op de hoogte bent, maar u geeft me wel een sneer. U bent er duidelijk niet van op de hoogte.

We zijn met de studentenkoten bezig, mijn amendement gaat over studentenkoten. U zegt dat het een gevaar is voor de langlopende contracten. Ik zeg dat als we over langlopende contracten spreken, een onderhoud en een rigoureuus optreden van de student-huurder ook op zijn plaats is. Is het nu zo moeilijk om aan een student te vragen om regelmatig, zijnde jaarlijks, te controleren of de batterijen nog werken? Een attest voorleggen is geen expert aanstellen, zoals u het verkeerdelijk voorstelt. Een attest voorleggen, kan evengoed een bonnetje zijn van aankoop van nieuwe batterijen, dat kan eender wat zijn. De uitvoeringsbesluiten moeten maar vastleggen wat wordt verstaan onder een attest.

Het mag alleen niet zo zijn dat iemand die voor langere tijd huurt, een vals gevoel van veiligheid krijgt omdat er een rookmelder is. Wij vragen gewoon dat die huurder ook zelf een inspanning doet om de rookmelder te onderhouden en eens zelf een batterij te installeren.

Wij vinden dus dat dit amendement een toevoeging is die de veiligheid alleen maar ten goede komt. Ik vind het vreemd dat u dat niet vindt. Ik kan alleen maar besluiten dat het voor u een principiële discussie is.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Mevrouw De Waele, het kan heel goed zijn dat u destijds bij de bespreking van het voorstel van decreet dat amendement hebt voorgesteld, maar dat amendement is toen niet aanvaard. Als u nu dit amendement zo partieel voorstelt en het wordt aanvaard, dan zou het als resultaat hebben dat er voor studentenkamers een veel zwaardere verplichting bestaat dan voor een gewone huurwoning.

Als u zegt dat er jaarlijks een attest moet zijn van bijvoorbeeld de aankoop van een batterij, dan kan ik u zeggen dat in de richtlijnen uitdrukkelijk staat dat de normale batterijen van een rookmelder tien jaar werken.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2477/1)

– *Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 2. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2477/3)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

■

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Kris Van Dijck en Boudewijn Bouckaert en de dames Elisabeth Meuleman en Marleen Vanderpoorten houdende wijziging van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, wat betreft de schoolraad – 2481 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van bijzonder decreet van de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Kris Van Dijck en Boudewijn Bouckaert en de dames Elisabeth Meuleman en Marleen Vanderpoorten houdende wijziging van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, wat betreft de schoolraad.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Poleyn, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, collega's, dit decreet is een vervolg op het decreet Leerlingenparticipatie waar we daarnet over gesproken hebben. Dit is besproken in de commissie van 13 maart. Mevrouw Deckx heeft toegelicht dat het Participatiedecreet van 2 april 2004 zoals het wordt gewijzigd door het ontwerp van decreet betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs, geen betrekking heeft op de schoolraden in het gemeenschapsonderwijs. Die worden immers geregeld in het bijzonder decreet van 14 juli 1998. Ten einde de samenstelling van de schoolraden in het gemeenschapsonderwijs in overeenstemming te brengen met de samenstelling in de andere netten, wordt dit voorstel van bijzonder decreet ingediend. Hierdoor zullen nu ook in het gemeenschapsonderwijs de leerlingen van het secundair onderwijs in de schoolraden kunnen worden vertegenwoordigd.

In de commissie is er een klein amendement over de inwerkingtreding goedgekeurd. Het ontwerp van bijzonder decreet werd goedgekeurd met twaalf stemmen voor en drie onthoudingen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van bijzonder decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2481/3)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van bijzonder decreet houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jos De Meyer, Bart Van Malderen, Marius Meremans en Marc Van de Vijver betreffende de mobiliteit over de weg in het Waasland

– 2344 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Jos De Meyer, Bart Van Malderen, Marius Meremans en Marc Van de Vijver betreffende de mobiliteit over de weg in het Waasland.

De bespreking is geopend.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, ik wil de collega's bedanken die de resolutie mee ondersteunden door ze te ondertekenen, door een verslag te maken en door ze goed te keuren.

Voor de afwikkeling van de Wase mobiliteit is de uitvoering van deze resolutie door de regering bijzonder belangrijk voor een vlotte doorstroming van het verkeer, maar ook voor de ontlasting van een aantal dorpskernen. Tot daar de essentie van dit voorstel van resolutie.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Bart Van Malderen, de dames Vera Jans en Helga Stevens, de heer Jan Roegiers en de dames Karin Brouwers, Lies Jans en Katrien Schryvers betreffende een toegankelijke mobiliteit voor blinden en slechtzienden

– 2456 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer Bart Van Malderen, de dames Vera Jans en Helga Stevens, de heer Jan Roegiers en de dames Karin Brouwers, Lies Jans en Katrien Schryvers betreffende een toegankelijke mobiliteit voor blinden en slechtzienden.

De bespreking is geopend.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik zou toch even de aandacht van de aanwezigen op dit voorstel van resolutie willen vestigen. Vele honderden mensen in Vlaanderen zijn blind of zien zeer slecht. Hun mobiliteit is, net als de mobiliteit van elke Vlaming, voor ons een bekommernis. Zij komen op hun pad echter letterlijk en figuurlijk heel wat obstakels tegen die deze mobiliteit hypothekeren.

De indieners van het voorstel van resolutie beweren geenszins dat momenteel niets zou gebeuren. We stellen enkel vast dat deze inspanningen in een wat hoger tempo zouden mogen worden afgewikkeld. Om die reden zouden we de Vlaamse Regering dan ook willen vragen een proactief beleid te voeren.

Dit beleid moet er onder meer op gericht zijn te informeren en te sensibiliseren. Die sensibilisering moet betrekking hebben op alle bestuursniveaus, maar ook op de aanwezigheid van blinden en slechtzienden in de openbare ruimte.

We vragen de Vlaamse Regering op infrastructureel vlak een aantal concrete stappen te zetten. Het gaat dan onder meer om blindendrukknoppen en geluidsbakens, om een degelijke afscheiding tussen fietsstroken en voetgangersstroken door middel van een tastbaar verschil en om gesproken aankondigingen van haltes in de voertuigen van De Lijn. Tot slot vragen we uitdrukkelijk om een prioriteit te maken van een project met betrekking tot het leeftijdsafhankelijk hulpmiddelenbeleid.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Voorzitter, de N-VA-fractie kan dit voorstel van resolutie enkel ondersteunen. Personen met een beperkte mobiliteit moeten, net als iedereen, volwaardig aan het maatschappelijk leven kunnen deelnemen. Een goede mobiliteit is hiervoor onontbeerlijk.

De resultaten van de enquête van de Brailleliga spreken boekdelen. Bijna acht van de tien leden heeft verklaard zich dagelijks of verschillende keren per week buitenhuis te begeven. Een grote meerderheid verplaatst zich hierbij op de openbare weg. Tegelijkertijd heeft 65 procent van alle personen met een visuele beperking verklaard zich onveilig te voelen op de openbare weg. De redenen zijn het drukke autoverkeer, de slechte staat van de voetpaden of obstakels tijdens verplaatsingen.

Onze fractie is er zich terdege van bewust dat de Vlaamse Regering zeker inspanningen heeft geleverd. De vooruitgang verloopt echter nog te traag. De inspanningen moeten verder worden opgedreven.

Daarnaast is het voor onze fractie belangrijk dat er, naast de specifieke aanpassingen voor personen met een visuele beperking, ook aandacht aan personen met andere beperkingen worden besteed. Niet enkel blinden en slechtzienden, maar veel personen met een visuele beperking worden met mobiliteitsproblemen geconfronteerd. Om die reden is er nood aan een globale, doordachte aanpak van mobiliteit en toegankelijkheid. De aanpassingen voor personen met een visuele beperking mogen niet ten koste gaan van maatregelen die andere personen met een beperking aanbelangen.

De N-VA-fractie hoopt dat dit thema ten gevolge van dit voorstel van resolutie ook tijdens de volgende legislatuur de nodige aandacht zal blijven krijgen. Dit is mijn betoog namens de N-VA-fractie.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

AANWIJZING van leden van het College van Deskundigen, bedoeld in de wet van 7 februari 2014 tot organisatie van de elektronische stemming met papieren bewijsstuk

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de aanwijzing van leden van het College van Deskundigen, bedoeld in de wet van 7 februari 2014 tot organisatie van de elektronische stemming met papieren bewijsstuk.

Conform artikel 24 van die wet bestaat het College van Deskundigen uit een permanent college, waarin het Vlaams Parlement voor een periode van vijf jaar één effectieve en één plaatsvervangende deskundige aanwijst, en bij de verkiezing van de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, het Europees Parlement en de gewest- en gemeenschapsparlementen een niet-permanent college, waarin het Vlaams Parlement twee deskundigen aanwijst.

De deskundigen zien toe op de voorbereiding, het gebruik en de goede werking van alle elektronische systemen en procedures. Zij verrichten de controle vanaf de veertigste dag voor de verkiezing tot de indiening van het verslag. Uiterlijk vijftien dagen na de sluiting van de stemming bezorgen de deskundigen een verslag aan de minister van Binnenlandse Zaken en aan de federale wetgevende assemblees en de gewest- en gemeenschapsparlementen.

Voor het permanent college draagt het Uitgebreid Bureau de heer Kurt De Vriendt, directeur van de directie Aankoop, Infrastructuur en Informatica, voor als effectief deskundige en de heer Romain Voes, adjunct-adviseur bij de directie Aankoop, Infrastructuur en Informatica, als plaatsvervangend deskundige.

Voor het niet-permanent college ter gelegenheid van de verkiezingen van 25 mei 2014 draagt het Uitgebreid Bureau de heren Steven Es en Romeo Maryns, assistenten bij de directie Aankoop, Infrastructuur en Informatica, voor.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Dan verklaar ik de heer Kurt De Vriendt, directeur van de directie Aankoop, Infrastructuur en Informatica, aangewezen als effectieve deskundige en de heer Romain Voes, adjunct-adviseur bij de directie Aankoop, Infrastructuur en Informatica, als plaatsvervangende deskundige in het permanent college en de heren Steven Es en Romeo Maryns, assistenten bij de directie Aankoop, Infrastructuur en Informatica, als deskundigen in het niet-permanent college van het College van Deskundigen, bedoeld in de wet van 7 februari 2014 tot organisatie van de elektronische stemming met papieren bewijsstuk.

■

WIJZIGING VAN HET REGLEMENT VAN DE VZW PENSIOENEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS BETREFFENDE HET OVERLEVINGSPENSIOEN**Bespreking en stemming**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de wijziging van het reglement van de vzw Pensioenen van de Vlaamse volksvertegenwoordigers betreffende het overlevingspensioen.

De bespreking is geopend.

De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Zoals u weet, heeft het Bureau deze wijziging al unaniem goedgekeurd. Ik zou dat ook willen adviseren aan deze vergadering. Het betreft een modernisering van het reglement van de vzw Pensioenen aan de hedendaagse samenlevingsvormen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de wijziging van het reglement van de vzw Pensioenen van de Vlaamse volksvertegenwoordigers betreffende het overlevingspensioen eenparig is aangenomen? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Bart Tommelein, de dames Elisabeth Meuleman, Vera Van der Borght en Mieke Vogels en de heer Peter Gysbrechts betreffende het uitstellen van de inwerkingtreding van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters – 2512 (2013-2014) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Bart Tommelein bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heer Bart Tommelein, de dames Elisabeth Meuleman, Vera Van der Borght en Mieke Vogels en de heer Peter Gysbrechts betreffende het uitstellen van de inwerkingtreding van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters.

De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters treedt in werking op 1 april. Dat is volgende week. Wij menen echter dat het decreet niet rijp is voor inwerkingtreding. Wij denken dat de leefbaarheid van heel wat opvanginitiatieven daardoor op de helling komt te staan.

Er zijn in de afgelopen weken en maanden heel wat vragen gesteld in de commissie. Aan sommige zaken is gemedieerd, andere blijven bestaan. Dat betekent dat wij op 1 april met de sector in een ongewisse toekomst terechtkomen.

Er blijven een aantal knelpunten naar boven komen. De afgelopen jaren heeft de zelfstandige kinderopvang een ware overlevingsstrijd geleverd. Ook op financieel vlak is het allemaal heel broos. Wij denken dat het van wijsheid zou getuigen, voorzitter, om de inwerkingtreding van het decreet 'on hold' te zetten en de uitvoeringsbesluiten van het decreet opnieuw onder de loep te nemen. De sector zelf heeft een signaal nodig dat wij, als Vlaams Parlement, hen niet in de steek laten. Daarom vragen wij om dit voorstel van resolutie nu bij hoogdringendheid te behandelen, om te vermijden dat vanaf 1 april massaal veel problemen op de sector afkomen en heel veel mensen er de brui aan geven.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, ik sluit me aan bij collega Tommelein. 1 april is volgende week dinsdag al. We hebben deze ochtend nog een lang overleg gehad met de administratie van Kind en Gezin. Dat heeft voor mij alleen maar de noodzaak bevestigd om dit voorstel van resolutie goed te keuren en het decreet niet in werking te laten treden op 1 april. Er zijn onduidelijkheden met de cao die van toepassing wordt vanaf 1 april. Dat is niet geregeld. Er is geen budget uitgetrokken om de nieuwe voorwaarden toe te passen. Er zijn allerlei vragen rond een nieuw systeem met draaglastmeting dat men wil invoeren. Er is een probleem met betrekking tot de omkadering. En vooral: niemand kan ons op dit ogenblik garanderen dat er op 1 september niet minder kinderopvangplaatsen zullen zijn dan op 1 april.

Het is dus onverantwoord om dit decreet aan de vooravond van de verkiezingen en op het moment dat er geen regering zal zijn, in uitvoering te laten gaan. Wie dat wel wil, is mee verantwoordelijk voor het feit dat er op 1 september waarschijnlijk minder

kinderopvangplaatsen zullen zijn dan op 1 april. Daarom vragen wij de behandeling bij hoogdringendheid.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, ik wil me hier heel graag bij aansluiten. Zowel de heer Tommelein als mevrouw Vogels heeft de argumentatie betreffende de hoogdringendheid uitvoerig uiteengezet. Ik vind dat ze groot gelijk hebben.

De enige reden waarom mijn fractie niet tot de ondertekenaars behoort, is dat wij ‘onze fractie’ zijn. Wij zijn niet, mijnheer Tommelein, mevrouw Vogels, zo kortzichtig. *(Opmerkingen)*

Voor ons heeft het geen belang wie ondertekent; voor ons geldt de doelstelling van dit voorstel van resolutie. Zowel de heer Tommelein als mevrouw Vogels heeft gelijk: er dreigen heel grote problemen op het terrein inzake de inwerkingtreding van het decreet van 2012 betreffende de organisatie van de kinderopvang. Mijn fractie zal het voorstel van resolutie met alle plezier, ook al hebben we het niet mee mogen ondertekenen, steunen.

De voorzitter: Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van de heer Bart Tommelein, de dames Elisabeth Meuleman, Vera Van der Borgh en Mieke Vogels en de heer Peter Gysbrechts betreffende het uitstellen van de inwerkingtreding van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verwezen.

Het incident is gesloten.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Aanvullend Protocol van Nagoya-Kuala Lumpur inzake aansprakelijkheid en schadeloosstelling bij het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid, gedaan te Nagoya op 15 oktober 2010

– 2350 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

- 99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 99 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

- 96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges – 2383 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 5

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
60 leden hebben ja geantwoord;
10 leden hebben neen geantwoord;
28 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
59 leden hebben ja geantwoord;
10 leden hebben neen geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik heb een stemafpraak met de heer Sauwens.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Ik heb een stemafpraak met mevrouw De Vits.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Celis.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik heb een stemafpraak met de heer Van Overmeire.

De voorzitter: Mevrouw Vissers heeft het woord.

Mevrouw Linda Vissers: Ik heb een stemafpraak met mevrouw Godderis-T'Jonck

■

ONTWERP VAN DECREET houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest – 2405 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
97 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende de participatie op school
– 2421 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 7

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 20, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel II.2.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
73 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel II.2.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
32 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Artikel II.2 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 21, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel II.4.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
21 leden hebben ja geantwoord;
69 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 22, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel II.4.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;

71 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel II.4.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
32 leden hebben neen geantwoord;
7 leden hebben zich onthouden.

Artikel II.4 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 23, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel II.10.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
61 leden hebben neen geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 24, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel II.10.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
60 leden hebben neen geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel II.10.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
60 leden hebben ja geantwoord;
31 leden hebben neen geantwoord;
8 leden hebben zich onthouden.

Artikel II.10 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 25, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel II.13.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
60 leden hebben neen geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel II.13.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
33 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Artikel II.13 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 26, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel II.14.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
61 leden hebben neen geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel II.14.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
60 leden hebben ja geantwoord;
33 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Artikel II.14 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 27, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel III.22.

Stemming nr.16

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
61 leden hebben neen geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel III.22.

Stemming nr. 17

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
33 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Artikel III.22 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 28, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel V.17.

Stemming nr. 18

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
21 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 29, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel V.17.

Stemming nr. 19

Ziehier het resultaat:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
20 leden hebben ja geantwoord;
71 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel V.17.

Stemming nr. 20

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
33 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Artikel V.17 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 30, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel V.18.

Stemming nr. 21

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 31, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel V.18.

Stemming nr. 22

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel V.18.

Stemming nr. 23

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
60 leden hebben ja geantwoord;
33 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Artikel V.18 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 32, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel V.22.

Stemming nr. 24

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
60 leden hebben neen geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 33, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel V.22.

Zelfde stemming als stemming nr. 24? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel V.22.

Stemming nr. 25

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
33 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Artikel V.22 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 34, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel V.28.

Stemming nr. 26

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;

61 leden hebben neen geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 35, van de dames Vanderpoorten en Meuleman en de heren Bouckaert en De Ro, op artikel V.28.

Zelfde stemming als stemming nr. 26? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel V.28.

Stemming nr. 27

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
60 leden hebben ja geantwoord;
33 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Artikel V.28 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 28

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
61 leden hebben ja geantwoord;
11 leden hebben neen geantwoord;
28 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing op het grondgebied van de drie gewesten en tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven Interregionaal Samenwerkingsverband Viapass onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen
– 2428 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 29

Ziehier het resultaat:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;

11 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en Mongolië, anderzijds, ondertekend in Ulaanbaatar op 30 april 2013 – 2455 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 30

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
99 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 27 februari 2014 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de oprichting van een vergunningscoördinerend en -faciliterend comité voor trans-Europese energie-infrastructuurprojecten, ter uitvoering van verordening (EU) nr. 347/2013 – 2482 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 31

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
96 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Els Kindt, de heer Jan Roegiers, de dames Lies Jans en Caroline Bastiaens, de heer Steve D’Hulster en de dames Annick De Ridder en Karin Brouwers houdende wijziging van artikel 42, §1, van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg – 2401 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 32

Ziehier het resultaat:

- 94 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 94 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Sas Van Rouveroi, Eric Van Rompuy, Bart Van Malderen, Matthias Diependaele, Boudewijn Bouckaert en Bart Caron houdende wijziging van artikel 3.19.0.0.2 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, teneinde de informatiedeling over fiscale gegevens aan lokale besturen te optimaliseren – 2439 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 33

Ziehier het resultaat:

- 97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 97 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN DECREET van de dames Katrien Schryvers en Michèle Hostekint, de heer Marc Hendrickx, mevrouw Griet Coppé, de heer Bart Martens, mevrouw Liesbeth Homans en de heer Dirk de Kort houdende aanpassing van het decreet van 1 juni 2012 houdende de beveiliging van woningen door optische rookmelders – 2477 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3

Aangehouden stemmen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 1, van mevrouw De Waele, op artikel 2.

Stemming nr. 34

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
18 leden hebben ja geantwoord;
60 leden hebben neen geantwoord;
18 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 2.

Stemming nr. 35

Ziehier het resultaat:

96 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
8 leden hebben zich onthouden.

Artikel 2 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 36

Ziehier het resultaat:

95 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
87 leden hebben ja geantwoord;
8 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET van de dames Kathleen Deckx en Kathleen Helsen, de heren Kris Van Dijck en Boudewijn Bouckaert en de dames Elisabeth Meuleman en Marleen Vanderpoorten houdende wijziging van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs, wat betreft de schoolraad – 2481 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van bijzonder decreet.

Stemming nr. 37

Ziehier het resultaat:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
84 leden hebben ja geantwoord;
13 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van bijzonder decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jos De Meyer, Bart Van Malderen, Marius Meremans en Marc Van de Vijver betreffende de mobiliteit over de weg in het Waasland

– 2344 (2013-2014) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 38

Ziehier het resultaat:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

90 leden hebben ja geantwoord;

8 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Bart Van Malderen, de dames Vera Jans en Helga Stevens, de heer Jan Roegiers en de dames Karin Brouwers, Lies Jans en Katrien Schryvers betreffende een toegankelijke mobiliteit voor blinden en slechtzienden

– 2456 (2013-2014) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 39

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

92 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 2 april 2014 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.47 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Paul Delva, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Marleen Vanderpoorten, Luckas Van Der Taelen, Marc Van de Vijver, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Jurgen Vanlerberghe, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Frank Creyelman, Jo De Ro, Mia De Vits, Filip Dewinter, Yamila Idrissi, Johan Sauwens, Erik Tack, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete: ambtsverplichtingen;

Vera Celis, Wim Wienen: familieverplichtingen;

Felix Strackx: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Boudewijn Bouckaert

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke

Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen

Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

■

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri

Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Patricia De Waele, Peter Reekmans, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Erlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van

Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Peter Reekmans, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen

Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Peter Reekmans, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der

Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Kathleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.13:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceyskens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Kathleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.14:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.15:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.16:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.17:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle

Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.18:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.19:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.20:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.21:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.22:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.23:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceyskens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.24:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.25:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borgh, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij,

Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.26:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borcht, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.27:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Patricia De Waele, Christian Van Eyken, Gerda Van Steenberge, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.28:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Christian Van Eyken, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.29:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Kathleen Deckx,

Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem

ONTHOUDINGEN:

Gerda Van Steenberge, Linda Vissers

■

Stemming nr.30:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.31:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster,

Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

■

Stemming nr.32:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

■

Stemming nr.33:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren,

Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

■

Stemming nr.34:

JA-stemmen:

Karlos Callens, Patricia Ceysens, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Ulla Werbrouck

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Linda Vissers, Mieke Vogels

■

Stemming nr.35:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan

Deckmyn, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Patricia De Waele, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.36:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Patricia De Waele, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.37:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder,

Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Linda Vissers

■

Stemming nr.38:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Patricia De Waele, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Peter Reekmans, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr.39:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk

de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borcht, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

■